

Steve ve Nancy Schwerner'e

1

Saat dokuzu birkaç dakika geçe Bloomingdale's alışveriş torbamı yüklenip kapıdan çıkarken, yüzü bir atı andıran uzun boylu sarışın bir adamla karşılaştım. Elinde pek işe yaramayacak kadar ince görünen bir evrak çantası vardı. Bir model gibi diyebilirsiniz.

Paltosu o yeni kareli modellerden biriydi ve benimkinden biraz daha uzun saçları tek tek kesilmişti.

"Yine karşılaştık" dedim ki, bu yalanın sunturlusuydu. "Sonunda iyi bir gün oldu işte."

Arasıra üç beş sözcük konuşan komşulardan olduğumuza inanmaya hazır olarak gülümsedi. "Bu akşam biraz serince ama" dedi.

Serin olduğunu kabul ettim. Zaten seve seve onaylamayacağım fazla bir şey söyleyemezdi. Saygın görünüyordu, Altmış Yedinci Sokak'ta doğuya doğru yürüyordu ve kendisinden istediğim de yalnızca buydu. Onunla arkadaş olmak ya da hentbol oynamak ya da berberinin adını öğrenmek ya da kurabiye tarifini bana vermesi için kendisini kandırmak istemiyordum. Benim bir kapıcının yanından geçmeme yardımcı olmasını istiyordum, hepsi o kadar.

Söz konusu olan kapıcı yarım blok ilerde, yedi katlı tuğla bir binanın önündeydi ve son yarım saattir en az bina kadar yerinde sabitti. Ona yerinden ayrılmak için bu kadar süre tanı mıştım ama bundan yararlanmadığı için şimdi yanından geçmek zorundaydım. Bu kulağa geldiğinden çok daha kolay bir iş olduğu gibi daha önce düşündüğüm seçeneklerin de en basitidir. Daha önce düşündüklerim arasında blokun çevresini dolanmak, başka bir binaya girip arkasından çıkıp girmek istediğim binanın hava boşluğuna erişmek, yangın merdiveni üzerinde cambazlık yapmak, bodrum ya da zemin katının çelik parmaklıklarını kaynak makinesiyle kırmak gibi şeyler vardı. Bütün bunlar mümkündü sanırım ama bundan ne çıkardı yani? En iyi yöntem bütün basitliğiyle Euclides'in yöntemidir. Bir binaya girmenin en kısa yolu sokak kapısındanandır.

Uzun boylu sarışın yol arkadaşımın binada oturuyor olacağını ummuştum. Lobiden geçip asansöre giderken konuşmamıza devam edebilirdik o zaman. Ama olmadı. Adamın doğuya doğru gidişinden vazgeçmeyeceği anlaşıncı, "Eh, ben burada ayrılalım, o Connecticut'taki iş olur umarım" dedim.

Connecticut'taki ya da herhangi bir yerdeki işten söz etmediğimiz için adam şaşırması olmalıydı; hatta belki de kendisini birine benzettiğimi sanmıştı. Ama bunun önemi yoktu. O yürümeyi sürdürdü, ben sağa döndüm, kapıcıya pek de yüzüne bakmadan başımı sallayıp gülümsedim, gelenekselden büyük gıdılı, kır saçlı bir kadına "İyi akşamlar" diye mırıldandım, bacaklarıma doğru kesik kesik havlayan köpeğine pek de inandırıcı olmayan bir gülümsemeyle bakıp kararlı adımlarla asansöre doğru yürüdüm.

Dördüncü kata çıktım, merdiveni bulana kadar bir süre sağa sola baktım, sonra bir kat aşağı indim. Bunu hep yaparım ve zaman zaman da neden yaptığımı merak ederim. Bir keresinde bir filmde biri yapmış ve ben de çok etkilenmiş olmalıyım; ama aslında, hele asansör insanın kendi kullandığı tiptense, bunun zaman kaybından başka bir şey olmadığını farkındayım. Önemli olan, daha sonra acil bir anda gerek duyulacağını düşünerek merdivenin nerede olduğunu zihnine kazımdır, ancak bunu da merdivenlerden inip çıkmadan yapmak gerekir.

Üçüncü katta binanın ön tarafında olan 311 numaralı daireyi buldum. Bir süre durup kulaklarımın görevini yapmasını bekledikten sonra zili şöyle esaslı bir şekilde çaldım, otuz saniye bekleyip bir daha bastım.

Sizi temin ederim ki, bu bir zaman kaybı değildir. Elli eyaletten kamu kurumları önce zil çalmayan gençler için yiyecek, giyecek ve barınak sağlarlar. Ve aptal şeyi yalnızca bir dürtüklemek yeterli değildir, iki yıl kadar önce Park Caddesi'nde Sandoval adında sevimli bir çiftin dairesinin zilini parmağım zonklayana kadar bastırmış ama gene de soluğu cezaevinde almıştım. Zil bozuktu, Sandoval kahvaltılık köşesinde keyifleydiler ve Bernard G. Rhodenbarr bendeniz de çok geçmeden pencerelerinde demir parmaklıklar olan küçük bir odadaydım.

Bu zil çalışıyordu, ikinci çalışım da birincisinden farklı bir karşılık getirmeyince paltomun -geçen yılın modeli, ekose değil, zeytuni- altına elimi

sokup pantolon cebimden domuz derisi bir kutu çıkardım. Kutuda anahtarlar ve en iyi Alman çeliğinden yapılma gayet yararlı başka şeyler vardı.,Kutumu açtım, talihimin yaver gitmesi için kapının tahtasını tıklattım ve işe koyuldum.

Komik bir şey. Bina ne kadar iyi, aylık kirası ne kadar yüksek, kapıcı ne kadar becerikli olursa içindeki bir daireye girmek de o kadar kolaydır. Helis Kitchen'de kapıcısız tek odalı yerlerde oturanlar kapılarına beş altı tane sürgülü kilit takıp, yetmezmiş gibi, garanti olsun diye bir de Segal polis kilitlerini kullanırlar. Böyle döküntü yerlerde yaşayanlar uyuşturucu bağımlılarının kapılarını bir tekmede indireceğinden, haydutların, kilitlerinin silindirlerini bir yumrukta sökeceklerinden korktukları için kendilerini mümkün olduğu kadar sağlamla almak isterler. Ama eğer bina öyle sıradan kapkaççı sanatçıları ürkütmek için yapılmışsa, o zaman kiracıların çoğu mal sahibinin kilidinin yanına bir ikincisini yerleştirmeyi akıllarına bile getirmezler.

Bu defa mal sahibi bir Rabson takmıştı. Bir Rabson kilidinin pek öyle külüstür bir yanı yoktur. Rabson gayet iyi bir kilittir. Ama ben de iyiyimdir doğrusu.

Kilidi açmam sanırım bir dakikamı aldı. Bir dakika uzun da olabilir kısa da, önemli de olabilir önemsiz de. Eğer sizin olmayan bir dairenin kilidine maymuncuk sokuyorsanız ve o altmış saniye içinde koridordaki herhangi bir kapının açılabilceğini, meraklı birinin ne yaptığınızı soracağını da bilerseniz gerçekten çok uzundur.

Kapılardan açılan olmadı, asansörden de kimse inmedi. Ben de hassas bir biçimde su verilmiş çelik aletlerimle yaratıcı şeyler yaptım, pimler itildi, kilit mekanizması döndü ve sürgü geriye çekildi. O zaman tuttuğum soluğumu bırakıp taze bir soluk aldım. Sonra maymuncuğumla biraz daha oynayıp sürgüden sonra çocuk oyuncağı gibi gelen yaylı kilidi açtım. Kilidin dili geriye giderken her kilit açışmda duyduğum o küçük heyecan dalgasını hissettim yine.

Kolu çevirip ağır kapıyı bir santim kadar içeri doğru ittim. Şimdi gerçekten' heyecanlıydım. Kapının öte yanında ne olacağını asla kesin olarak bilemezsiniz. Bu işi heyecanlı yapan şeylerden biri budur ama aynı zamanda ürkütücü de yapar ki, işi kaç kere yapmış olursanız olun o ürküntüyü hep hissedersiniz.

Ancak kilit bir kere açıldı mı, yüzme havuzuna giren yaşlı bir kadın gibi kapıyı öyle duraklaya duraklaya açamazsınız. Ben de bir kerede açtım ve içeri girdim.

Oda karanlıktı. Kapıyı arkamdan kapattım, sürgüyü ittim, cebimden bir fener çıkartıp çevreme tuttum. Perdeler kapalıydı. Bu da odanın o zifiri karanlığını açıklıyordu. Bu, aynı zamanda karşıdaki binadan görölme korkusu olmadan ışıkları açabileceğim demektir. 311 numaralı daire Altmış Yedinci Sokak'a bakıyordu ama perdeler kapalı olduğu sürece boş bir duvara bakıyor da denebilirdi.

Kapının yanındaki düğme Tiffany tipi iki sehpa abajurunu yaktı. Bana taklit gibi geldilerse de, yine de hoş şeylerdi. Odanın içinde dolaşarak havasına alışmaya çalıştım. Bunu her zaman yaparım.

Güzel bir odaydı. Epey geniş, beş metreye sekiz metre kadar. Parıl parıl cilalı meşe parke üzerinde Doğu işi iki halı. Büyüğü Çin halisiydi, küçüğü, pek emin değilsem de, Buhara olabilirdi. Halılar hakkında daha fazla bilgim olması gerekir ama çalmak güç olduğu için hiç öğrenme zahmetine girmedim.

Doğal olarak önce çalışma masasına gittim. Bu meşe ağacından, masif bir on dokuzuncu yüzyıl işi, üstü kepenkli masaydı ki, bu tiplerden hoşlandığımdan zaten ilk yaklaşıcağım şeydi. Ancak bu durumda dairede olmamın nedeni özellikle o masanın çekmecelerinden ya da bölmelerinden birindeydi. O armut biçimli ve kaçamak bakışlı adam öyle demişti ve sözünden kuşkulanmam için bir neden yoktu.

O çikolata renkli gözlerini sol omzumun ötesine nişanlayarak "Kocaman eski bir masa var" demişti. "Üstü kepenkli olanlardan. Kepenkli masa derler."

"Doğrusu adını iyi uydurmuşlar" demiştim.

Sözümü duymazdan gelmişti. "Odaya girer girmez göreceksin zaten. Kocaman bir şey. Kutuyu o masada saklıyor." Küçük ellerini açarak söz konusu kutunun boyutlarını göstermişti. "Şu kadar. Bir puro kutusu boyunda. Belki biraz daha büyük, belki de daha küçük. Ben puro kutusu boyu diyorum işte. Mavi renkli."

"Mavi."

"Mavi deri. Deri kaplı yani. Herhalde derinin altı tahtadır. Safı deri değil yani. Derinin altında ne olduğu önemli değil. Önemli olan kutunun içindeki."

"Kutunun içinde ne var?"

"Önemli değil." Yüzüne bakıp bu oyunda hangimizin Abbott ve hangimizin Costello olduğunu sormaya hazırlandım. Kaşlarını çattı. "Kutunun içindekinin değeri senin için beş bin dolardır. Birkaç dakikalık bir iş için beş bin dolar. Kutunun içinde ne olduğuna gelince, kutu kilitlidir."

"Anlıyorum."

Bakışları sol omzumun üzerindeki havadan sağ omzuma kayarken yol üstünde horgörüyle gözlerimin üzerinde durakladı. "Kilitler herhalde senin için önemli değildir."

"Kilitler benim için çok önemlidir."

"Bu kilidi, kutunun kilidini açmayacaksın."

"Anlıyorum."

"Açman senin için iyi olmaz. Bana kutuyu getirirsin, paranın geri kalanını alırsın ve herkes mutlu olur."

"Şimdi ne yaptığını anladım" dedim.

"Ha?"

"Beni tehdit ediyorsun. Ne kadar da ilginç."

Gözleri irileşti ama yalnızca bir anlığına.

"Tehdit mi? Asla. Öğüt ve tehdit arasında dünyalar kadar fark vardır. Seni tehdit etmek aklımın ucundan bile geçmez."

"Eh, mavi deri kutunu açmak da benim aklımdan geçmez."

"Deri kaplı."

"Evet."

"Pek farkı yok ya."

"Sanmam. Nasıl mavi?"

"Ha?"

"Koyu mavi, açık mavi, kuş yumurtası mavisi, Prusya mavisi, kobalt mavisi, toz mavi. Ne renk?"

"Ne fark eder ki?"

"Yanlış mavi kutuyu getirmek istemem."

"Sen orasını merak etme, evlat."

"Nasıl istersen öyle olsun."

"Mavi deri kutu olsun da. Açılmamış olarak."

"Anlaşıldı."

O konuşmadan bu yana saatlerimi kutuyu açıp açmayacağımı düşünerek geçirmiştım. Her kilidin benim için bir kışkırtma olduğunu bilirdim ve belirli bir kilidi açmamaya uyarıldığımda, o kilidin benim için" çekiciliği kat kat artardı.

Diğer yandan, artık çocuk değilim. İnsan birkaç kere içeri girdi mi, fikirlerinin gelişmesi beklenir ve mavi kutuyu açmada kârdan çok tehlike olduğu anlaşılıyorsa...

Ama bu soruyu nasıl çözümleyeceğime karar vermeden kutuyu bulmam ve ondan önce de masayı açmam gerekiyordu ki, bunu yapmaya henüz hazır değildim. Önce odanın havasını içime sindirmek istiyordum.

Bazı hırsızlar, tıpkı bazı âşıklar gibi, bir an önce girip çıkmak isterler. Diğerleri malını çaldıkları insanın psikolojisini öğrenmeye, evlerinden.onların zihinsel bir profilini çıkarmaya çalışırlar. Ben biraz farklı çalışırım. İçinde bulunduğum çevreye uymak için kendime bir yaşam yaratmak isterim.

Şimdi de bu daireyi ele alıp J. Francis Flaxford'un meskeninden, bendeniz Bernard Grimes Rhodenbarr'ın kutsalların kutsalı meskenine dönüştürdüm. Koyu yeşil deri döşenmiş kocaman bir koltuğa yerleştım, ayaklarımı taburesine uzattım ve yeni yaşantıma keyifle göz geçirdim.

Duvarlarda, süslü altın yaldızlı çerçevelerde, eski yağlıboya tablolar. Fırçayı daha az ünlü bir el tutmuşsa da, Turner'e çok şey borçlu olan küçük bir manzara. Eş oval çerçeveler içinde iki eski portre, bir tek kül parçasının bile bulunmadığı şöminenin üzerinde düşünceli bakışlarla birbirlerini süzen bir kadınla bir erkek. Flaxford'un ataları mı? Herhalde değildi ama o onları öyle yutturmaya mı çalışıyordu?

Önemli değildi. Onlara kendi atalarım deyip haklarında inanılmayacak hikâyeler uydurabilirdim. Şöminede bir ateş yanar ve odaya sıcak bir parıltı yayardı. Ben de bir kitap ve bir kadehle, hatta belki de ayaklarımın dibinde bir köpekle, bu koltukta otururdum. İri bir köpek, iri ve yaşlı bir köpek, öyle ani hareket etmeyip sık sık havlamayacak bir hayvan. Belki de en iyisi doldurulmuş bir köpek...

Kitaplar. Koltuğumun yanında bir yer abajuru vardı ve ampulü okuma yüksekliğindeydi. Koltuğun arkasındaki duvar kitap raflarıyla doluydu ve koltuğun yanında o küçük döner kitap raflarından bir tane duruyordu. Koltuğun öte yanında alçak bir sehpa üzerinde gümüş bir sigaralık ve kristal bir kül tablası vardı.

Tamam. Burada epey kitap okurdum, ama nitelikli eser-lef, öyle modern pislikler değil. Belki de o meşin kaplı ciltler göstermelikti ve sayfalan açılmamıştı bile. Ama ben burada yaşıyor olsaydım, durum çok farklı olurdu. Ve sehpanın üzerinde iyi marka bir konyak sürahisi dururdu. Hayır, iki sürahi, o geniş tabanlı gemi sürahilerinden, biri konyak, diğeri eski şarap dolu. Sigaralığı atınca onlara yer açılırdı. Kül tablası kalabilirdi, onun boyunu ve şeklini beğenmişim, ayrıca pipo içmeye de başlayabilirdim. Geçmişte pipo hep dilimi yakmıştı ama belki de ayaklarım taburede, kitap elimde, şarap ve konyak yakınımnda olup da şöminede gürül gürül bir ateş yanarken çağların bilgeliliği arasında ilerledikçe...

Bu hayal üzerinde birkaç dakika oyalanarak Bay Flaxford'un dairesinde geçireceğim yaşam hakkında bir iki şey daha düşündüm. Bunu yapmak sanırım saçma ve çocukça bir şey, bir zaman kaybı olduğunu da biliyorum. Ama bence bunun gerçekleştirdiği bir amaç var. Hissettiğim gerilimin bir kısmını alıp götürür. Başka birinin evine girdiğimde çok gergin olurum. Böyle hayal kurarak en azından kısa bir süre için kendimi evimde hissedirim ki, bunun da yararını görürüm. Ancak bu işe ilk olarak bu nedenle başladığıma ya da neden devam ettiğime pek emin değilim.

Harcadığım zaman pek fazla olamazdı, çünkü işe başlamadan eldivenlerimi giyerken saate bakmıştım, dokuzu yalnızca on yedi dakika geçiyordu. Ben doktorların giydiği ince ameliyat eldivenleri kullanırım ve ellerimin terlememesi için avuç içlerinde ve dışlarında daire biçimli parçalar keserim. Böylece diğer lastik eşyada olduğu gibi duyarlılığı pek kaybetmezsiniz ve içiniz de daha rahat olur.

Masanın iki kilidi vardı. Biri kepengin kilidiydi. Sağ üst çekmeceye olan diğeri de bu çekmeceyle birlikte tüm diğer çekmeceleri de açıyordu. Anahtarları arasam herhalde bulurdum -pek çok kimse anahtarlarını masaya yakın bir yere saklarlar- ama her ikisini de kendi aletlerimle açmak hem daha çabuk hem daha kolaydı. Şimdiye kadar bana güçlük çıkaran bir masa kilidine rastlamış değilim.

Bu ikisi de istisna değillerdi. Kepengi geriye ittim, bölmelere, küçük çekmecelere baktım. Her nedense atalarımız insanın işlerini düzene koymak için bu düzenleme sistemini pek verimli bulmuşlardı. Oysa bence böyle masaların orasına burasına sokuşturulan öteberiyi kocaman bir sandığa atıp ihtiyacın olduğunda karıştırıp bulman çok daha az zahmetli olurdu. Ama her şeyin bir yeri olması ve hepsinin de yerli yerinde olmasından zevk alan insanlar vardır sanırım. Bunlar ayakkabılarını dolapta yüksekliklerine göre dizen insanlardır. Ve otomobillerinin lastiklerini üç ayda bir değiştirmeyi hatırlayan ve haftanın bir gününü tırnaklarını kesmeye ayıran insanlar

Kestikleri tırnakları ne yaparlar acaba? Masalarının gözlerinden birine mi saklarlar?

Mavi deri kutu kepengin altında değildi ve armut biçimli müşterim küçük ellerini karşımdaki bölmelere ve küçük çekmecelere sığmayacak bir kutuyu gösterecek biçimde açmıştı. Bu yüzden öteki kilidi de açarak alt çekmeceleri kilitten kurtardım. İnsanlar bilmem neden en önemli mallarını üst çekmecelere koyduklarından işe oradan başladım, çekmece çekmece mavi kutuyu arayarak aşağı kadar indim ve bulamadım.

Çekmeceleri aceleyle karıştırdıysam da, o kadar da acele etmiş değildim. Gayet iyi bir fikir olduğu için daireden mümkün olduğu kadar çabuk çıkmak istiyorsam da, içerde bulunabilecek başka parçalan da atlamak niyetinde değildim. Pek çok insan evde para bulundurulur, bir kısmı da seyahat çeklerini,

para koleksiyonlarını, kolay satılabilecek mücevherlerini ve Bloomingdales alışveriş torbasına kolayca girebilecek pek çok ilginç parçayı evlerinde saklar. Ben mavi kutuya karşılık alacağım dört bin dolar istiyordum -avans olarak aldığım bin dolar arka cebimde tatlı bir şişkinlik yaratmaktaydı- ama önüme çıkacak öteberiyi de kaçırmak istemiyordum. Bir sonraki yemeğinin nereden geleceğini düşünmeyen bir adamın evinde bulunuyordum ve eğer talihim yaver giderse, beş bin dolarlık garanti parayı önümdeki bir yıllık bakkaliye masraflarımı karşılayacak bir miktara dönüştürebilirdim.

Çünkü artık gereğinden fazla çalışmaktan hoşlanmıyorum. Evet, heyecanlı bir iştir, zevklidir, bunu kabul ederim ama ne kadar çok çalışırsanız olasılıklar da o kadar kötüleşir. Belli bir miktar kapı açmanın sonunda yakalanmak kaçınılmazdır. Arada sırada tutuklanırsınız ve bunlardan bir kısmından yakayı sıyırmak imkânsız olur. Yılda beş altı iş yeter de artar bile. Birkaç yıl önce, henüz kendi kendime bazı şeyleri kanıtlamak zorundayken böyle düşünmezdim. Eh, insan yaşadıkça öğreniyor ve bu iş de genel olarak bu sırayı izliyor.

İki yandaki çekmeceleri hızla şöyle bir yokladım ve neler buldum dersiniz? Kâğıtlar, fotoğraf albümleri, herhalde hiçbir yere uymayan bir tomar anahtar, üç sentlik posta pulları (bilmem hatırladınız mı?), bir çift içi kürklü çocuk eldiveni, bir çift astarsız domuz derisi eldiven, annenizin sizi takmaya zorladığı tipten bir kulaklık, 1949'da Buffalo'da Marine Trust Şirketi'nin çıkardığı sürekli bir takvim, bir oyun kâğıdı destesi boyunda bir incil, incil'den daha büyük olmayan bir deste oyun kâğıdı, herhalde içlerinde, hâlâ mektupları bulunan bir sürü zarf, son yirmi yılın tarihlerini taşıyan ve çürümüş lastik bantlarla tutturulmuş iptal edilmiş çekler, bir çocuğa atlama ipi yapacak kadar çok kıstırğaç, birkaç dolmakalem, bir iki keçe ve tükenmez kalem, hepsinin de uçları kırık bir sürü kurşun kalem...

Ama ne para koleksiyonu, ne nakit para, ne seyahat çeki, ne hisse senedi, ne tahvil, ne yüzük, ne saat, ne değerli taş, ne altın külçesi, ne gümüş külçesi, ne üç sentlikten daha değerli pul ve ne de deri ya da başka bir maddeden mavi bir kutu.

Mutlu değildim ama pes etmiş de değildim. Doğrudum, hafifçe içimi çektim ve Flaxford'un viskisini nerede sakladığını düşünmeye başladım ki, birden iş üstündeyken hiç içmediğimi hatırladım. Sonra masanın üstündeki sigaraları düşündüm ama o pis şeyleri de yıllar önce bıraktığım aklıma geldi. Bunun üzerine bir daha içimi çekip çekmecelere bir daha göz atmaya karar verdim. İnsanın bu kadar gereksiz eşyayla dolu bir masada, bir puro kutusu gibi kütlesi olan bir şey bile olsa, aradığını gözden kaçırmaması mümkündür. Saatiye bakınca ona yirmi üç dakika kaldığını gördüm. Saat onda, haydi bilemediniz en geç on buçukta yola koyulmuş olmalıydım. Masayı bir daha araştırdıktan sonra gerekirse odadaki diğer mantıklı saklama yerlerini ve gerekirse kaç tane olursa olsun, diğer odaları da dolaşıp toz olmam gerekirdi. Biraz terlemeye başladıkları için ellerime pek bir yararı olmasa da şöyle bir üfledikten sonra tam işe koyuluyordum ki, kilitte bir anahtarın çevrildiğini duydum ve olduğum yerde donakaldım.

Dairenin kiracısı J. Francis Flaxford'un en erken geceyarısına kadar dönmemesi gerekiyordu.

Ama mavi kutunun da masada olması gerekiyordu.

Kalçamı masaya dayayıp yüzümü kapıya çevirdim. Anahtarın dönüşünü, sürgünün sonra da yaylı dilin çekilmesini bekledim. Bir anlık bir sessizlik oldu. Sonra kapı açıldı ve ellerinde namluları üzerime doğrulmuş tabancaları olan iki polis içeri daldı.

"Sakin olun, yalnızca benim" dedim.

2

Kapıdan ilk giren polis çok genç ve yabancıydı. Ama sarkık yanakları, göbeği ve uzun bir burnu olan arkadaşını tanıdım. Adı Ray Kirschmann'dı ve namludan doldurma tüfek taşıdıkları günden beri New York emniyetindeydi. Birkaç yıl önce beni tutuklamıştı ve o zaman bana akli başında biri olarak görünmüştü.

Tabancasını indirerek genç arkadaşının silahının üstüne elini koydu. "Vay canına! Bayan Rhodenbarr'ın oğlu Bernard. Kaldır silahı, Loren. Bernie tam bir beyefendidir."

Loren silahını kılıfına sokup birkaç metre küp hava üfledi. Kendilerinin olmayan kapılardan girdiklerinde gerilim içine giren zavallılar yalnızca

hırsızlar değildir. Eh, Ray de kapıdan içeri bu genç arkadaşından önce girecek değildi ya.

"Merhaba, Ray" dedim.

"Görüştüğümüze memnun oldum, Bernie. Yeni arkadaşım Loren Kramer'e bir merhaba de bakalım. Loren, bu Bernie Rhodenbarr."

Merhabalaştık, tokalaşmak için elimi uzattım. Loren bu hareketime şaşırdı ve kemerinden sarkan kelepçelere davrandı.

Ray güldü. "Tanrı aşkına! Kimse Bernie'ye kelepçe takmaz. Karşındaki o çılgın serserilerden biri değil, Loren, Bu, profesyonel bir hırsızdır."

"Ya."

"Kapıyı kapat, Loren." .

Loren kapıyı kapattı ama kilitlemedi -ben de biraz daha rahat ettim. Şimdiye kadar dikkati çekmemiştik. Komşular koridoru doldurmamışlardı. Gecenin kalan kısmını kendi çatımın altında geçirmeye kararlıyım.

Kibar bir sesle, "Seni beklemiyordum, Ray" dedim. "Buraya sık sık gelir misin?"

"Seni namussuz seni" diye sıırıttı. "Yaşlandıkça çaptan düşüyorsun. Otomobildeydik ve bir kadın kuşkulu sesler işittiğini bildirdi. Sen her zaman bir fare kadar sessizdin. Kaç yaşındasın, Bernie?"

"Nisan'da otuz beşime basacağım. Neden sordun?"

"Boğa mı?" diye sordu Loren.

"Mayıs sonu. ikizler."

"Karım Boğa'dır" dedi Loren. Copunu kemerindeki yerinden çıkarmış, tempolu bir biçimde avcunun içine vuruyordu.

"Neden?" diye sordum yine. Ben Ray'ın neden yaşımı sorduğunu soruyordum, Loren ise karısının doğduğu tarih nedeniyle Boğa olduğunu anlatıyordu ve Ray konuyu açtığına pişman görünüyordu. Loren'de karışıklık yaratan bir şey vardı.

"Yaşlanmak seni çaptan düşürmüş" dedi Ray. "Gürültü yapmak, dikkati çekmek falan. Sen böyle değildin."

"Ben asla gürültü yapmam."

"Bu geceye kadar."

"Bu gecedен söz ediyorum. Ayrıca, daha yeni geldim."

"Ne zaman?"

"Bilmem, birkaç dakika önce. En fazla on beş yirmi dakika olmuştur. Doğru adrese geldiğinden emin misin?"

"Bir hırsızı işbaşında yakaladık, değil mi?"

"Orası doğru. Ama bu daireyi belirttiler mi? 311?"

"Numarayı vermediler, ama üçüncü katta sağ ön daire dediler. O da budur."

"Sağını solunu karıştıran pek çok insan vardır."

Ray bana baktı, Loren avcuna vurduğu copu düşürmeyi başardı. Copu kemerine bağlayan meşin bir kayış vardı ama kayış çok uzun olduğundan cop yere vurdu, Çin halısı üzerinde zıpladı. Ray ters ters bakarken Loren eğilip copu kaldırdı.

"Bütün gece yaptığımdan daha fazla gürültü bu" dedim.

"Bak, Bernie..."

"Belki bunun üstündeki daireyi söylemek istemişlerdir. Belki de arayan kadın İngiliz'di. Onlar katları başka türlü sayarlar, Birinci kata zemin katı derler, böylece onların üçüncü kat dedikleri şey, üç merdiven, yani seninle benim dördüncü kat diyeceğimiz..."

"Yeter."

Loren'e, sonra da yine Ray'e baktım.

"Deli misin sen? Suçüstü yakalan biri olduğunu hatırlaman için sana haklarını okumamı ister misin? Senin neyin var böyle, Bernie?"

"Ben buraya yeni geldim ve çıtım bile çıkmadı."

"Belki yandaki dairede bir kedi raftan bir saksı düşürmüştür ve biz de bir talih eseri yanlışlıkla buraya gelmişizdir. Yine de burada sen ve biz varız, değil mi?"

"Doğru." Acıklı olması gereken bir gülümsemeyle baktım yüzüne. "Talihiniz varmış. Bu akşam zenginim."

"Öyle mi?"

"Çok zengin hem de."

"İlginç" dedi Ray.

"Anahtarı kapıcıdan mı aldınız?"

"Evet. O gelip kapıyı açmak istedi ama biz görevi başında kalmasının daha doğru olacağını söyledik."

"Demek burada olduğumu ikinizin dışında bilen yok."

Polisler birbirlerine baktılar. Çok esaslı bir çelişki oluşturuyorlardı. Ray eski üniforması içinde, Loren'inkiyse temiz ve ütülü. "Doğru" dedi Ray. "Her ne işe yararsa?"

"Ya?"

"Bu bizim için iyi bir tutuklama olur. İkimizin de buna ihtiyacımız var. Hatta bir takdirname bile alabiliriz."

"Bırak bu ağızları" dedim. "Her zaman mümkündür."

"Beni sen kendi girişiminle yakalamadın ki. Telsizde bir ihbar duyup geldin. Kimsenin sana madalya falan vereceği yok."

"Eh, orada haklı olabilirsin" dedi Ray. "Ne diyorsun, Loren?"

"Eh!" Loren copunu avcunun içine vurarak düşünceli bir tavırla alt dudağını ısırды. Cop üstüne başına kıyasla epey eski ve kullanılmıştı. Onu sık sık ve Çin halısından daha sert yerlere düşürdüğünü düşündüm.

"Ne kadar zenginsin bakalım, Bernie?"

Pazarlık etmenin anlamı yoktu. Genelde cebimde bin dolar taşıyım ve şimdi de o kadar vardı işte. Sol arka cebimdeki on tane yüzlük bu iş için aldığım avansı ama tümünü polis dostlarıma versem bile yalnızca taksi paramla birkaç saatimi kaybetmiş olurum. Kaçamak bakışlı dostum bin dolar kaybedecekti ama bu da onun talihsizliğiydi.

"Bin dolar" dedim.

Ray Kirschmann'ın yüzüne dikkatle baktım. Daha fazla istemeyi düşündü ama sonunda en yükseğe çıkmış olduğunu anlamış olmalıydı. Ve yalnızca ikiye bölüneceği için bunun tatmin edici bir rakam olduğu kuşkusuzdu.

"İyiymiş" dedi. "Üzerinde mi?"

Parayı çıkartıp verdim. Banknotları şöyle bir sallayıp pek de göstermemeye çalışarak gözleriyle saydı.

"Buradan bir şey aldın mı, Bernie? Çünkü kimse olmadığını rapor edersek ve sonra da kiracısı bir hırsızlık bildirirse, pek hoş olmaz, değil mi?"

Omuzlarımı silktim. "Siz gelmeden gittiğimi iddia edebilirsiniz. Ama buna gerek kalmayacak. Çalmaya değer bir şey bulamadım, Ray. Buraya yeni geldim ve yalnızca masaya e! sürdüm şimdiye kadar."

"Üzerini arayabiliriz" dedi Loren. Ray de, ben de öyle bir baktık ki, normalinden çok daha koyu bir pembeliğe büründü suratı. "Yalnızca bir fikirdi" dedi.

Kendisine burcunun ne olduğunu sordum.

"Başak" dedi.

"Boğa ile uyuşur."

"İkisi de toprakla ilgili. Dengeli" dedi.

"Bence de öyle."

"Astrolojiye meraklı mısın?"

"Pek fazla değil."

"Bence çok önemlidir. Ray Yay burcundandır."

"Tanrım!" diye söylendi Ray. Paraya bir daha baktı, omzunu silkti, bir kere katlayıp cebinde bir yer buldu. Loren bu işleme epey istekle bakıyordu. Daha sonra payını alacağını biliyordu, ama yine de...

Ray tırnağını kemirdi. "İçeri nasıl girdin, Bernie? Yangın merdiveninden mi?"

"Ön kapıdan."

"Aşağıdaki palyaçonun yanından mı geçtin? Bu kapıcılar da müthiş oluyorlar doğrusu."

"Eh, büyük bir apartman."

"O kadar da değil. Neyse, sende havası var doğrusu. O Doğu Yakası'nın temiz görünümü ve bu giysiler."

Ben aslında Batı Yakası'nda otururum ve blucin giyerim.

"Elinde de herhalde bir evrak çantası vardı."

"Pek denemez." Bloomingdale's torbamı gösterdim. "Bu işte."

"Daha da iyi. Eh, torbanı alıp çıkabilirsin sanırım. Ama, dur bir dakika." Kaşlarını çattı. "Önce biz çıkacağız. Böylesi daha iyi. Yoksa burada bu kadar uzun ne yaptık, falan filan... Ama biz gittikten sonra sakın bir şey yürüteyim deme."

"Burada alacak bir şey yok" dedim. "Söz vermeni istiyorum, Bernie." Gülmekten kaçındım. "Söz" dedim.

"Bize üç dakika tanı, sonra doğruca dışarı. Sakın daha fazla kalayım deme, Bernie."

"Kalmam."

"Eh," Dönüp kapıya kadar yürümüştü ki, Loren tuvalete gitmek istediğini söyledi.

"İnsaf " dedi Ray.

Loren, "Bernie, nerede olduğunu biliyor musun?" dedi.

"Hayır."

Ne?"

"Ben bu masadan ileri gitmedim. Herhalde arkada bir yerde olacaktır."

Loren tuvaleti ararken Ray de durmuş başını sallıyordu, Loren'le ne kadar zamandır birlikte çalıştıklarını sordum. "Gereğinden uzun" dedi.

"Ne demek istediğini çok iyi anlıyorum."

"Kötü bir çocuk değildir, Bernie."

"İyi bir insana benziyor."

"Ama o kadar aptal ki. Ve bu astroloji merakı beni çıldırtacak. O palavrada gerçek payı var mı sence?"

"Herhalde."

"Öyle olsa bile, kimin umurunda, değil mi? Karısı Boğa olsa ne olacak yani? Ama güzel karı, orasını kabul ederim. Loren... senin üstünü arayacaktı neredeyse."

"Bana da öyle geldi."

"İyi bir yanı, mantıklı oluşu. Bir süre önce ne yapacaklarını bilemedikleri bir namus kumkumasını bana vermişlerdi. İçtiği kahvenin bile parasını kendisi ödüyordu. Loren hiç olmazsa biri eline para sıkıştırdı mı, parmaklarını kapamasını biliyor."

"Tanrıya şükürler olsun."

"Ben de öyle diyorum. Aslında paraya biraz fazlaca düşkün, ama sanırım güzel karısı getirdiğini anında harcıyor. Boğa burcundan olduğu için mi acaba, ha?"

"Bunu Loren'e sormalısın."

"Yanıtlar da. Ama biraz mantıklılık için insan epey aptallığa katlanabiliyor. O copuyla kendini öldürmesin de. Bernie, eldivenleri çıkart."

"Ne?"

"Lastik eldivenleri. Sokakta onlarla dolaşamazsın."

"Ha." Eldivenleri çıkarttım. Dairenin iç tarafında bir yerde Loren öksürdü ve bir yere çarptı. Eldivenleri cebime soktum. "Meslek araçları" dedi Ray. "Senin gibi profesyonellerle iş yapmaya her gün hazırım. Bu gece enselemek zorunda kalmış olsak bile."

Sifon gürültüsü duyuldu. Saatime bakmamak için kendimi güç tuttum.

"Bu gece o kapıdan girerken rahat mıydın?" diye sordu. "Ben kapının ardında ne bulacağımızı bilemiyordum."

"O duyguyu bilirim" dedim. Tam torbama uzanacaktım ki, Ray'in yüzünü gördüm. Neye baktığını anlamak için başımı çevirdim ben de. Ağız tünel kadar açık ve yüzü cerrah maskesi kadar beyaz olan Loren'e bakıyordu.

"Şey... şey... yatak odasında..." dedi Loren. Sonra birden kelimeler ağzından dökülmeye başladı.. "Tuvaletten gelirken yanlış yana saptım. Yatak odasında bir ceset var. Adam. Başına vurulmuş, her taraf kan içinde, sıcak kan, ceset daha soğumamış, böyle bir şey görmüş değildim... İkizlere güvenilmeyeceğini biliyordum, hep yalan söylerler..."

Ve Loren, Buhara olabilecek halının üzerine yığıldı.

Profesyonellikten söz ediyorduk. İkimiz de aynı anda çılgına döndük. Ray olduğu yerde kalakaldı, ne tabancasına ne de bana uzanıyordu, hatta kıpırdamıyordu bile, o düztaban ayakları üzerinde öylece duruyordu. Ve ben de hiç de tipime uygun olmayan, ikimizin de yapabileceğimi düşünemeyeceğimiz bir hareket yaptım.

Ray'in üzerine sıçradım. Tepki gösteremeyecek kadar şaşkın bir halde bana bakmaya devam etti. Ona çarptım ve nereye düştüğünü görmeden kapıdan dışarı fırladım. Merdiveni bulup iki kat inerek kendimi dışarı attım.

Her zamanki gibi kibar olan kapıcı geçmem için kapıyı açtı. "Noel'de seni görürüm" dedim ve yanıtını beklemeden oradan uzaklaştım.

3

Kaldırımın epey boş olması iyi bir şeydi. Aksi halde birine bindirirdim herhalde. İkinci Cadde'den sola döndüğümde mantık ve soluğumun kesilmesi paniğimi bir derece azalttı. Kimse arkamdan koşmuyordu. Koşma temposunu hızlı adım yürüyüşüne indirdim. New York'ta bile insanlar koşan birine bakarlar. Başka bir şey yapmasalar da, insanların bana bakmaları sinirime dokunur.

Bir buçuk blok kadar hızlı yürüyüşten sonra elimi uzatıp güneye doğru gitmekte olan bir taksinin dikkatini çektim. Adresimi verdim, sürücü birkaç köşe döndükten sonra kuzey yönüne gitmeye başladı, ancak ben o arada karar değiştirmiştim. Dairem West End ile Yetmiş Birinci Sokak'ın köşesinde yeni bir yüksek apartmanın tepesindeydi ve havanın açık olduğu bir günde Dünya Ticaret Merkezi ile New Jersey'in bazı mahalleleri görünürdü. Burası kentin sıkıntılarından ve kaderin oklarından kurtulmak için mükemmel bir sığınaktı, zaten o yüzden sürücüye de otomatik olarak adresimi vermiştim.

Ama Ray Kirschmann ile arkadaşlarını beni arayacakları ilk yerdi orası. Bütün yapmaları gereken şey telefon rehberine bakmaktı.

Arkama yaslanıp refleks bir hareketle ceketimin sol üst cebini yoklayarak yıllardır orada olmayan sigara paketini arandım. O Altmış Yedinci Sokak'taki dairede yaşıyor olsaydım şimdi yeşil deri koltukta oturur ve pipomu kesme kristal kül tablasına boşaltırdım, ama şimdi...

Sakin ol, Bernard. Düşün!

Düşünecek epeyce şey vardı. Bin dolar yatırıma benim cinayetle suçlanmam için kim yapmıştı ve o bana garip biçimde tanıdık gelen armut biçimli adam neden gerzek rolü için beni seçmişti. Ama bu tür uzun menzilli düşüncelere zamanım yoktu. Talihim yaver gitmişti işte. Polislerden biri Tanrı'nın lütfuyla bayılmış, öteki ben hiç alışkın olmadığım bir hızla hareket ederken çok ağır davranmıştı. Bu bana bir fırsat tanımıştı ama herhalde birkaç dakikadan fazla da değildi. Ben farkına varamadan bu avantajım yok olabilirdi.

Saklanmam gerekiyordu. Bir delik bulmalıyım.. Bir iki dakikalığına köpeklere izimi kaybettirebilmişim, ama kokumu yeniden bulmalarından önce yuvamın güvenliğine erişmek artık bana düşen bir şeydi. (Bu arada aklıma gelen benzetmelerin hepsinin tilki avına ilişkin olması hiç de hoşuma gitmiyordu.)

Omuzlarımı silkerek bu düşünceleri kafamdan uzaklaştırdım ve kafamı belirli şeyler üzerinde toplamaya çalıştım. Kendi daireme gidemezdim; bir saate kalmaz polis dolardı orası. Dört duvarı, bir döşemesi ve tavanı olan sağlam ve güvenli bir yere gitmeye ihtiyacım vardı. Burası kimsenin benimle bir bağlantı kuramayacağı ve kolaylıkla görülüp tanınmayacağım bir yer olmalıydı. Ve de New York'ta olmalıydı.

Bir arkadaş evi.

Ben arkadaşlarımın ve tanıdıklarımın listesini gözden geçirip içlerinde evine damlayacağım birinin bulunmadığına karar verirken taksi de kuzeye doğru yola devam etmekteydi. Benim sorunum kötü arkadaşlardan kaçınmak olmuştur. Cezaevi dışında -ve mümkün olduğu kadar cezaevi dışında olmaya çalışırım-başka hırsızlarla, soyguncularla, üçkâğıtçılar ve dolandırıcılarla hiç ilişki kurmam. İnsan taş duvarların ardındayken arkadaş seçme imkânı çok sınırlıdır ama dışarda olduğum zamanlar, tümüyle dürüst olmasalar bile, hiç olmazsa suçlu tiplerden uzak dururum. Benim bu dostlarım çalıştıkları yerden büro malzemesi çalabilirler, vergi beyannamelerinde sahtekârlık yapabilirler, park cezalarını çöpe atabilirler, On Emir'den bazılarını çiğnemeye çok yaklaşabilirler. Ama hiçbirini benim bildiğim kadarıyla içerde yatmış değildir ve benim yatmış olduğumu da bilmezler.

Bu nedenle özellikle yakın arkadaşım olmadığını öğrenmek sizi şaşırtmayacaktır. Olanların da hiçbirini benim hakkımdaki gerçeği bilmediğinden gerçek bir yakınlık asla doğmamıştır. Satranç ve poker oynadığım insanlar vardır. Bir iki kişiyi bir boks ve futbol maçına götürürüm. Yemek yediğim, bir tiyatroya ya da konsere gittiğim kadınlar vardır ve bunlardan bazılarıyla ara-

sıra bir yastığı paylaştığım olmuştur. Ama yaşamımda gerçek bir arkadaş diyebileceğim bir erkek dost olmayalı çok oldu ve bir kadınla da öyle sıradan bir temele dayanan ilişkiden ötesine pek geçmedim.

Bütün bunlardan herkesin kendi arkadaşlığının en kötü arkadaşlık olduğunu hissettiği ve sabahın üçünde telefon edecek kimsesi olmadığını anladığı o bazı kötü geceler dışında pişmanlık duymuş değildim. Şu anda, kısacası, bu, dünyada beni saklamasını isteyeceğim tek kişi olmadığı anlamına gelmekteydi. Olsaydı da bunun bir yararı olacağını sanmıyordum. Çünkü bir yakın dostum ya da sevgilim olsaydı polisin ilk bakacağı yer orası olurdu ve ben kapısından girdikten en geç bir iki saat sonra eşikte beliriverirlerdi.

Sorunlar...

"Döneyim mi?"

Sürücünün sesi beni daldığım hayalden uyandırdı. Otomobili durdurmuş kendini o katil müşterilerden koruyan pleksiglas bölmenin ardından bana bakıyordu.

"Yetmiş Bir ve West End" dedi. "Burada mı ineceksiniz, karşı tarafta mı?" Ben de adama baktım, gözlerimi kırıştırdım ve ürkek bir kaplumbağa gibi olduğum yerde büzüldüm. "Ahbap, döneyim mi?" dedi sabırla.

"Dön bakalım."

Trafiğin açılmasını bekledi, sonra yasadışı bir U dönüşü yaparak apartmanımın tam önünde durdu. Bir anlığına içeri girip bir iki parça giyecek, para falan alsam ve ...

Hayır.

Eli taksimetreyi çevirmek için uzandı. "Dur" dedim. "Şimdi de kent merkezine dön,"

Eli taksimetrenin üstünde bir çiçek üzerinde dolanan bir kuş gibi durakladı. Sonra çekip kavgacı bir tavırla bana baktı. "Kent merkezine mi?"

"Evet."

"Artık buradan hoşlanmıyor musun?"

"Hatırladığım gibi değilmiş."

Gözlerine bir deliyle karşı karşıya olduğunu anlayan o New Yorklu bakışı yerleşti. "Herhalde" dedi.

"Hiçbir şey eskisi gibi değil" dedim. "Mahalle berbat olmuş."

Hareket etti, sürücü biraz rahatlamıştı. "Bu bir şey değil" dedi. "Sen bir de benim oturduğum yeri göreceksin. Bronx'ta. Bronx'u bilir misin bilmiyorum ama, berbat yerden söz ediyorsan..."

Ve Manhattan'ın batı ucuna kadar hep berbat yerlerden söz etti. Konuşmanın en iyi yanı, ne söyleyeceğinin önceden bilinebilmesiydi. Dinlemek zorunda değildim. Ağzım gerekli hah, evet, ya ve deme yahu'larla dolu olduğu sürece istediğim şeyi düşünebilirdim.

Böylece zihnimi varolan arkadaşlarım arasında bir tura çıkardım. Satrançta her zaman yendiklerim, pokerde beni her zaman yenenler. Spor meraklıları, içki dostları. Çok üstünkörü ilişkim olan genç hanımların insanın cesaretini kıracak kadar kısa listesi.

Rodney, Hart. Rodney Hart!

Adı birden pat diye gelmişti aklıma. Uzun boylu, zayıf, kalın kaşlı, pokerde iki perin üstünde kâğıt tuttu mu uzun burnunun kanatları titreyen Rodney. Onunla bir buçuk yıl kadar önce bir poker oyununda tanışmış ve o günden sonra oyun masası dışında yalnızca iki kere görmüştüm -bir keresinde Village'de bir barda karşılaşmış ve bir iki bira devirirken konuşmuştuk; ikincisinde, o pek kısa ömürlü bir Broadway oyununda başoyuncunun altında oynuyordu ve ben de etkilemeye çalıştığım bir hanımı sahne arkasına götürmüştüm, (işe yaramamıştı.)

Aslan Rodney Hart!

Rodney'in nesi var diye soracaksınız. Bir kere, yalnız oturduğunu biliyordum. Daha da önemlisi, şimdi evinde değildi ve daha birkaç ay kente dönmeyecekti. Daha bir iki hafta önce pokere gelmiş ve bir süre ortalarda olmayacağını açıklamıştı. Two If By Sea oyununun turnesine katılmıştı ve Birleşik Devletler'i enine boyuna dolaşarak Broadway'in kültür anlayışını taşraya taşıyacaktı. Ve hatta dairesini kiraya vermeyeceği bilgisini bile iletmişti. "Değmez" demişti. "Yıllardır otururum orada ve ayda doksan dolar öderim. Malsahibi hakkı olan zammı bile yapmaz. İster inan ister inanma,

aktörlere kiralamak hoşuna gidiyormuş. Her neyse, hıyarın birinin yatağımda yatmaması ve tuvaletime oturmaması için doksan doları veririm ben arkadaşım."

Hah!

Bilmiyordu ama hıyarın biri tuvaletine oturacak ve çarşafı arasına girecekti ve bu da Bernard Rhodenbarr'dan başkası olmayacaktı. Ve bunun için kendisine doksan dolar bile ödeyecek değildim.

İyi ama Rodney hangi cehennemde otururdu?

Onun Village'ın bir yerinde oturduğunu hatırlıyor gibiydim ve bu taksinin içinde olduğum sürece ancak bu kadarını bilmem yeter de artardı bile. Kendimi unutulmaz bir müşteri yapmıştım ve çok geçmeden gazetelerde yüzüm görüldüğünde sürücü mutsuz yaşamında ilk kez iki kere ikinin dört ettiğini hesaplayabilirdi.

"Burası iyi" dedim. "Burası mı?"

Yedinci Cadde'de bir yerde, Sheridan Meydanı'ndan birkaç blok gerideydik. "Burada dur" dedim.

"Patron sensin" dedi bence insana en büyük hakareti belirtmenin o en kibar yolu olan o deymi kullanılarak. Cüzdanımı çıkardım, ücretini ödedim, horgörüsünü haklı çıkaracak bir bahşiş verdim ve Ray ile Loren'e o bin dolar verdiğime bin pişman oldum. Bu yaptığım en iyi yatırımlardan biri değildi. O bin dolar şimdi yanımda olsaydı bana esaslı bir hareketlilik sağlardı. Oysa taksi parasını ödedikten sonra cebimde yetmiş dolarla bir avuç bozukluk para kalmıştı. Rod'un da boş dairesinin ötesinde berisinde önemli paralar bırakacak bir tip olduğunu hiç sanmıyordun.

İyi ama, dairesi neredeydi ki?

Bu sorunun yanıtını bir telefon kulübesinde bulduğumda Rod'un aktör olmasına şükrettim. Tanıdığım herkesin rehberde yazılı olmayan bir numarası vardır, ama aktörler çok başka bir türdürler; telefon numaralarını tuvalet duvarlarına yazmak dışında her şeyi yaparlar. (Bazıları onu bile yaparlar ya.) Rod rehberdeydi, Hart epey sık rastlanan bir soyadıysa da, neyse ki Rodney o kadar bol değildi. İşte, Tanrıya şükürler olsun, oradaydı: West Village'ın derinliklerinde Bethune Sokağı'nda. Sakin, gözlerden uzak ve turistlerin asla uğrak yeri olmayan bir sokak. Bundan iyisi can sağlığıydı.

Rehberde yalnızca adresi değil telefon numarası da yazılı olduğundan bir on sente kıyıp numarayı çevirdim, (insan bir eve soygun için girmeden bunu yapmayı hiç ihmal etmez.) Yedi kere çaldı, ki bu kadar yeter herhalde diye düşündüm; ama ben aşırı tedbirli bir insan olarak soyulabilir yerlerin telefonlarını can sıkıcı da olsa, on iki kere çaldırırım. Ancak bu telefonun yedinci çalışında biri açtı ki, işte o anda kendimi tutamayıp midemdekileri olduğu gibi boşaltacaktım!

"Yedi dört bir dokuz" dedi yumuşacık bir,kadın sesi ve kalkan safram oturdu, sakinleştim. Aktörlerin rehberde numaraları yazan telefonları olduğu gibi yanıtlama servisleri de vardır ve bu ses de bunu temsil ediyordu; bana söylenen numara Rodney'in numarasının son dört rakamından başka bir şey değildi. Boğazımı temizleyerek Rodney'in ne zaman döneceğini sordum ve tatlı sesli hanım daha on beş hafta turnede olacağını, şu anda St. Louis'de bulunduğunu ve istediğim takdirde otel numarasını verebileceğini söyledi. Öyle bir arzum yoktu. Komik bir mesaj bırakmak gibi çocuksu bir hevesi bastırarak telefonu kapattım.

Biraz uğraştırıcı olduysa da, Bethune Sokağı'nı ve sonra da Rod'un apartmanını buldum. Washington Sokağı'nın yarım blok batısında, yarısı eski apartmanlardan yarısı depolardan oluşan bir yerdi. Benim aradığım, iki yanındaki komşularından yalnızca kapısındaki paslı rakamlarla ayrılan köhne ama namuslu beş katlı bir binaydı. Kimsenin beni gözetlemediğinden emin olmak için bir süre bekledikten sonra hole süzülürdüm. Duvardaki zil düğmelerinin etiketlerine baktım. R. Hart'ın adı mürekkepli kalemle 5-A Dairesi'nin yanına yazılmıştı. Beş kât ve her katta iki daire olduğuna göre, bu onun en üst katta ve arka dairede oturduğunu gösteriyordu. Eh, bundan daha az göze batacak ne olabilirdi?

Eski huylar kolay kolay çıkmadığından ziline kuvvetle bastım ve yukarda olabilecek birinin otomatik düğmesine basmasını bekledim. Ama neyse ki, basan falan olmadı. Sonra öteki zilleri rastgele çalmayı düşündüm. Bir iş üstünde olsam öyle yapardım. Zilini çaldığınız insanlar hiçbir şey düşünmeden otomatiğe basıp kilitli sokak kapısını açarlar ve kazara holde karşınıza çıkarlarsa özür dilercesine gülümseyip anahtarınızı unuttuğunuzu söylersiniz. Her zaman işe

yaramış olan bir yöntemdir, Ama, Rod en üst katta oturuyordu ki, bu da benim bütün katların önünden geçeceğim anlamına geliyordu ve beni gören biri gazetelerde fotoğraflarım yayınlandığında tanıyabilirdi, oysa burada uzun süre kalmak.zorunda olabilirdim...

Pek az olsa da riske girmeye değmezdi. Hele sokak kapısından girmem on beş saniyemi aldığında. O kilidi sert bir rüzgâr bile açabilirdi.

Dört merdiven çıkıp en üst kata vardım ve kalbim normale dönene kadar derin derin soludum. Rod'un kapısında 5-A yazıyordu. Önünde durup dinledim. Koridorun öteki ucundaki kapıda 5-B numarası vardı ve kapının altından ışık sızılmıyordu. Rod'un kapısını vurdum, bekledim, bir kere daha vurduktan sonra maymuncuğumu çıkardım.

Rod'un kapısında üç kilit vardı. Geçmişte bir amatör, kilitlerden birinin kenarında bir tornavida' ile- uğraşmış ama başarılı olamamıştı. Rod'un kilitleri lüks bir silindirli Medeco, bir Segal polis kilidi ve hiçbir önemi olmayan ucuz bir şeydi. Önce üçüncüsünü açıp Segal'e döndüm. Segal'i açmak kolay değildir ama hem aletlerim vardı hem de bu işte ustaydım. Silindir pimleri yerli yerine girince çelik sürgü kanalı içinde geriye kaydı ve geriye bir tek Medeco kaldı.

Medeco'yu maymuncuk işlemez olarak reklam ederlerse de, bu kuşkusuz yalandır, böyle bir şey olamaz. Ancak bu başışlanabilir bir abartmadır. Aslında demek istedikleri iki işi birden yapabilmem gerektiği idi. Örneğin bir şifre uzmanı olun ve. bilmediğiniz Hırvat dilinden şifreye dökülmüş bir mesaj getirsinler önünüze. Hem şifreyi çözmeniz, hem de dili öğrenmeniz gerekir. Medeco ile yapmam gereken aynen bu değilse de, böyle bir açıklama da gerçeğe epey yakındır.

İçeri girince ilk işim bütün daireyi dolaşmak ve içerde benden başka kimsenin olmadığından emin olmak oldu. Bu da fazla zahmetli bir iş değildi. Daire tek odalıydı ve bir kitaplık yatma yerini ayırıyordu. Mutfak küçük ve sevimsizdi. Banyo daha küçük ve daha sevimsizdi; ışığı yakınca hamam böcekleri kaçışmışlardı. Işığı yine söndürüp oturma odasına döndüm.

Zararsız bir yerdi. Epey eski, herhalde elden düşme alınmış mobilyalar. Ama hepsi de çok rahattı. Adını bilmediğim saksı bitkileri. Duvarlarda posterler, ama Bogart ve Che'nin pop posterleri değil, galeri açılışlarını bildiren türden posterler, Miro, Chagall ve bitkiler kadar tanımadığım daha birkaç ressamın reproduksiyonları. Genelde Rod'un bir aktör için epey zevkli olduğunu kabul etmek zorundaydım.

Yerde, kahverengi, yırtık pırtık iki metrekarelik bir halı parçası vardı. Görünüşü hiç de hoş değildi doğrusu. Bir dahaki sefere yanımda kanlı Buhara halısını getiririm diye düşündüm.

Ve ürperdim.

Buhara kanlı değildi tabii, Loren yalnızca bayılmıştı üstünde. Ancak, görmediğim yatak odasındaki halı hesapça öyleydi. Kanlıydı yani.

Yatak odasındaki adamı kim öldürmüştü? Dahası yatak odasındaki adam kimdi? J. Francis Flaxford'un kendisi mi? Bana verilen bilgilere göre en geç sekiz buçuktan en erken geceyarısına kadar evde olmamalıydı. Ancak bu bilgilerin amacı cinayetten tutuklanmam için enselenmemi sağlamaksa pek de güvenilir değillerdi.

Bir adam. Yatak odasında. Ölü. Biri kafasını parçalamıştı ve dokununca hâlâ sıcaktı.

Harika.

Daireye girer girmez çevreye bir göz atmayı akıl etseydim tamamen başka türlü bir hikâye olurdu. Hızlı bir kolağan sonucu mevtayı görür, görür görmez de oradan sıvışmış olurdu. Meşhur, Kirschman ve Kramer ikilisi avdet edene kadar, çelik ve camdan yapıllı küçük kuleme dönmüş, Dünya Ticaret. Merkezi'ni seyrederek Skoç'umu yudumluyor olurdu. Oysa, şimdilerde adalet dedikleri neyse, ondan kaçan, gerçekte hiç görmediğim bir cinayet kurbanının katiliydim. Üstelik de aklımı yitirmiş ve olanlara a) şiddet kullanarak b) bağırarak tepki göstermişim. Böylelikle, insanları, biyolojik olarak karafatma ve sivrisinekten daha gelişmiş hiçbir canlıyı öldürmediğime inandırmak için en ufak bir şansım vardiysa onu da kaybetmişim.

Volta atmaya başladım, içki bulma umuduyla dolapları karıştırdım, hiçbir şey bulamadım. Başka bir koltuk denedim, ilk oturduğumun daha rahat olduğuna karar verdim sonra ikisinden de vazgeçip divana uzandım.

Ve en başta beni bu pisliğe bulaştıran tuhaf küçük adamı düşündüm.

4

Herif şişirilmiş bowling pini yapısında kalın vücutlu biriydi. Çok şişman değilse de, yaratıldığı gün sıranın önüne vardığında, dağıtılan beller tükenmiş olmalıydı. Herhalde sabahları kemerini neresine takacağını düşünüp duruyordu.

Yüzü yuvarlak, çenesi sarkıktı. Gözleri birbirine yakın ve dikkatliydi ve aklıma yaldızlı kâğıdı soyulmuş bir çift Hershey çikolatasını getiriyordu. Aynı kahverengi tonundaydı onlar da. Saçları siyah ve dümdüzdü, tepesi açılmış, saç çizgisi kafatasının neredeyse üstüne kadar gerilemişti. Kırk beş elli yaşlarında olmalıydı. İyi ki mesleğim hırsızlıktır; yoksa bir panayırda asla yaş ve kilo tahmini yaparak geçimimi kazanamazdım.

Onunla ilk kez The Watering Whole adlı bir barda karşılaştım. Whole, İkinci Cadde'de bekâr kadın ve erkeklerin devam ettikleri bir yerdir ve barın bir hissesine sahip olup da kasa makbuzlarını incelemek istemediğin takdirde oraya ancak bir tek nedenle gidilir. Ben de işte o nedenle gitmiştim ve o gece elde edilebilir genç hanımlar bir can filikasındaki akşam yemeği menüsü kadar çok çeşitliydi. Şarap kadehim boşaldığı anda gitmeye karar vermiştim ki, dirseğimin dibinde biri alçak sesle soyadımı mırıldandı.

Seste hafif tanıdık bir tını vardı. Dönüp bakınca yukarda tarif ettiğim adamla karşılaştım. Herif gözlerini gözlerimden uzaklaştırmak üzereydi, ilk düşündüğüm, hayır bu bir polis olamaz oldu ve buna da sevindim doğrusu. İkinci düşüncem, sesi gibi yüzünün de tanıdık olduğuydu. Üçüncü olarak da herifi tanımadığımı düşündüm. Bir dördüncüsü de olabilir ama doğrusu onu hatırlamıyorum.

"Seninle konuşmak istiyorum" dedi. "İlgileneceğin bir iş var."

"Burada konuşabiliriz" dedim.

"Seni tanıyor muyum?"

"Hayır. Eh, burada da konuşabiliriz sanırım. Pek kalabalık yok, değil mi? Hafta sonlarında daha iyi iş yapıyorlardır herhalde."

"Genelde" dedim. O tür yerlerden biriydi. "Buraya sık sık gelir misin?"

"Bu ilk gelişim."

"İlginç. Ben de buraya pek sık gelmem. Ayda bir iki kere. Ama birbirimize burada rastlamamız doğrusu çok ilginç. Üstelik sen beni tanır gibisin ve ben seni tanımıyorum. Tanıdık bir yanın var ama..."

"Seni izledim."

"Efendim?"

"Senin mahallende de konuşabilirdik, Yetmiş İkinci Sokak'ta devam ettiğin o yerlerden birinde ama adam orada yaşıyor diye düşündüm. Bilmem anlatabildim mi? İnsan yediği kaba sıçar mı, hep kendi kendime bunu sormuşumdur."

"Ha" dedim sanki konu aydınlanmış gibi.

Oysa aydınlanan bir şey yoktu ortada. Böylesine dolambaçlı yaklaşım karşısında adamın ne istediği hakkında bir fikrim olmadığını anlamışsınızdır. O sırada barmen yanıma geldi ve yanımdaki dostumun bir viski soda istediğini öğrendim. O içki getirilip de benim şarabım tazelenince başka ne istediğini de öğrendim.

"Benim için bir iş yapmanı istiyorum" dedi.

"Anlamıyorum."

"Senin Rhodenbarr olduğunu biliyorum, tamam mı?"

"Öyle anlaşıyor. En azından sen benim adımı biliyorsun ben seninkini bilmiyorum ve..."

"Nasıl para kazandığını biliyorum. Kestirmeden konuşalım, Rhodenbarr, sen bir hırsızsın."

Telaşla çevreme bakındım. Sesi alçaktı ve barın içinde gürültü düzeyi yüksekti ama yine de adamın sesinde bir sahne fısıltısı niteliği olduğundan kimsenin ilgisini çekip çekmediğini merak etmiştim. Ama görüldüğü kadarıyla öyle bir şey yoktu.

"Neden söz ettiğini bilmiyorum" dedim.

"Palavrayı kessen iyi olur."

"Ya." Şarabımdan bir yudum aldım. "Pekâlâ, kestim diyelim."

"Benim için çalmanı istediğim bir şey var. Belirli bir apartmanda ve ben sana içeri ne zaman girebileceğini söyleyeceğim. Apartmanın güvenliği var, yani günde yirmi dört saat kapıda biri duruyor. Ama alarm sistemi falan yok. Yalnızca kapıcı."

"Kolay iş" dedim. Sonra omuzlarımı silkeledim. "Benim hakkımda bir şeyler bildiğin anlaşılıyor."

"Geçimini neyle sağladığın gibi."

"Evet, öyle şeyler. O zaman benim yalnız çalıştığımı da bilmen gerekir."

"Ben seninle oraya gidecek değilim, evlat."

"Ve ikinci bilmen gereken şey de, işlerimi kendimin bulduğu."

Kaşlarını çattı. "Ben sana kaymak gibi bir iş sunuyorum, bunu unutma, Rhodenbarr. Bir saat çalışıp beş bin dolar alacaksın. Bir saatlik iş için fena para değil."

"Hiç fena değil."

"Haftada kırk saat böyle çalıştığın takdirde ne kadar kazanacağını bir düşün."

"Haftada iki yüz bin dolar" dedim. "Her neyse işte."

"Öyle bir şey işte. Yıllık olarak, dur bakayım, on milyon dolara gelir. Hem yazın iki hafta tatil yaparak."

"Her neyse."

"Ya da yazın bir hafta, kışın bir hafta" diye sürdürdüm. "En iyisi de o olmalı. Ya da indirimli fiyatlardan yararlanmak için ilkbahar ve sonbaharda birer hafta yaparım. Hoş, yılda on milyon dolar kazanıyorsam ondan edeceğim kâr önemli olmazdı ya. Herhalde sağa sola para saçmaya başladım. Birinci mevkide uçardım. Taksiden inmezdim. Arada sırada paraya kıyıp birer şişe yerine Mondavi şarabından kasayla alırdım. Kasayla alınca zaten yüzde on kâr ediyorsun ama daha çok içtiğin için bu pek tasarruf sayılmaz. Buna sen de dikkat etmişsindir herhalde. Kuşkusuz baskı ağır olur ama, gevşemek için iki hafta tatil yapacağımdan..."

"Çok komik" dedi.

"Yalnızca sinir, başka bir şey değil."

"Eh, sen ne dersin. Konuşmanı bir dakika kesebilir miyim? Senden bir iş istiyorum. İhtiyacım olan bir şey var ve senin de onu alman işten bile değil, iyi de para veriyorum, değil mi?"

"Bu ne çalmamı istediğine bağlı. Eğer çeyrek milyon dolarlık pırlanta gerdanlık çalmamı istiyorsan bu köle ücretidir."

Yüzünde gülümseme olması gereken bir kırıışıklık belirdi. Ama odayı aydınlatamadı. "Pırlanta gerdanlık değil" dedi. "Çok iyi."

"Senin almanı istediğim şeyin benim için değeri beş bin dolar. Başka kimse için hiçbir değeri yoktur."

"Neymiş bu?"

"Bir kutu." Sonra, size anlattığım şekilde tarif etti kutuyu. "Sana daireyi, yerini, her şeyi anlatacağım, gerisi senin için sokakta yerden şeker almak gibi bir şey."

"Ben sokakta yerden şeker almam."

"Ne?"

"Mikrop meselesi."

Küçük ellerinden birini sallayarak düşüncüyü uzaklaştırdı. "Ne demek istediğimi anladın. Bu kadar şaka yeter, tamam mı?"

"Neden kendin almıyorsun?" Herif bana baktı. "Evi biliyorsun, içini biliyorsun, her şeyi biliyorsun. Hatta ne aradığını biliyorsun ki, bu da benim bildiğimden de, bilmek istediğimden de fazla demek. Neden beş bin doları kendine saklamıyorsun?"

"İşi ben mi yapayım yani?"

"Neden olmasın?"

Başını salladı. "Bazı şeyleri yapmam. Kendi apandisitimi almam. Kendi saçımı kesmem, kendi tesisatımı onarmam. Bazı şeyler önemlidir, ustasının eli değmelidir. Ben de gider ustasını bulurum."

"Ve senin ustan ben miyim?"

"Evet. Sen kilitleri tereyağından kıl çeker gibi açarmışsın. Bana öyle dediler."

"Kim söyledi?"

Omzunu silktili. "Bugünlerde insan bir şeyi nerede duyduğunu öyle çabuk unutuyor ki."

"Ben ise hep hatırlarım."

"Garip. Ben hiç hatırlamam. Süzgeç gibi bir belleğim vardır." Koluma dokundu. "Burası doluyor. İşimize dışarda devam edelim mi? Sokakta yürürken her şeyi hallederiz."

Sokakta aşağı yukarı yürüdük ve yerden şeker almadıysak da, her şeyi hallettik. Koşullarımızı ortaya koyduk, benim önümüzdeki bir iki hafta programımı esnek tutacağımı kararlaştırdık. Daha uzun olmayacağı konusunda güvence verdi.

"Ben seni bulurum, Rhodenbarr" dedi. "Bir daha görüştüğümüzde adresi, saatleri, bilmen gereken her şeyi söyleyeceğim. Ayrıca bin dolar avansını da getireceğim."

"Onu şimdi verirsin diye düşünmüştüm."

"Üzerimde o kadar para yok. Gece saatinde öyle para taşımam. Bu serseriler, bu esrarkeşler ortalıkta dolaşırken..."

"Sokaklar güvenli değil artık."

"Tam bir ormana döndü."

"Adresi şimdiden versen" dedim. "Ve kapısını açtığımda evde olmayacak olan adamın adını. Hiç olmazsa ben de bir araştırma yapacak zaman bulayım."

"Yeteri kadar zamanın olacak."

"Ben yalnızca..."

"Her neyse, zaten şu anda adres ve ad üzerimde değil. Sana belleğimin durumunu söyledim, değil mi?"

"Söylemiş miydin?"

"Söylediğime yemin edebilirim." Omuzlarımı silktilim. "Aklımdan gitmiş olmalı."

O gece bir süre, işe neden razı olduğumu düşündüm. Sonunda iki neden üzerinde karara vardım. Birincisi paraydı ve bu da az bir para değildi. Beş bin doların garantisi, işin araştırılmasının falan yapılmış olması, bir taşla iki kuş vurma sınıfına giriyordu.

Ama paradan başka bir neden daha vardı. O armut suratlı dostumun kendisini reddetmenin akıllıca bir iş olmayacağını ima eden bir havası vardı. Cehenneme gitmesini söylediğim takdirde başıma bir iş geleceğinden korkuyor değildim. Ama bu pek iyi bir fikir gibi gelmemiştir.

Sonra bir de merak olayı vardı. Kimin nesiydi bu herif? Onu tanımadığım halde neden bu kadar tanıdık görünüyordu? Daha da önemlisi, beni nerden biliyordu? Ve oynadığı oyun neydi? Meslekten biri olup beni de tanıyorsa, neden çiftleşme dansı yapan iki tropik kuş gibi birbirimizin çevresinde dönüyorduk? Bütün bu soruların yanıtlarını almayı beklemiyordum kuşkusuz, ama işi sonuna kadar götürdüğüm takdirde bir şeyler öğreneceğimi umuyordum. Ayrıca, yapmak için can attığım başka bir işim de yoktu ve elimde yedek tuttuğum para sonsuza kadar beni idare etmezdi...

Amsterdam Caddesi'nde ayda bir iki kere yemeğe gittiğim bir yer vardır. Sahibi ürkütücü bıyıklı bir Türk'tür ve verdiği yemekler pek o kadar ürkütücü olmayan Türk yemekleridir. Yeni dostumla ilk görüşmemden iki gün sonra tezgâh başında otuyordum. Yaprak dolmasının gelmesini beklerken gözüm duvardaki cam bölmedeki lületaş pipo koleksiyonuna ilişti. Bıyıklı adam her bahar Türkiye'ye gider ve bir çanta dolusu pipo getirir ve bunların Dunhill markadan bin kat iyi olduğunu iddia eder. Ben içmediğim için orada yemek yediğim zamanlar onlara bakarım ve dünyada bunlardan birini armağan edeceğim bir pipo meraklısı yakın dostum olup olmadığını düşünürüm.

Yanıbaşımdaya tanıdık, bir ses, "Babam lületaş pipo içerdi" dedi. "Başka piposu yoktu ve günde beş altı kere içerdi. Yıllar içinde lanet şey maça ası kadar kapkara kesildi. Onu içerken özel bir eldiveni vardı, onu giyerdi. Yalnızca pipoyu tutan eline ama. Hep aynı koltukta oturur ve o pipoyu ağır ağır

içerdi, içmediği zaman içinde sakladığı özel bir kutusu vardı. İçi mavi kadife kaplı bir kutu."

"Çok garip zamanlarda çıkıveriyorsun insanın karşısına."

"Bir gün pipo kırıldı" diye devam etti. "Elinden mi düşürdü, bir yere sertçe vurdu mu yoksa pipo çok mu yaşlandı hatırlamıyorum. Belleğimi bilirsin."

"Süzgeç gibidir."

"Hem de en kötüsünden. Komik olan şey, babamın bir daha pipo almadığıydı. Ne lületaşı, ne de başka türlü. Sanki hiç alışkanlığı yokmuş gibi bırakıverdi. O olay aklıma geldikçe onun o pipoya hiçbir şey olmayacağına inandığını düşünürüm, sonra kırıldığında dünyada hiçbir şeyin kalıcı olmadığını düşünmüştür, ondan sonra da bir daha içmemeye karar vermiştir."

"Bu hikâyeyi anlatmanın bir nedeni olacak."

"Hiçbir nedeni yok. O pipoları görünce aklıma geldi. Yemeğine engel olmak istemem, Rhodenbarr."

"Bunu yaptığın söylenebilir."

"Eh, ben köşede ayakkabılarımı boyatıyorum. İşin uzun sürmez herhalde."

"Sanmam."

Gitti. Ben de yaprak sarmasını yedim. Bir tatlı yemeye niyetim yoktu ama canı cehenneme deyip küçük bir parça aşırı tatlı baklava.yiyip üstüne de bir fincan Türk kahvesi içtim, ikinci bir fincan içmeyi düşündüm ama sonra bunun beni dört yıl uyutmayacağını düşündüm ki, bu hiç işime gelmezdi. Bıyıklı adama parasını verip köşebaşındaki kundura boyacısına gittim.

Arkadaşım bana J. Francis Flaxford ve mavi deri kutusu hakkında bilmek istediğim her şeyi anlattı. Hatta, benim daha önemli sorularımın hiçbirini yanıtlamadan bana bilmek istediklerimden fazlasını bile söyledi diyebilirim.

Bir ara adını sordum. O yumuşak kahverengi gözlerini alnımdan kaydırarak büyük bir düşkünlüğüyle baktı yüzüme.

"Sana bir ad söyleyebilirim ama bunun doğru olup olmadığını bilemezsin, değil mi? Bunun gerçek ad olması olasılığı pek yüksek değildir, değil mi?"

"Doğru."

"O zaman kendimize neden karışıklık yaratalım, ha? Senin bilmen gereken şeyler kutunun nerede olduğu ve ne zaman alacağını. Onları da konuştuk, şimdi konuşacak tek şey onu bana nerede verip kalan dört bin doları nerede alacağını."

"Yani onu da önceden mi planlayacağız? Ben kendi işlerimle meşgul olacağımı ve senin günün birinde bir yerde yemek yerken ensemde biteceğini sanmıştım. Ya da çoraplarımı makineye atarken bodrumdaki çamaşırlıkta ortaya çıkıverirdin."

İçini çekti. "Saat dokuz, dokuz buçukta Flaxford'un evinde olacaksın. Saat on birde, en geç oh bir buçukta oradan çıkmış olursun. Bir masadan bir kutuyu almak o kadar uzun zaman almamalı. Oradan evine döneceksin, bir içki içeceksin, duşunu alıp üstünü değiştireceksin."

Ve hırsızlık aletlerimle, tırtıklıyabildiğim öteberiyi bırakacağım.

"Ondan sonra da herhalde evine yakın bir yere gidersin. Altmış Dördüncü Sokak'ta Pandora diye bir bar var. Biliyor musun?"

"Önünden geçmişliğim vardır."

"Sakin bir yerdir. Oraya saat yarımdaya git ve arka bölmelerden birine yerleş. Barda garson olmadığından içkini alıp masana kendin götüreceksin."

"Takım elbise giymem gerekecek galiba."

"Çok sakın bir yerdir ve insanı rahatsız etmezler. Saat yarımdaya oraya gel, yarım saat kadar bekleyebilirsin."

"Sen de saat birde geleceksin, öyle mi?"

"Evet. Bir sorun çıkarsa saat bir buçuğa kadar bekler, sonra kutuyu alıp evine gidersin. Ama sorun çıkmayacaktır."

"Elbette" dedim. "Ama ya biri kutuyu elimden almaya kalkışırsa?"

"Öyleyse taksiye bin, Tanrı aşkına. O saatte yürüyecek değilsin ya. Ha, bir dakika."

Bir şey söylemeden bekledim.

"Boktan dört bin dolar için seni öldüreceğimi sanmıyorsun ya? Bunu neden yapayım ki?"

"Paramı ödemekten daha ucuz olduğu için."

"O zaman seni başka sefer nasıl kullanabilirim? Bak, eğer için rahat edecekse silah bulundur üzerinde. Ama o zaman da heyecana kapılıp bir yerini

sakatlarsın. Benden endişe etmen gereken bir şey olmadığına yemin ederim. Bana kutuyu getir ve mangizini al."

"Mangiz" dedim.

"Ne?"

"Bin, mangiz, dolar."

"Ne?"

"Dört büyük."

"Ne demek istiyorsun?"

"Para için pek çok ad kullanıyorsun. Argo sözlüğü gibisin."

"Konuşmamı beğenemedin mi, Rhodenbarr?"

"Öyle bir şey demedim. Ben öyleyim işte. Sinirlerim herhalde. Hep böyle heyecanlanırım."

"Öyle" dedi düşünceli bir tavırla. "Hiç kuşum yok."

Şimdi de Rod'un kanapesinde oturmuş saatime bakıyordum. Geceyarısına geliyordu. Flaxford'un dairesinden epey vakitlice çıkmıştım ama yine de saat yarımda Pandora'da olacak değildim herhalde. Avans aldığım bin dolar bir hayaldi artık ve kalan dört binliği asla alamayacaktım. Adını bilmediğim dostum saat. birde viskisini yudumlarken benim kendisini neden atlattığımı düşünecekti.

Bundan adım kadar emindim.

5

Saat kaçta uyuduğumu bilemiyorum. Geceyarısından az sonra üzerime bir yorgunluk dalgası çöktü, soyunup Rod'un yatağına girdim. Tam dalacaktım ki, birden yatağım yanıbaşında yabancı bir varlık olduğunu hissettim. Kendi kendime saçmaladığımı, böyle şeylerin neden kaynaklandığını bildiğimi söyledim ve gözlerimi açınca yabancı varlığın yatağın yanındaki sehpa üzerinde duran yapraklı bir saksı bitkisi olduğunu gördüm. Onun da orada olmaya en az benim kadar hakkı vardı ve birbirimizin boy ölçüsünü aldığımızda artık iyice uyanmıştım ve zihnim hiçbir yere varamadan daireler içinde dönüp duruyordu.

Radyoyu açtım, sesini kıstım, bir iskemleye oturup müziğin sona ermesini ve haberlerin başlamasını bekledim. Her on beş dakikada haberler okunduğunda insan nasıl da müzik çalınmasını ister, değil mi? Eh, bunun aksi de doğrudur işte. İsteddiğiniz zaman ne polis, ne taksi, ne de haber bulabilirsiniz.

Sonunda haberler başladı ve beni hiç ilgilendirmeyen bir sürü şey dinledim, ancak spiker Altmış Yedinci Sokak'taki cinayet hakkında hiçbir şey söylemedi.

Başka bir istasyonu çevirdim ama onun haberleri de yeni bittiğinden yarım saat beklemek zorunda kaldım. Bir folk rock'u çalınıyordu. Şarkıcı, sevgilisinin sesinin ruhunun karatahtası üzerinde bir tebeşir gibi olduğunu anlatmaya başlayınca (bunu uydurmadığıma yemin ederim) aklıma acıktığım geldi. Mutfağa gittim ve dolapları, çekmeceleri, buzdolabını karıştırdımsa da. bir lokma yiyeceğe rastlamadım. Uzun çalışmalarımın sonunda yarım kutu pirinç, insana hiç de cesaret vermeyen hardal soslu bir kutu Norveç sardalyası ile eğer yiyecek olsaydı lezzet katacağını umduğum bir sürü baharat şişesi ve kutusu buldum. Şöyle bir pilav yapayım diye düşündümse de, kutuyu açınca ilk ziyaretçinin ben olmadığını, benden önce hamam böceklerinin aynı şeye niyetlendiklerini gördüm.

Bir başka dolapta bir kutu açılmamış makarna bulup eğer zeytinyağı ekşimemişse yiyebileceğimi düşündüm ama o da ekşimişti. O sırada artık acıkmadığımı düşünmeye başlamıştım ki, bir dolabı açınca Rodney Hart'ın çorba delisi olduğunu öğrendim. Dolapta tam altmış üç teneke Campbell's çorbası vardı. Evden çıkmadan ne kadar süre sağ kalacağımı bilmek istediğim için tenekeleri tek tek saymıştım. Toplama kampı menüsüne göre günde bir kutudan iki ay kalabilirdim ki, bu da iyi bir süreydi doğrusu. Nasıl olsa çorba bitmeden tutuklanır ve cinayetten içeri tıklılırdım ki, ondan sonra beni beslemek devletin sorunu olurdu.

Kısacası, kaygılanmak için bir neden yoktu.

Biraz titremeye başladıysam da, kendimi toparlayıp kutuyu açmaya koyuldum. Rod'un başlıca yemeğinin çorba olduğu düşünülürse konserve açacağı pek ilkel ama görevini de başarıyla yerine getirdi. Yıldız Makarnalı Tavuk çorbasını temiz olduğunu varsaydığım bir tencereye boşalttım, suyunu ekledim, ocağa sürüp biraz kekikle, soya sosu kattım ve tam yemeğe başlıyordum ki, beş dakikalık haber özetleri başladı. Caz istasyonunda dinlediğim haberlerden bir kısmı tekrarlandı,

hava konusunda bilmek istemediğim kadar bilgi verildi (sokağa çıkmaya niyetim yoktu) ve J. F. Flaxford ya da kendisini temizleyen katil hırsız hakkında tek bir kelime bile söylenmedi.

Çorbamı bitirip mutfağı toparladım. Sonra yine dolaplara dönüp Rod'un içki koleksiyonunu karıştırdım ve üçte ikisi dolu bir şişe viski buldum. Şişenin üstünde alındığı yerin etiketi vardı ve Hackensack'ta şişelendiğine bakılırsa Chivas klasında bir şey değildi.

Ancak hırsız, umduğunu değil bulduğunu yer. Ben de oturup viskimi yudumladım, Kanal 9'da bir film seyrettim ve yarım saatte bir (hatırladığımda) radyoda haberleri açtım. Ne J. F. Francis ne de benim hakkımda, bir şey yoksa da, aslında bir süre geçtikten sonra duymuş olsam bile fark edecek durumu aşmıştım ya.

Gün ağarmadan önceki o sıkıntılı saatlerin birinde televizyonu kapattım (şişeyi bitirmiştim) ve ikinci kez Rodney'in yatağına girdim.

Ondan sonra ilk farkında olduğum şey bir gürültü ve ardından "Bok!" diyen bir kadın sesi oldu.

Kimse benden daha çabuk uyanmamıştır. Rüyasız bir uykunun derinliğindeydim ve bir an bile geçmeden uyanıktım. Evde biri, bir kadın vardı ve sesinden anlaşıldığı kadarıyla bana çok yakındı.

Sanki uyuyormuş gibi solumaya çalışarak hiç kıpırdamadan yattım. Hem kadının varlığının farkında olmayacağını umuyor, hem de bunun ne kadar imkânsız olduğunu düşünüyordum. Hem kimdi bu? Ve burada ne işi vardı?

Ve ben bu işten nasıl sıyrılacaktım?

Kız benim söyleyeceğim sözü ağızımdan kaparak bir kere daha, "Bok!" dedi. Ama bu kere sözcük Kader'e değil bana yöneltilmişti. "Seni uyandırdım, değil mi? Uyandırmamaya çalışıyordum. Sessizce çiçekleri suluyordum, sonra birini devirdim işte. Umarım çiçeğe bir şey olmamıştır. Seni rahatsız ettiğim için özür dilerim."

Yüzümü yastığa bastırarak, "Zarar yok" dedim.

"Eh, herhalde artık benim çiçek sulama yeteneklerime ihtiyaç kalmayacak. Burada bir süre kalacak mısın?"

"Bir iki hafta."

"Rod kimsenin kalacağından söz etmemiştir. Yakınlarda gelmiş olmalısın."

"Dün gece" dedim.

"Seni uyandırdığım için özür dilerim. Bak ne diyorum, birer kahve yapayım, ha?"

"Sadece çorba var."

"Çorba mı?"

İstemeye istemeye dönüp kadına baktım. Yatağın yanındaydı. Bol yapraklı bitkiyi yine yerine yerleştirmiş, köklerine su veriyordu. Bitkiye pek bir şey olmamıştı, kadın ise müthişti.

Kısa kara saçlar, geniş bir alın, çok hassas ölçümlü hatları, hafifçe kalkık burun, çenesinde tam kıvamında bir kararlılık. Pek cömert değilse bile cimriliğe de kaçılmamış bir ağız: Küçük pembe kulaklar ve esaslı kulak memeleri. (Yakınlarda bir kitapta insanın karakterini ve sağlığını kulaklardan anlama yöntemini okumuş olduğumdan böyle şeylere dikkat ederdim. Benim kaynağıma göre kızın kulakları idealdi.)

Üzerinde vücuduna yapışarak iyi bir seçim yaptığını gösteren beyaz bir pantolon vardı. Pantolonun dizleri ve arkası incelmeye başlamıştı. Sırtına inci gibi parlak düğmeli ve kenarı çiçek işlemeli bir blucin gömlek geçirmiş, boynuna kırmızı bir eşarp sarmıştı, ayağında geyik derisi mokasenler vardı.

Kadında bulacağım tek kusur o anda evimde (yani Rod'un evinde) bulunmasıydı. Rod'un çiçeklerini suluyor ve benim güvenliğimi tehlikeye atıyordu. Ancak yalnız uyandığım o sabahları ve böyle birinin odamda bulunmasından ne kadar zevk alacağımı düşününce... ne büyük bir haksızlıktı bu. Kadınlar, polisler, -taksiler ve haberler hiç insan istediği zaman bulunamazlardı.

"Çorba mı?" Yüzünü benden yana çevirip hafifçe gülümsedi. Gözleri ya mavi ya yeşil ya da her ikisiydi. Dişleri düzgün ve beyazdı. "Ne çorbası?"

"İstediğin her çeşidi var. Fasulye, şehriye, kuşkonmaz, domates, çedar peynirli..."

"Çedar peynirliyi attın şimdi."

"Ben hiç sana yalan söyledim mi? İnanmıyorsan dolaba bak. Rod her çeşit Campbell's çorbasını depo ediyor. Ve hamam böcekli pirinçten başka bir şey de yok."

"Eh, pek evine düşkün değildir sanırım. Onu uzun zamandan beri mi tanıyorsun?"

"Eski dostuz biz." Yalandı bu. "Ama son birkaç yıl içinde fazla görüşmemiştik." Bu doğrudu işte.

"Kolej arkadaşları mı? Yoksa lllinois'den mi?"

Lanet olsun. Hangi kolejde okumuştun? lllinois'in neresindendi? "Kolej" dedim.

"Şimdi de New York'a geldin ve onun evinde kalıyorsun..." Mavi ya da yeşil gözler irileşti. "...ne zamana kadar? Sen aktör değilsin, değil mi?"

Olmadığımı kabul ettim. Ama neydin peki? Yatakta oturup örtü boğazıma kadar çekili olduğu halde hemen bir şeyler uydurdum. Güney Dakota'da ailemin yem işinde çalıştığımı, ama bir rakibimiz işimizi iyi bir fiyata alınca ne yapacağıma karar verene kadar New York'ta biraz vakit geçirmek istediğimi anlattım. Hikâyemi çok içtenlikli ve çok sıkıcı yapmaya gayret ederek kadının sıkılmasını ve bir işi olduğunun aklına gelmesini sağlayacağımı düşünüyordum ama sözlerimi pek ilginç bulmuş olmalı ki, yatağımın kenarına oturmuş, parmaklarını dizlerinin çevresinde kavuşturmuş bir halde, iri ve masum gözlerle beni dinliyordu.

"Kendini bulmak istedin" demek dedi. "Çok ilginç."

"Eh, kaybolmuş olduğumun farkında bile değildim. Ama şimdi doğrusu ne yapacağımı bilemiyorum..."

"Bir bakıma ben de aynı durumdayım. Dört yıl önce boşandım. O zaman çalıştığım bir iş vardı, ondan da ayrıldım ve şimdi işsizlik parası alıyorum. Biraz resim yaparım, biraz takı yaparım ve son günlerde biraz da vitray çalışması yapıyorum. Herkesin yaptığı bir şey değil ama, benim kendi icadım bir form, üç boyutlu serbest form heykelcikleri falan. Ama bu işlerde yeteri kadar iyi olup olmadığımı bilemiyorum. Belki de bir hobiden ileri gitmiyordur. Eğer öyleyse, cehenneme kadar yolu var. Ben hobi falan istemiyorum çünkü. Ben yapacak bir şey istiyorum ve henüz bunun ne olduğunu bulamadım. En azından bulduğumu sanmıyorum." Kirpiklerini kırıştırtarak baktı. "Kahvaltı için çorba istemiyorsun herhalde? Ben köşeye kadar gidip kahve alayım, bir dakika bile sürmez, sen de bu arada giyinirsin."

İtiraz edecek fırsat bulamadan kapıdan fırlamıştı bile. Kapı ardından kapanınca kalkıp tualete gittim. (Normalde bundan söz etmem ama bu defa uzun bir süreden beri ilk kez ne yaptığımı biliyordum.) Sonra giyindim ve koltuğa oturup kapımdan içeri bundan sonra kimin gireceğini beklemeye koyuldum.

İçeri girecek kişi, Güney Dakota'lı namuslu gence kahvaltı servisi yapacak çiçek sulayan hanım olabilirdi.

Ya da kanun adamları.

"Köşeye kadar gidip kahve alayım." Elbette. Bu ünlü katil hırsız tanımış demek olabilirdi ve bu fırsattan yararlanarak (a) Onun elinden kaçıyor ve (b) Adaletin yerine getirilmesine çalışıyordu.

Kaçmayı düşündüm ama bunun bir anlamı yoktu. Kadının polise gitmemesi durumunda burası sokaklardan çok daha güvenliydi. En azından benim yürüttüğüm mantık böyleydi ama asıl nedenin bitkinlik olduğunu tahmin ediyordum. Damarlarım bir gece öncesinin berbat viskisiyle doluydu ve oturmak koştuktan daha kolay geliyordu.

Kadının yalnız geldiğini anlamak için kapının açılmasını beklemek zorunda değildim aslında. Merdivende ayak seslerini duymuştum ve bir polis sürüsünün bir merdiveni çıkarken ufak tefek bir hanımefendi gibi gürültü çıkarmaları imkânsızdı. O yüzden kapı açılmadan çok önce içim pek rahattı. Ve kapı açılıp da onun o sevimli yüzü görüldüğünde keyiflendiğimi, hem de çok keyiflendiğimi söylemeliyim.

Şaşılanacak şey, gerçek kahve satın almıştı ve şimdi de hazırlamaya koyulmuştu. O bu işte uğraşırken bir yandan da çene çalışıyorduk. Yokluğunda dersimi çalışacak zaman bulmuştum ve o bana adının Ruth Hightower olduğunu

söylediğinde ben de Roger Armitage olduğumu söyledim."Ondan sonra da Ruth'lu Roger'lı rahat bir konuşmaya girdik.

O, eşyasız oluşuma şaşmaya vakit bulamadan ben havayollarında bavulumun kaybolduğuna dair bir şeyler uydurdum. O da havayollarının hep öyle olduğunu söyledi ve ikimiz de aya insan gönderen bir uygarlığın iki tane bavulun izini sürebilmesi gerektiği konusunda fikir birliğine vardık. Masaya karşılıklı yerleştik ve Rod'un çatlak ve birbirlerine uymayan fincanlarıyla kahvemizi içtik. Kahve gerçekten iyiydi.

Uzun uzun konuştuk, bu rolü öylesine benimsemiştim ki, artık çok rahattım. Bu belki de çevrenin etkisindendi, belki de daire beni aktör yapıyordu, bilemem. Rod mal sahibinin aktörlerden hoşlandığını söylemişti. Belki de bina aktörle doluydu, belki duvarlardan insana geçen bir şeydi bu...

Her neyse, kusursuz bir Roger Armitage'dim, kente yeni gelen genç adamdım ve o da biraz garip olsa da hoş koşullar altında rastladığım, bir hanımdı ve çok geçmeden ona Rod'u ne kadar tanıdığını, Rod'un onun yaşamında nasıl bir rol oynadığını sormanın uygun bir yolunu düşünüyordum...

Ama bunun ne önemi vardı ki? İlişkimizin geleceği daha şimdiden geçmişe gömülmekteydi. Kadın gider gitmez ben de oradan çıkmanın bir yolunu araştırıyordum. Bu aptal bir kadın değildi ve ergeç benim kim olduğumu öğrenecekti, o zaman da benim başka bir yerde bulunmam çok daha uygun olurdu.

Ama bir de baktım ki, kadın bambaşka şeyler söylemekteydi: "Biliyor musun, seni uyandırmadan çiçekleri sulayıp buradan çıkmayı düşünüyordum, oysa sen nasıl olsa çiçekleri sulayacağın için seni görünce çıkmam gerekirdi. Bunu yapmadım ve yapmadığıma da memnunum. Bu konuşmamızdan büyük keyif aldım doğrusu."

"Ben de öyle, Ruth."

"Seninle konuşmak çok kolay. Genelde insanlarla konuşmakta güçlük çekerim. Özellikle de erkeklerle."

"Senin herkesin yanında rahat olmayacağına inanmak gerçekten güç."

"Ne hoş bir şey söyledin öyle!" Gözleri -ki, artık ruhsal durumuna ya da ışığın gelişine göre maviden yeşile dönüştüğünü anlamıştım- araladığı kirpikleri arasından bana çevrildi. "Güzel bir gün başladı, değil mi?"

"Öyle."

"Hava biraz serin ama gökyüzü açık. Çörek falan almayı düşündüm ama kahveden başka bir şey isteyip istemediğini bilmiyordum."

"Kahve yeterli. Ve bu da gayet iyi bir kahve."

"Bir fincan daha içer misin? Dur getireyim."

"Teşekkür ederim."

"Sana ne diyeyim, Bernie mi, Bernard mı?"

"Hangisini istersen."

"Bernie diyeceğim."

"Çoğunlukla öyle derler" dedim.

"Ey, Tanrım."

"Önemi yok, Bernie." Uzanıp yumuşacık elini elimin üstüne koydu.

Dudaklarının kenarlarında bir gülümseme dolaşıyordu. "Kaygılanacak bir şey yok."

"Yok mu?"

"Elbette yok. Ben senin kimseyi öldürmediğini biliyorum. Ben sezgileri güçlü bir insanım. Senin masum olduğundan emin olmasaydım saksıyı devirir miydin hiç?"

"Saksıyı mahsustan mı devirdin?"

"Elbette. Sehpayı devirdim aslında. Saksıya bir şey olmasın diye elime almıştım. Sehpayı bir tekmede devirdim."

"Demek baştan beri biliyorsun?"

"Eh, bütün gazeteler senden söz ediyor, Bernie. Ve sürücü ehliyetnamenle cüzdanındaki diğer belgelerde de adın yazılı tabii. Sen uyurken ceplerini karıştırdım. Hayatımda senin gibi derin uyuyan birini görmüş değilim bugüne kadar."

"Tanıdığın o kadar çok mudur?"

İnanılmaz bir şey ama yavrucuk kızardı. "O kadar da çok değil işte. Neredeydim?"

"Ceplerimi karıştırıyordun."

"Evet. Seni tanıyıştım. Times'da bu sabah bir fotoğrafin vardı. Pek sana benzemiyordu ama. İnsanı cezaevine gönderirken saçlarını gerçekten o kadar kısa mı keserler?"

"Samson'un tapınağı yıkmasından beri. Herhangi bir riske girmek istemezler."

"Barbarlık bu. Her neyse, sana baktığım anda o Flaxford'u öldüremeyeceğini anladım. Sen katil değilsin." Hafifçe kaşlarını çattı. "Ama gerçek bir hırsızısın, değil mi?"

"Öyle görünüyor."

"Gerçekten de öyle, değil mi? Rod'u sahiden tanıyor musun?"

"Pek iyi değil. Birkaç kere poker oynadık."

"Ama senin geçimini neyle sağladığını bilmiyor, değil mi? Nasıl oldu da. sana anahtarlarını verdi? Hah, bu aptalca bir şeydi, değil mi? Senin anahtara ihtiyacın olmaz ki. O aletleri ceplerinde gördüm". Çok esaslı şeylere benziyorlardı. Kapılan açmak için levye gerekmez mi?"

"Eğer kaba iş yapıyorsan."

"Ama sen öyle değilsin, değil mi? Hırsızlıkta cinsel bir şey vardır, değil mi? Bu işe nasıl girdin, ha? Ama bu soruyu erkekler kızlara sorar, değil mi? Konuşacak o kadar çok şeyimiz var ki ve Roger Armitage ile Güney Dakota'da o yem işinden daha ilginç şeyler hem de. İddiaya girerim ki Güney Dakota'ya hiç gitmemişsindir. Ama çok inandırıcı yalanlar söylediğini de kabul etmem gerek. Biraz daha kahve ister miydin, Bernie?"

"Evet, isterdim" dedim.

6

O akşam saat altı yirmidörtte Kanal 7'deki spikerler, gözleri kanlı bir katile dönüşen centilmen hırsız Bernard Rhodenbarr için beş eyalette başlatılan insan avı konusunda bütün söyleyeceklerini artık tüketmişlerdi. Elimdeki tavuk bacağını tabağıma bırakıp Rod'un odanın öteki ucundaki Panasonic televizyonunu kapatmaya gittim. Ruth yerde bağdaş kurmuş, kendi tavuk bacağını yerken Ray Kirschmann'ın ihanetine verip veriştiyordu. "Sen herifteki cürete bak. Alnının teriyle kazandığın bin doları alıyor ve sonra da aleyhinde öyle korkunç şeyler söylüyor."

Ray'ın anlattıklarına göre ben gölgeler arasında gizlenmiş, onu ve Loren'i gafil avlamıştım. Çıkan kavgada yalnızca cesareti ve inatçılığıyla beni teşhis etmeyi başarmıştı. Muhabirlere, "Yıllardır Rhodenbarr'ın şiddete başvuracağını hissetmişimdir" demişti.

"Ben onu düşkırıklığına uğrattım" dedim. "Arkadaşı yanında aptal mevkiine düşürdüm onu."

"Sence söylediklerine gerçekten inanıyor mu?"

"Flaxford'u öldürdüğüme mi? Elbette inanıyor. Bunun aksini düşünen bir sen varsın, bir de ben bu koca dünyada."

"Ve de gerçek katil."

"Ve de gerçek katil" dedim. "Ama onun konuşacağı yok ve kimse benim sözlerimi ciddiye almaz, sen ise kendi inandığını kanıtlamak için fazla bir şey yapamazsın. Hatta doğrusunu istersen, bana neden inandığını bile anlamış değilim."

"Dürüst bir yüzün var."

"Bir hırsız için belki."

"Ve ben sezgileri güçlü bir insanım."

"Bunu anladım artık."

"J. Francis Flaxford" dedi.

"Huzur içinde yatsın."

"Amin. Biliyor musun, ben ilk adlarını bir harfe çeviren insanlara nedense hiç güvenmem. Hep gizli bir yaşamları olduğunu düşünürüm. Kendilerini görüşlerinde ve dünyaya gösterdikleri görüntülerinde hileli bir şey vardır."

"Bu epey geniş bir genelleme, değil mi?"

"Bilmem. Geçmişe bir bak. G. Gordon Liddy, E. Howard Hunt..."

"İkisi de hırsızdılar."

"Senin göbek adın var mı, Bernie?"

"Grimes" dedim. "Annemin kızlık soyadı."

"Kendine B. Grimes Rhodenbarr der miydin?"

"Bunu hiç yapmadım. Yapacağımı da sanmam. Ama yapsam bile bu bir şey saklamaya çalıştığım anlamına gelmezdi. Aklımı kaçırdığımı gösterirdi sadece. B. Grimes Rhodenbarr, Tanrı aşkına! Bak, pek çok kimsenin hiç hoşlanmadığı ilk adları ve hoşlandıkları bir göbek adları vardır, o zaman..."

"O zaman ilk adlarını hiç kullanmazlar. Bu gayet namuslu bir şey. Ama öne o baş harfi koydular mı, onlara hiç güvenmem." Bana dilinin ucunu gösterdi. "Her neyse, ben kuramımdan memnunum. Ve J. Francis Flaxford'a, ona güvenmeyi hayal bile etmem."

"Ama artık güvenebilirsin sanırım. Ölü olmak bir daha hiçbir hileye kalkışmamak demektir." .

"Onun hakkında daha çok şey bilmek isterdim. Bildiğimiz tek şey ölü olduğu."

"Eh, bu da en önemli gerçektir. Eğer ölü olmasaydı orospu çocuğu hakkında hiçbir şey bilmek zorunda kalmayacaktık."

"Hakkında öyle konuşmamalısın, Bernie."

"Haklısın sanırım."

"De mortuis, falan filan."

De mortuis gerçekten de. Kadın tavuk bacağındaki son et parçasını da sıyırdıktan sonra bulaşıklarını toplayıp mutfağa götürdü. Giderken o küçük kışını, seyrettim. Tavuk kemiklerini çöpe atmak için eğilince diğer şeylerin yanı sıra boğazıma bir yumru gelip oturdu. Sonra doğrulup iki fincan kahve doldurdu, ben de adının önünde bir J. olan merhum Francis Flaxford'u düşünmeye çalıştım.

Geceleyin ölenin gerçekten Flaxford olup olmadığını düşünmüştüm. Belki de başka bir hırsız da sokağın aynı tarafında çalışıyordu ve Flaxford'un yokluğundan yararlanarak benden önce eve girmiş ve kafasını yarmıştı.

Ama onu kim öldürmüş olabilirdi? Flaxford'un kendisi mi?

Her neyse, boşunaydı bu düşünceler. Ceset gerçekten Flaxford'undu: Kırk sekiz yaşındaki girişimci, emlakçı, Broadway dışı tiyatro oyunları yapımcısı. Evlenmiş, yıllar önce boşanmış, lüks dairelerinde tek başına yaşıyordu ve biri bir kül tablasıyla kafatasını parçalamıştı,

Ruth, "Birini öldürecek olsaydın, kül tablası kullanmazdın, değil mi?" dedi.

"Adam epey iri kül tablalarından hoşlanıyordu" dedim. "Oturma odasındaki bir öküzü devirebilirdi. Kesme kristalden kocaman bir şeydi, cinayet silahının da kesme kristal olduğu söyleniyor, eğer gördüğümün eşiyse, işi rahatça bitirirdi." Post'taki hikâyeye bir daha bakıp parmağımla resmine dokundum. "Çirkin sayılmazmış."

"Eğer o tiplerden hoşlanırsan."

Flaxford'un yakışıklı, geniş alınlı bir yüzü, şakaklarında kırışmış gür saçları, berber tarafından düzeltilmiş bir bıyığı vardı.

"Seçkin biri" dedim.

"Eh."

"Hatta zarif."

"Hazır başlamışken sinsî ve ikiyüzlü de diyebilirsin."

"De mortuis... unuttun mu?"

"Aman, boş ver ölüyü mölüyü. Anneannem, biri hakkında söyleyecek iyi bir şeyin yoksa, söyle de duyalım derdi. Parasını nasıl yapmış acaba, Bernie. Geçimini neyle sağlardı dersin?"

"Girişimci diyor ya."

"O yalnızca para kazanmış demektir. Nasıl kazandığını açıklamaz."

"Emlak işi yapıyormuş."

"O parayla yapılacak bir iştir, tiyatro oyunu prodüksiyonu gibi. Emlaktan para kazanıp tiyatrodan kaybetmiştir, hep öyle olur, ama geçimini bir şeyle sağlıyor olmalıydı ve ben bunun hileli olduğuna inanıyorum."

"Haklısın herhalde."

"Peki, bu neden yazmıyor gazetede?"

"Kimsenin umurunda değil de ondan. Onun yanlış zamanda yanlış yerde olduğu için öldürüldüğü yetiyor millete. Cılgın bir hırsız onun dairesine rastgele girmiş, o da o anda evdeymiş, hepsi bu kadar işte. Eğer öldürüldüğü anda üzerinde kadın çamaşırı olsaydı çok daha büyük haber olurdu ve muhabirler yaşamını didik didik ederlerdi. Ama gayet normal bir Brooks Brothers robdöşambırı vardı üzerinde ve bu da kimseyi heyecanlandıracak bir şey değildir."

"Brooks Brothers nereden çıktı?"

"Ben uydurdum. Giysilerini nereden aldığını bilmiyorum. Burada yalnızca üzerinde robdöşambr olduğunu yazıyor. Times öyle yazıyor. Post bornoz diyor."

"Ben çıplak olduğu izlenimini edinmiştim."

"Basına göre değil." Loren'in adamın giyinik olup olmadığına dair bir şey söyleyip söylemediğini düşünüyordum. Söylemişse bile, hatırlamıyordum. "Yarın sabahki Daily News'da herhalde çıplak olur" dedim.

"Bu ne fark eder ki?"

"Hiç."

Kanapede yan yana oturuyorduk. Ruth gazeteyi katlayıp yanına bıraktı.

"Başlayacak bir yerimiz olmasını isterdim" dedi. "Ama bu ipin iki ucu da yokken düğüm çözmeye benziyor. Elimizde yalnızca bir ölü ile seni ilk başta bu işe karıştıran adam var."

"Ve onun da kim olduğunu bilmiyoruz."

"Bilinmeyen adam. Bay Çikolata Gözlü. Dar omuzlu, koca göbekli ve insanların gözlerine bakmaktan kaçınan biri."

"O işte."

"Ve sana tanıdık gibi geliyor."

"Bana mutlaka tanıdık gibi geliyor. Hatta sesi bile tanıdıktı."

"Ama onu daha önce görmemiştin."

"Asla."

"Lanet olsun." Ruth yumruklarını sıkıp baldırlarına bastırdı. "Onu cezaevinden hatırlıyor olabilir misin?"

"Sanmıyorum. Bu mantıklı olurdu, değil mi? O zaman doğal olarak hırsız olduğumu bilirdi. Ama cezaevi içinde de dışında da onu hatırlamıyorum. Belki metroda görmüşümdür sokakta karşılaşmışımdır. Öyle bir şey işte."

"Belki." Kaşlarını çattı. "Seni oyuna getirdi. Flaxford'u ya o öldürdü ya da öldüreni biliyor."

"Onun kimseyi öldürdüğünü sanmam."

"Ama bunu kimin yaptığını biliyor olmalı."

"Herhalde."

"Onu bir bulabilirsek. Adını bilmediğini biliyorum ama sana hiç olmazsa uydurma bir ad söylemedi mi?"

"Hayır. Neden sordun?"

"Barda kendisini anons ettirirdik. Şu adını unuttuğum barda."

"Pandora'da. Neden?"

"Bilmem. Belki de ona mavi deri kutuyu aldığını söyledin."

"Hangi mavi deri kutuyu?"

"Hani sen gittin ya..."

"Ama mavi deri kutu diye bir şey yok ki."

"Elbette yok. Hiç de olmadı, değil mi? O yalnızca bir yemdi." Ruth düşünürken alnı kırıştı. "Ama neden Pandora'da buluşmanızı söyledi öyleyse?"

"Bilmem. Herhalde gelmeye niyeti yoktu."

"Ama o zaman neden randevu versin ki?"

"Bilemem. Oraya gittiğimde polise haber verecekti belki de. Ama bunun da bir anlamı yok. Belki her şeyi daha inanılır yapmak için randevu verdi." Bir an gözlerimi kapatıp o sahneyi bir daha yaşadım. "Garip olan ne, sana söyleyeyim mi? Bana ne kadar kabadayı olduğunu göstermeye çalıştığı izlenimine kapılmıştım. Bunu neden yapsın, ha?"

"Kendisine kazık atmaya korkman için herhalde."

"Ama ona neden kazık atacaktım ki? Herifte garip bir şey vardı. Bence aslında olmadığı için kabadayı görünmeye çalışıyordu. Öyleymiş gibi konuşuyordu ama tavırları öyle değildi. Bence o üçkâğıtçının biriydi." Sırıttım. "Beni de kandırdı işte. O evde mavi kutu olmadığına inanmak güçtü. Kutunun orada olduğuna ve benim de onu açmamı istemediğine gerçekten inandırıyor beni."

"Onu cezaevinden hatırlamıyorsun. Sence hiç tutuklanmış mıdır?"

"Herhalde. Bu işlerde tutuklanmış olmak normaldir. Ne kadar iyi olursan ol, bir gün gelir yanlış bir yere giriverirsin. Sana son tutuklanmamı anlatmıştım, değil mi?"

"Zilin bozuk olduğu zaman."

"Evet, eve girdiğimde içerde insanlar vardı. Ve rastlantıya bak ki, karşıma tabancalı ve öfkeli biri çıkıverdi. Herife, bu işi mantık çerçevesi içinde konuşmamızı söyleyip para vermek istedim. Oysa bir sivil grubun başı değil miymiş. Bir hahama rüşvet olarak jambonlu sandviç vermek kadar şansım olabilirdi,"

"Zavallı Bernie" diyerek elini elimin üstüne koydu. Ellerimiz birkaç dakika kadar tanıştılar. Gözlerimiz karşılaştı, sonra birbirlerinden uzaklaşıp bizi özel düşüncelerimizle başbaşa bıraktılar.

Ve benimkiler ilk kez olmayarak cezaevine çevrildi. Teslim olduğum takdirde herhalde ikinci derecede cinayeti, hatta ölüme neden olmayı kabul etmeye yanaşırlardı. Uslu durduğum takdirde, şartlı salıverilmeden de yararlanarak herhalde üç dört yılda dışarı çıkardım. Daha önce hiç o kadar yatmamıştım ama sonuncu on sekiz ay da az sayılmazdı. Eğer on sekiz ay yatmışsan dört yıl da yatabilirdin.

Ama şimdi daha yaşlıydım ve çıktığımda kırkımı aşmış olacaktım. İnsan yaşlıyken içerde yatmanın daha kolay olduğunu, ayların ve yılların o zaman daha çabuk geçtiğini söylerler. .

İçerde kadın yoktur. Ne yumuşacık serin eller, ne gergin yuvarlak kalçalar. (O tür şeylerden hoşlanırsanız içerde gergin yuvarlak kalçalı erkekler vardır. Ama ben o tür şeylerden hoşlanmam.)

"Bernie? Ben polise gidebilirim."

"Beni ele vermek için mi? Bir ödül falan olsaydı bunun bir anlamı olurdu ama..."

"Sen neden söz ediyorsun? Seni neden ele vereyim ki? Aklını mı kaçırdın?"

"Biraz. Yoksa polise neden gidesin ki?"

"Onların suçluların resimlerinin dolu olduğu dosyaları yok mudur? Bir dolandırıcı tarafından çarpıldığımı söyleyip o resimlere bakabilirim belki."

"Sonra ne olacak?"

"Belki de adamı tanıyabilirim."

"Sen onu hiç görmedin, Ruth."

"Senin anlattıklarından görmüş gibi oldum."

"O dosyalarda cepheden çekilmiş resimler vardır, profil yoktur."

"Ya."

"Bence bu uygulanabilir bir şey değil."

"Sanırım değil, Bernie."

Elini çevirdim, avcunun içini, parmaklarının uçlarını okşadım. Biraz daha yaklaştı bana. Birkaç dakika öyle oturduk, tam kolumu beline atıp harekete geçmeye hazırlanıyordum ki, ayağa kalktı.

"Bir şeyler yapsaydık" dedi. "Eğer seni kandıran adamın adını bilseydik hiç olmazsa başlayacak bir yerimiz olurdu."

"Ya da Flaxford'u neden öldürmek istediklerini. Birinin onun ölmesini istemek için bir nedeni vardı. Flaxford hakkında daha fazla bilgimiz olsaydı, ne arayacağımızı bilirdik."

"Polis..."

"Polis onu kimin öldürdüğünü biliyor. Onlara göre ben suçluyum ve olay kapanmıştır, bu nedenle soruşturma yapılmayacaktır. Bütün yapmaları gereken şey beni yakalamak şimdi. Dünyada Flaxford'u öldürmek için bir nedeni olan bir tek kişi olabilir ama cinayet çözümlendiği, sarıp sarmalandığı ve üzerine benim adım yazılı bir kart bırakıldığı için bunu kimse asla öğrenemeyecek."

"Yarın kütüphaneye gidip The New York Times Index'i araştırabilirim. Belki de yıllar önce hakkında bir yazı falan çıkmıştır, mikrofilm odasında bulup okurdum."

Başımı salladım. "Eğer şöyle dişe dokunur bir şey olsaydı, gazeteler bulup yazarlardı."

"Belki de bizim bir bağlantı kurmamızı sağlayacak bir şey olabilir ama. Bunu denemeye değer, değil mi?"

"Herhalde."

Kalkıp beş altı adım attı, sonra dönüp beş altı adım daha yürüdü, sonra bir daha aynı şeyi yaptı. Doğrusu esaslı bir Kafeste Aslan taklidiydi.

"Oturamıyorum" dedi. "Çıldıırabilirim."

"Cezaevinden nefret ederdin."

"Tanrım! İnsanlar buna nasıl dayanıyorlar?"

"Günden güne işte. Seni bir yere çıkarmak isterdim, Ruth, ama..."

"Hayır, senin burada kalman gerek. Bunu anlıyorum." Bir gazete alıp sayfalarını çevirdi. "Belki televizyonda bir şey vardır." Gerçekten de WPIX istasyonunda bir Warner Brothers gangster filmi vardı. Bütün sayfalar oradaydı - Robinson, Loire, Greenstreet ve adlarını hiç öğrenmediğim ama yüzlerini asla unutamadığım bir sürü karakter aktörü. Kanapede. yanıma oturdu ve filmi başından sona kadar seyrettik. Bir ara kolumu beline sarmayı başardım ve reklam aralarında hafiften oynastık durduk.

Sonunda kötü adam hak ettiğini bulunca bana dönerek, "Gördün mü?" dedi.

"Kötüler sonunda hep kaybederler. Kaygılanacak bir şeyimiz yok,"

"Yaşam sinema filmi değildir."

"Eh, bir De Mille destanı da değildir, patron. Her şey yoluna girecek, Bernie."

"Belki."

Saat on bir haberlerini dinledik. Flaxford cinayetinden yeni bir gelişme yoktu ve verdikleri haber birkaç saat önce izlediğimizin kısaltılmışıydı. Hunts Point'te bir uyuşturucu baskınına geçtiklerinde Ruth kalkıp televizyonu kapattı.

"Ben artık gideyim" dedi.

"Nereye?"

"Eve."

"Evin nerede?"

"Bank Sokağı. Buraya yakındır."

"Kalsaydın" dedim. "Televizyonda seyredecek bir şey vardır nasıl olsa."

"Aslında yorgunum. Bu sabah erken kalktım."

"Burada uyuyabilirsin."

"Sanmıyorum, Bernie."

"Senin eve kadar yalnız yürüdüğünü düşünmek bile istemiyorum. Bu saatte ve bu mahallede..."

"Saat daha geceyarısı bile değil ve burası kentin en güvenli mahallesidir."

"Burada olman iyiydi."

Gülümsedi. "Bu gece gerçekten eve gitmek istiyorum. Duş yapacağım, şu üstümdekileri çıkartacağım..."

"Ee?"

"...ve kedilerime yiyecek vermem gerek. Zavallılar açlıktan ölmüşlerdir."

"Konserve açamazlar mı?"

"Hayır, çok şımarıktırlar. Adları Esther ve Mordecai'dır. Habeş kedileri."

"Öyleyse neden Yahudi adları verdin?"

"Ne diyeydim yani? Haile ve Selasiye mi?"

"O da bir fikir."

Kapıya kadar geçirdim. Bir eli kapı kolunda olduğu halde döndü, öpüştük. Çok hoştu. Gerçekten kalmasını isterdim. O da boğazında epey cesaret verici bir hırıltıyla bana biraz sürtündü.

Sonra bıraktım, kapıyı açtı. "Yarın görüşürüz, Bernie."

Ve gitti.

7

Metro pek kalabalık değildi. On Dördüncü Sokak'ta bir Sekizinci Cadde vagonuna bindiğimde içerde benden başka bir tek kişi vardı. Bu iyi haberdi. Kötüsü ise adamın, kalçası üzerinde kocaman bir tabancası olan Ulaşım İdaresi polisi olmasıydı. Bakacak başka yer olmadığından adam yüzüme bakıyordu ve çok geçmeden yüzümün neden, tanıdık geldiğini anlayacağını biliyordum. Her an kafasının üstünde bir şimşek çakabilir ve hemen harekete geçebilirdi.

Ama öyle bir şey yapmadı. Times Meydanı'nda bir iki yolcu bindi ve polise gözlerini çevirecek başka bir yer çıktı. Elli Dokuzuncu Sokak'ta o indi, bir sonraki durakta da inme sırası bana geldi. Merdivenden çıkıp Yetmiş İkinci Sokak ile Batı Central Park köşesinde sabah havasına çıktım ve orada ne işim olduğunu merak ettim. O akşam Rod'un kanapesinde elim Ruth'un belinde olduğu halde televizyon seyrederken çok rahattım. Ama kadın gittikten sonra ev katlanılmaz gelmeye başlamıştı. Giderek huzursuzlanıyor, bir yerde oturamıyordum. Geceyarısından az sonra duş yaptım ve giyinmek tahmin edebileceğiniz gibi çekici gelmeye başladı. Rod'un dolabını açtım ve evde neler bıraktığını keşfe giriştim.

Kullanabileceğim fazla bir şey yoktu. Ya yanına çok eşya almıştı ya da zaten pek az giyeceği vardı. Giyebileceğim bir gömlek, bir çift lacivert çorap buldum, hepsi o kadar,

O sırada gözüme peruk ilişti.

Sarışın, uzun ama pek de hippie stili olmayan bir peruk. Kafama geçirip aynada kendime baktım ve değişikliğe şaşakaldım. Tek sorun dikkati biraz fazla çekecek bir şey olmasıydı ama rafta bir kasket bulunca o iş de çözümlenmiş oldu.

Beni tanıyan yine de tanırdı. Ama sokakta yanımdan geçen bir yabancı yalnızca sarı saçları ve kasketi görecekti.

Kendi kendime delilik yaptığımı söyledim. Kasketi ve peruğu çıkarıp televizyonun karşısına geçtim. Birkaç dakika sonra telefon çalmaya başladı. Arayan vazgeçene ya da yanıt servisi yapması gerekeni yapana kadar yirmi iki kere çaldı. Telefon gün boyunca da arasına çalmıştı, hatta Ruth bir kere azkalsın yanıtlıyacaktı, ama hiç bu kadar uzun çalmamıştı.

Saat bire çeyrek kala peruğu ve kasketi başıma geçirip kendimi dışarı attım.

Metrodan kendi apartmanıma yürüdüm. Taksiye binmememin nedeni kimseyle yüzyüze gelip konuşmak istemememdi. Belki de bir başka düzeyde bir gece önce bindiğim taksinin sürücüsüyle karşılaşmaktan korkuyordum, bilemem. Ama binaya kadar olan o bir iki bloku yürümeye başladıktan sonra bunu yapmamış olmayı istedim. Yetmiş İkinci Sokak kalabalıktı, aydınlıktı ve yıllardır orada yaşıyordum. O kısa yürüyüş sırasında tanıdığım pek çok kişiyi görmüştüm. Adlarını her ne kadar bilmiyorsam da, zaman zaman sokakta karşılaştığım insanlardı bunlar ve onların da beni gördükleri, yüzüme iyice baktıkları takdirde tanıyacakları düşünülebilirdi. Normal yürüyüşümden farklı bir tavırla yürümeye çalışıyordum. Bunun bir yararı olabilirdi. Her neyse, kimse pek dikkat etmiş gibi gelmedi bana.

Sonunda oturduğum apartmanın çaprazlama karşısında, gölgeler arasında durdum. Başımı kaldırıp on altıncı katın güneye bakan dairesine baktım. Benim dairem. Benim küçücük özel alanım.

Tanrı bilir ya, fazla bir şey değildi, iki küçük oda, bir mutfak. Modern bir binada kirası aşırı olan bir hücre. Dairenin tek çekici yanı manzarasıydı. Ama ne olursa olsun, evimdi ve orada rahattım.

Bütün bunlar geride kalmıştı şimdi. Bu pislikten kurtulursam (ki, bunun nasıl olacağını pek bilemiyordum) orada yaşamam mümkün olmayacaktı. 16-G dairesinde oturan o hoş adam hakkındaki korkunç gerçeği biliyorlardı artık. Bir hırsızmış, Tanrı aşkına.

Asansörde her gün selamlaştığım insanları, çamaşırlıkta konuştuğum kadınları, kapıcıları, bina yönetici ve ustasını düşündüm. Karşı dairede oturan ve durmadan sigara içen ve kendisinden her zaman bir fincan deterjan ödünç alabileceğim Bayan Hesch. Binada gerçekten tanıdığım bir tek o vardı ve onu da çok iyi tanıdığımı söyleyemezdim; ama herkesle iyi geçinirdim ve aralarında yaşıyor olmaktan hoşnuttum.

Şimdi oraya gidemezdim. Bernard Rhodenbarr, hırsız. Başka bir yere taşınmak, bir yer kiralamak için takma ad kullanmak zorundaydım artık insanın profesyonel bir hırsız olarak yaşaması zaten güçtür, buna bir de ün yükünü eklediniz mi, gerçekten katlanılmaz bir hal alır.

Yukarı çıkma riskini göze alabilir miydim? Geceyarısından sabah sekize kadar nöbette olan kapıcı Fritz yerindeydi. Kasketle peruğun onu kandıracağını sanmıyordum. Evet, belki bir iki dolar kendisini görevine karşı körleştirirdi, ama bunun tersi de mümkündü ve risk olası bir kazançtan daha fazlaydı. Diğer yandan, binanın yanındaki bir kapıdan bodruma inilirdi. O kapıyı kapalı tutarlardı; içerden dışarı çıkılırdı, yönetici kapıyı içerden açardı, dışardan açılmazdı.

Siz açamazdınız yani. Ben açabilirdim.

Bodrumdan asansörle on altıncı kata çıkabilirdim. Ve aynı yoldan dışarı çıkabilir, bu arada bir bavul dolusu giyeceklerle beş bin dolar paramı almış olurum. Eğer teslim olursam ya da beni enseleyecek olurlarsa, avukat için para gerekirdi. Ve ben paramı üstümde taşımak isterdim, girmeme izin verilmeyecek olan evimde değil.

Anahtarlarımı ve maymuncuğumu yoklayarak gölgeler arasından sıyrılıp karşıya geçmeye başladım. Tam karşı kaldırıma geçmiştim ki, binanın önüne bir otomobil yanaştı ve yangın musluğunun önüne park etti. Otomobil sıradan bir şeydi ama sürücünün yangın musluğunun önünde öyle kayıtsızca durmasında polis diye bağırان bir şey vardı.

İçinden iki kişi indi. ikisini de tanımadıysam da, hallerinde pek öyle polisi andıracak bir şey yoktu. Takım elbiseli ve kravatlıydılar ama çok insan böyle giyinirdi, yalnızca sivil dedektifler değil.

Ben olduğum yerde kalarak önünde durduğum binanın gölgesine iyice sokuldum. Adamlar Fritz'e bir şey gösterip içeri girdiler.

Bir dakika kadar bekledikten sonra pencereye bakmak aklıma geldi, yine karşı kaldırımdaki eski köşeme dönüp on altıncı katın G dairesine baktım. Işık yanıyordu.

Orada on beş dakika durdum, ışık da öylece yanmaya devam etti. Kafamı kaşıdım ki, eğer peruk takmışsanız bu aptalca bir harekettir. Neyse, perukla kasketi düzelttim ve heriflerin dairemde ne aradıklarını ve bunun ne kadar süreceğini merak ettim.

Çok uzun, diye karar verdim sonunda. Ve sessiz olmaları için bir gerek olmayacağı için gürültü de çıkaracaklardı. Eğer onlar gittikten sonra eve girecek olursam komşular sesleri duyup da...

" Canı cehenneme...

Bir süre yürüdüm. Sokak lambalarından uzak durmaya çalışarak hem yürüyor hem bundan sonra ne yapacağımı düşünüyordum. Birden Pandora'dan yarım blok ötede olduğumu fark ettim. Pek göze görünmeden kapıyı gözetleyeceğim bir yer buldum ve bacağıma bir ağır girip boğazım kuruyana kadar bekledim. O süre içinde içeri sekiz on kişi girmiş, bir o kadarı da çıkmıştı ve aralarında armut biçimli dostum yoktu.

Herifi belki mahallede görmüşlüğüm vardı ve o yüzden bana tanıdık gelmişti. Belki sokakta sık sık karşılaşırdık ve yüzü bilinçaltıma yerleşmişti. Belki de Pandora hep devam ettiği yerdı ve randevumuza gelme niyetinde olmamasına karşın aklına ilk orası gelmişti.

Belki şu anda içerdeydi.

Aslında buna bir an bile inandığımı söyleyemem ya. Ama bir bira içmek için her şeye inanmaya hazır bir duruma gelmiştim artık. Onun içerde olması olasılığı çok uzaksa da, benim bara girmemi mantıklı kılıyordu.

Herif içerde değildi elbette ama bira da çok esaslıydı.

Orada fazla kalmadım ama ayrıldıktan sonra gayet kötü bir iki dakika geçirdim. Birinin beni izlediğine emindim. Broadway'de güneye doğru gidiyordum ve otuz metre kadar arkamdaki adamın da ardımdan bardan çıktığına emindim. Ben Altmışıncı Sokak'a sapınca o da saptı; bunun moralime iyi geldiğini söyleyemem doğrusu.

Karşı kaldırıma geçip batıya doğru yürüdüm. O da sokağın öteki yanında kalıp yürüdü. Ufak tefek biriydi, koyu renk pantolon, açık renk gömlek ve bir de poplin rüzgâr ceketı giymişti. O ışıktı yüzünü pek göremiyordum ve durup da bakmak istemiyordum zaten.

Ondan kurtulmaya çalışabilirdim. Bir kapı aralığına girer ve yaklaştığında beynine bir yumruk indirebilirdim, ya da yürümeyi sürdürür, onun yapacağı hamleyi bekleyebilirdim.

Yürümeyi sürdürdüm, adam bir blok ötede bir bara girdi ve orada kaldı. Meğerse yalnızca bir içki arayan zavallının biriymiş.

Columbus Meydanı'na gidip bir metroya binerek eve döndüm. En azından, evimden uzaktaki yeni evime. Bu defa Bethune Sokağı'nı bulmakta güçlük çekmedim. Alt kapıyı sanki anahtarım varmış gibi kolaylıkla açıp dört kat merdiveni çıktım ve kendimi Rod'un dairesine attım. Çıkarken kapıları kilitleyecek anahtarım olmadığı için fazla bir sıkıntı çekmedim. Yalnızca yaylı kilit tutuyordu ki, onu da bir parça esnek çelik kamayla açmak anahtarla açmaktan daha kolaydı.

Sonra kilitlerin hepsini içerden iyice kapattıktan sonra gidip yattım. Hiçbir şey başaramamıştım ve boşuna risklere girmiştim. Ama yine de Rod'un

yatağında yatarken kendimden pek hoşnuttum. Saklanacak yerde sokağa çıkmıştım. Kendi başıma sorumluluk yüklenir gibi yapmıştım.

İyi bir duyguydu bu.

8

Ruth'un ertesi sabah saksı falan devirmesi gerekmedi. Uyanıktım ve dokuzdan birkaç dakika sonra da kalktım. Bir duş yapıp tıraş olacak bir şey arandım. Rod yedek tıraş makinesini bırakmıştı. En az bir yıldır kullanılmamış ve en az bir yıl bir gündür de temizlenmemişti. Eski jilet de, Rod'un son tıraşından kalan sakalları da üzerindeydi. Musluğun altında tuttuysam da, doğrusu bu iş bir çocuğun oyuncak süpürgesiyle ahır temizlemekten güçtü.

Ruth'a telefon edip diş fırçası ve tıraş takımı gibi şeyler getirmesini söylemeye karar verdim. Rehberde Hightower soyadını arayınca tahmin edeceğimden çok daha yaygın bir ad olduğunu gördüm, ancak hiçbirinin adı Ruth değildi ve Bank Sokağı'nda oturmuyordu. istihbaratı arayınca Latin aksanlı biri o ad ya da o sokakta kayıtlı bir telefon olmadığını bildirdi. Telefonu kapattıktan sonra kendi kendime santral memurunun İngilizcesinin bildiği ikinci dilmiş gibi geliyor olmasının becerisi hakkında bir ölçü olmadığını söyledimse de, 411'i bir kere daha arayıp başka bir operatöre de aynı şeyi sordum. Ama kadın tam bir Amerikalı gibi konuşmasına karşın Ruth'un numarasını bulmakta daha başarılı olamadı.

Sonunda onun rehberde kayıtlı olmayacağını düşündüm. Nasıl olsa artist değildi. Numarasını millete reklam edip de ne yapacaktı?

Arkadaşlık etsin diye televizyonu açtım, ocağa kahve koydum ve dönüp telefona bir süre daha baktım. Kendi evime telefon edip polislerin hâlâ orada olup olmadıklarını kontrol etmek geldi aklıma. Telefonu açtım ve .sonra numaramdan emin olmadığımı görünce yine kapattım. Ben çıktığımda evde kimse olmadığından evimi hiç aramazdım. Ama şaşırmıştım; ne de olsa, insan evine hiç telefon etmese bile başkalarına vermek için numarayı ezberlerdi. Ama ben telefonumu da kimseye vermezdim. Her neyse, rehberde baktım ve numarayı görünce hemen tanıdığımı da söylemeliyim. Çevirdim ve gayet normal olarak kimse açmadı.

İkinci fincan kahvemi içerken merdivende ayak sesleri duyuldu. Kapıyı tıklattı ama anahtarıyla açmasını bekledim.. Parlak gözlü ve neşeliydi. Elinde küçük bir torba vardı, jambon ve yumurta aldığını söyledi. "Sen de kahveyi yapmışsın. Çok iyi, işte bugünün Times'ı. Ama içinde pek bir şey yok."

"Olacağını sanmamıştım zaten."

"Daily News'u da alabilirdim ama hiç almam. Önemli bir şey olmuşsa nasıl, olsa Times bana söyler diye düşünürüm. Bu tek tava mı?"

"Diğerlerini giderken yanına almamışsa."

"Evine pek düşkün değil sanırım. Eh, biz de eldekilerle idare ederiz. Ben kaçak saklamakta epey yeni sayılırım ama seni alıştığın gibi yaşatmaya gayret edeceğim. Başkasının evinde yaptığın takdirde buna yataklık etmek denilir mi?"

"Buna cinayetle sonra suç ortaklığı derler."

"Ciddi bir şeye benziyor."

"Öyle olmalı."

"Bernie..."

Kolunu tuttum. "Az önce bunu düşünüyordum, Ruth. Belki de en iyisi senin çekip gitmen."

"Saçmalama."

"Başına dert açabilirsin."

"Delisin sen. Masumsun, değil mi?"

"Polisler öyle düşünmüyorlar."

"Onlar için gerçek katili bulduğumuzda onlar da aynı şeyi düşünecekler. Hey, haydi Bernie! Ben bütün eski filmleri görmüşümdür. İyiler sonunda kurtulur, Bizler de iyileriz, değil mi?"

"Eh, öyle düşünmek isterim."

"O zaman kaygılanacak bir şeyimiz yok. Şimdi yumurtanı nasıl istediğini söyle ve buradan git. Ne yapıyorsun, Bernie?"

"Enseni öpüyorum."

"Eh, peki o halde. Hazır başlamışken biraz daha yapabilirsin istersen. Hmmm. Epey hoşmuş, Bernie. Bundan hoşlanabilirim doğrusu."

Yumurtalarımızı bitirirken telefon çaldı. Yanıt servisi dördüncü çalışta açtı.

O zaman aklıma geldi. "Sana telefon etmek istedim ama telefon numaran rehberde yoktu" dedim. "Kocanın adına falan kayıtlı değilse."

"Telefonum kayıtlı değildir" dedi. "Neden arıyordun?"

"Tıraş olmak ihtiyacıdayım."

"Fark etmiştim. Sakalların çok batıyor. Aslında hoşlanmadım değil ama ihtiyacını da anlıyorum."

Tıraş sabunu olmayışını ve Rod'un jiletinin durumunu anlattım. "Gelirken getirirsin diye düşünmüştüm" dedim.

"Şimdi gider alırım. Hiç önemli değil."

"Numaranı bilseydim seni ikinci bir zahmetten kurtarırdım."

"Hiç zahmet değil benim için. Önemi yok. İstedığın başka şey var mı?"

Bir iki şey daha aklıma geldi, Ruth bir liste yaptı. Cüzdanımdan bir on dolarlık çıkartıp zorla verdim. "Hiç acelesi yok" dedim.

"Şimdi gitsem daha iyi. Aklıma bir şey geldi, Bernie. Telefonu kullanmak iyi bir fikir değil belki de."

"Neden?"

"Yanıtlayma servisindekilerin telefonun fişten çekildiğini ya da senin biriyle konuştuğunu anlamazlar, mı? Hatta belki de konuşmaları dinleyebilirler, değil mi?"

"Bilmem. Bu işlere hiç aklım ermez."

"Rod'un da kent dışında olduğunu biliyorlar. Evinde birinin olduğunu anlarılarsa..."

"Ruth, normal olarak telefonu açmadan önce yirmi kere çaldırıyorlar. Bu kadar becerikliler işte. Müşterilerinin hattına ancak telefon çaldığı zaman bakıyorlar ve o zaman bile fazla dikkatli değiller."

"Ama son çaldığında hemen açmışlardı."

"Eh, istisnalar olur herhalde ama telefonu kullanmanın bir riski olduğuna gerçekten inanmıyorsun, değil mi?"

"Bilmem ki."

"Böyle bir şey olamaz."

Ama o çıkınca telefona sanki olası tehlikeymiş gibi baktım. Açıp evimin numarasını çevirmeye başladım ama yarısında vazgeçip kapattım.

Ruth alışverişi yaparken bulaşığı yıkayıp gazeteyi okudum. Times bana yalnızca kaçak olduğumu söylüyordu ki, onu da biliyordum zaten.

Bu kere kapıyı kilitlememiştim, tıklatınca gidip açtım. Bana tıraş takımı, jilet, tıraş kremi, diş fırçası ve diş macunu dolu kesekâğıdını verdi. On dolarımdan kalan kırk yedi senti de iade etti.

"Birkaç dakikaya kadar çıkacağım" dedi. "O zaman tıraş olabilirsin."

"Çıkacak mısın? Daha yeni geldin."

"Biliyorum. Ama kütüphaneye gitmek istiyorum. Dün gece konuştuğumuz gibi Times Index'i araştıracağım. Eski karısını bulup konuşmazsam Flaxford hakkında hiçbir şey öğrenemeyeceğiz."

"Bu faydalı olmaktan çok, sıkıntılı olacak gibi geliyor bana."

"Times mı? Kırk ikinci Sokak'ta..."

"Kütüphanenin nerede olduğunu biliyorum. Eski karısından söz ediyorum."

"Aslında çok kolay olabilir. Eski eşler eski kocalarının anma törenlerine gitmezler mi? Bu öğleden sonra oraya gidiyorum. Saat iki buçukta. Anma töreniyle cenaze töreni arasında ne fark vardır?"

"Bilmem."

"Sanırım bütün fark cesedin ortada olup olmamasında. Polis otopsi falan yapmak için cesedi vermiyordur herhalde. Gerçekten öldüğünden emin olmak için."

"Ölüm zamanını ve nedenini zaten saptamışlardı."

"Belki cesedi serbest bırakmıyorlar ya da başka yere gönderiyorlardır. Bilmeyorum. Ama fark bu, değil mi? Ceset olmadan cenaze töreni olmaz. Ben o bara gideceğim. Pandora'nın Kutusu mu nedir?"

"Yalnızca Pandora. Neden?"

"Bilmem. Anma törenine neden gidiyorsam onun için herhalde. Orada olmayan ufak tefek adama rastlarım umuduyla."

"Onun anma töreninde ne işi olabilir ki?"

Ruth omuzlarını silkti. "Bilmem. Ama Flaxford'un bir iş tanıdığıysa gitmesi gerekebilir ve her şey olabilir, değil mi? Anma töreninde değilse belki derdini Pandora'da içkiyle dağıtmaya çalışıyordun"

Ve sonra Pandora'nın dostumuzun her zaman devam ettiği bir yer olabileceği düşüncelerini açıkladı ki, bunlar benim bir gece önce bira içmek için oraya uğramamın nedenlerinden farksızdı. Adamın bu iki yerden birinde olduğu takdirde benim tarifimden kendini tanıyacağından emindi.

Bir saat şundan bundan söz edip oturduk, ondan sonra da gitme zamanının geldiğini söyledi. Birkaç kere gece Pandora'ya gittiğimi söyleyecek olduysam da, her nasılsa, bir türlü laf oraya gelmemişti.

Ruth gittikten sonra gün uzamaya başladı. O dışarda önemli ya da önemsiz işlerle uğraşırken ben yalnızca evde zaman öldürmek zorundaydım. Perukla kasketi başıma geçirip ardından gitmeyi düşündüm ama polisler törene sivil bir memur koyacakları için bunun çok budalaca bir şey olacağı belliydi. Ruth'un bu olasılığı aklına getirip getirmediğini, oradan ayrıldığında izlenmeyecek kadar kendisine dikkat çekmemesi gerektiğini bilip bilmediğini düşündüm.

İnsanın kaygılanacak başka şeyi yoksa, elindekilerle idare etmeye çalışır. Bu tehlikeyi ona bildirmeye karar verdim. Ama telefon numarasını bilmediğim için, bunu yapamazdım, üstelik doğrucu kütüphaneye gidiyordu. Kuşkusuz, kütüphaneyi arayıp anons ettirebilirdim ama bunu yapıp yapmayacaklarını bilemezdim...

Hayır, bütün bunlar dikkati çekecek şeylerdi. Peruğu ve kasketi başıma yerleştirip kütüphaneye gidebilirdim ve hiç kuşkusuz onu bulduğum odada o anda üç de polis olurdu ve Ruth adımı yüksek sesle söylerdi ya da peruğum kafamdan düşüverirdi.

Onun yerine gidip tıraş oldum ve hiç acele etmedim. . Yüzümü önce dört beş kere yıkayıp duruladım, sonra .büyük bir dikkat ve titizlikle tıraş oldum. Yıllardır yapmadığım derecede sıkı bir sinekkaydı tıraş olmuş, ama perukla iyi uyum sağlar ve gizlenmeme yardımcı olur diye bıyığımı kesmemiştim.

Sonra perukla kasketi dolaptan çıkartıp başıma geçirdim, dudağımın üstündeki kıllara baktım, ikisini de dolaba kaldırdıktan sonra yeniden yüzümü sabunlayarak bıyık serüvenini de sona erdirdim.,

Eh, bundan fazla bir şey yapamazdım artık, tıraşa daha fazla devam etmek ancak kafamı kazımakla mümkündü. Saçım olmadığı takdirde, peruğun başıma daha iyi oturacağını düşündüğümü söylersem nasıl bir ruhsal durum içinde olduğum anlaşılır sanırım.

Bir ara yalnızca sıkıntıdan evime bir telefon daha açtım. Telefon meşgul işareti verince, bunun ille de telefonun açık olması demek olmadığını hatırlayınca kadar epey korktum diyebilirim. Ama hatlar da meşgul olabilirdi, ya da biri beni o sırada arıyordu ve benden önce bağlanmış olabilirdi. Bir iki dakika sonra bir daha denedim, telefon normal olarak çaldı ve açılmadı.

Televizyona dönüp kanallar arasında dolaşmaya başladım. WOR istasyonu Highway Patrol'u bir kere daha oynatıyordu, arkama yaslanıp Broderick Crawford'un kötülerin canlarına okumasını seyrettim. Bu işi iyi becerirdi doğrusu.

Anahtarlarımı ve.maymuncuklarımı çıkarıp elimde tartarken binadaki öteki daireleri şöyle çabuk tarafından bir elden geçirmeyi de kafamda ölçüp biçmeye koyuldum. El alışkanlığını kaybetmemek için. Aşağıdaki zillerden adları alır, telefon rehberinde numaralarını bulup kimin evde olduğunu, kimin olmadığını öğrenir, kapı kapı dolaşırdım. Belki üstüme göre bir iki giyecek bir şey ya da Esther ile Mordecai'ye biraz kedi yiyeceği bulabilirdim.

Bu çılgınca şeyi ciddi olarak ele almadım tabii. Ama düşünecek bir şeye öyle ihtiyacım vardı ki, biraz derinliğine düşünmedim desem yalan olur.

Sonra bir ara uyuya kalmışım. Ne zaman uyumaya başladığımı bilmediğim için ne kadar uyuduğumu bilemeyeceğim ama bir saatten fazla, iki saatten eksik olduğunu tahmin ediyorum.

Belki de dışardaki bir sesle uyanmıştım. Belki uykum kendiliğinden sona ermişti. Ama ben o sesin uyandırdığını düşünmüşümdür hep, onu bilinçaltı bir düzeyde duymuş ve tanımış olmalıydım.

Nedeni ne olursa olsun, gözlerimi açtım. Ve baktım. Şiddetle göz kırptırıp bir daha baktım.

Ruth saat beşi birkaç dakika geçe döndü. O sırada ileri geri yürümekten zaten lime lime olmuş olan halının iyice canına okumuş olmalıyım. Zaman zaman da telefonun yanına gidiyor, sonra almacı bile kaldırmadan geri dönüyordum. Saat beşte televizyonda haberler başladı ama sırtıkan bir herif Fas'ta (Ya da Lübnan'da. O yerlerden birinde işte) olan korkunç bir şeyi anlatırken gerginlikten ekrana bile bakamadım.

Sonra Ruth'un ayak sesleri ve kilitte dönen anahtarı duydum. Koşup kapıyı açtım. İçeri dalıp dönerek kilidin sürgüsünü iterken konuşmaya başlamıştı bile. Dışardaki hava, kütüphanedeki kolaylıklar ve J. F. Francis Flaxford'un anma töreni hakkında bir sürü şey anlatıyordu ama bence Fas'ta (ya da Lübnan'da) konuştukları dil her neyse, onu konuşuyor da olabilirdi.

Sözünün ortasında kesiverdim. "Şişman dostumuz orada mıydı?"

"Hayır, sanmıyorum. Ne törende ne de Pandora'da."

"Demek onu görmedin."

"Hayır, ama..."

"Ben gördüm" dedim.

9

"Aktör mü!"

"Aktör" dedim. "Filmin büyük bir kısmında uyudum. Tam onun sahnesi oynarken uyanmışım. Arabanın koltuğundan arkaya dönmüş, James Garner'a nereye gitmek istediğini soruyordu. Nereye, Mac? Tam bunu söylerken uyandım işte."

"Ve onu bundan tanıdın, ha?"

"Kesinlikle. Aynı adamdı. Film on yıl önce çekilmiş ve o zamanki kadar genç değil, kuşkusuz. Ama aynı yüz, aynı ses, aynı vücut yapısı. O zamandan bu yana birkaç kilo almış, ama kim almadı ki? Onun olduğundan eminim. Görsen sen de hemen tanırdın. Aktör olarak yani. Onu yüzlerce filmde ve televizyon show'unda izlemiş olmalıyım. Kâh taksi sürücüsü, kâh banka memuru, kâh küçük çaplı bir haydut olarak."

"Adı ne?"

"Ne bileyim ben? Böyle gereksiz şeylere hiç dikkat etmem. Ve filmin sonunda oyuncularını yazmadılar. Oturup bekledim ama Gamer aynı taksiyi ikinci kere çağırarak değildi kuşkusuz. Televizyonda zamandan kâr etmek için film bitince oyuncularını falan yazmıyorlar artık."

"Nereye, Mac'ten başka bir şey söylemediyse adını neden yazsınlar ki?"

"Başka konuşmaları da vardı. Sekiz on satır konuştu. Havadan, trafikten falan, tipik bir New Yorklu taksi sürücüsü yani. Ya da Hollywood'a göre tipik bir New Yorklu taksi sürücüsü. Hiç bir taksi sürücüsü sana, Nereye, Mac? demiş midir?"

"Hayır, bana pek Mac diyen çıkmaz. Garip ama. Sana tanıdık geldiğini söylemiştin ve daha önce nerede gördüğünü hatırlayamamıştın."

"Onu perdede görmüşüm. Hem de defalarca. O yüzde sesi bile tanıdık gelmişti." Kaşlarımı çattım. "Onu zaten sesinden tanıdım, Ruth. Ama o beni nereden biliyordu? Ben aktör değilim. Bir aktör, bir hırsız olan Bernie Rhodenbarr'ı neden tanısın?"

"Bilmem. Belki..."

"Rodney."

"Ne?"

"Rod da aktördür."

"Ee?"

"Aktörler birbirlerini tanırlar, değil mi?"

"Tanırlar mı? Bilemem. Bazıları belki. Hırsızlar birbirlerini tanırlar mı?"

"O farklıdır."

"Neden?"

"Hırsızlık tek başına yapılan bir iştir. Oyunculuk bir sahnede ya da bir kamera önünde pek çok insanın bir arada bulunmasıdır. Aktörler birlikte çalışırlar. Belki Rodney de bu adamla çalışmıştır."

"Bu mümkün sanırım."

"Ve Rodney beni tanır. Pokerden."

"Ama senin hırsız olduğunu bilmez."

"Bildiğini sanmıyordum. Ama belki de biliyordu."

"Ancak son günlerde New York gazetelerini okuyorsa Rodney senin hırsız olduğunu biliyordu ve bu öteki aktöre söyledi, o da senin cinayetle suçlanmak için ideal kişi olduğuna karar verdi ve sen de işi tamamlamak için cinayet yerinden Rodney'in evine gittin."

"Evet, inanılmayacak taraflarının biraz fazla olduğunu kabul ederim" dedim. "Ama bu olayda her tarafta aktörler var."

"Yalnızca iki tane ve bunlardan da biri işe karışmış."

"Flaxford tiyatro ile ilişkiliydi. Belki beni tongaya bastıran aktörle arasında bir bağlantı vardı. O yapımcıydı, belki bu aktörle bir anlaşmazlığı oldu..."

"Ve o da onu öldürüp suçu bir hırsıza atmayı planladı."

"Ben balonları şişiriyorum, sen de iğne batırıp patlatıyorsun."

"Bence bildiğimiz şeylerle çalışalım, Bernie. Bu adamın seni nasıl bulduğu şimdi önemli değil. Önemli olan onu nasıl bulacağımız. Filmin adına dikkat etmiş miydin?"

"Ortadaki Adam. Tahmin edebileceğin gibi eşcinsel bir üçlü ilişki değil, bir şirketin ele geçirilme olayı. James Garner ve Shan Willson oynuyorlar, bir iki kişiyi daha sayabilirim ama hiçbirisi bizim dostumuz değil. 1962'de çevrilmiş ve Times'da film eleştirmenliği yapan kişi kurgunun sıradan ama oyunun canlı olduğunu söylüyor. Bu günlerde pek sık işitilmeyen bir sözcük bu."

"Zaten sık işitmek istemezdin."

"Herhalde" dedim. Ruth rehberi aldı. "O film kiralayan yerlerden birini ara bakalım filmin kopyası var mıymış. Ama bu saatte kapalıdır, değil mi?"

Yüzüme garip bir ifadeyle bakıp filmin hangi kanalda oynadığını sordu.

"Kanal 9."

"WPIX mi?"

"WOR."

"Tamam." Rehberi kapattı, bir numara çevirdi. "Oynayanın kim olduğunu anlamamız için filmi kiralama konusunda ciddi değildin, değil mi?"

"Eh, biraz."

"Kanalda, birilerinde bir oyuncu listesi olmalı. Sık sık bu tür telefonlar ediliyordur sanırım."

"Ya."

"Kahve var mı, Bernie?"

"Getireyim" dedim.

Bir telefon yeterli olmadı. WOR'dakiler film meraklılarından böyle telefonlara alışmış olmalıydı ve izleyicilerinin büyük bir kısmını bunlar oluşturduğundan onlara hizmete hazırdılar. Ancak filmle birlikte verilen listede yalnızca önemli rollerin oyuncularını yazılıydı. Bizim Tipik New Yorklu Taksi Sürücüsü ise bu başlık altına girmiyordu.

Ancak konuştuğu kişi bir arkadaşının Ortadaki Adom'da taksi sürücüsünü kimin oynadığını bildiğine emin olduğundan Ruth'u uzun bir süre oyaladılar. Söz konusu bu kişinin bir bilgi hazinesi olduğu anlaşılıyordu. Ama ne yazık ki, sandviç yemeye çıkmıştı ve Ruth da bir numara bırakmakta isteksiz olduğundan adam gelene kadar havadan sudan konuşup durdular. Tabii adam taksi sürücüsünü kimin oynadığını hatırlamıyordu, ama takside bir sahnenin geçtiğini hatırlıyordu. Bunun üzerine Ruth armuda benzeyen adamı tarife kalkıştı. Onu ne canlı olarak ne de filmde görmediği için bu büyük cesaretti doğrusu. Ama benim tanımımı o kadar güzel tekrarlardı ki. Konuşma bir süre uzadı ve Ruth sonunda adama teşekkür edip telefonu kapattı.

"Kimden söz ettiğimi biliyor ama adını hatırlayamadı."

"Aman ne iyi."

"Ama filmin Paramount tarafından dağıtıldığını söyledi."

"Ee?"

Los Angeles istihbaratı Paramount Pictures'ın numarasını verdi. Orada üç saat daha erken olduğu için yemekten henüz dönmeyenlerin dışındakiler işleri basındaydılar. Ruth sonunda bulduğu birinden on yıllık bir filmin oyuncu

listesinin işlemeyen dosyalarda bulunabileceğini öğrendi. Paramount, Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi'ne başvurmasını söyledi.

Akademi'de biri aradığı bilginin dosyalarda olduğunu ve gelip bakabileceğini bildirdi. Aramızda üç bin mil olduğundan bu epey zaman alıcı bir iş olacaktı. Ruth sonunda David Merrick'in sekreteri olduğunu söyleyince işler birden kolaylaştı.

Almacı eliyle kapatarak, "Bakıyor" dedi. "Ben senin hiç yalan söylemediğini sanıyordum. 'Ara sıra, gerektikçe doğru olmayan şeyler söylediğim de olur."

"Bunun yalandan farkı nedir?"

"Çok hassas bir ayrım vardır aralarında." Bir şey daha söyleyecekti ki, kıtanın öteki ucundaki adam konuşmaya başlayınca rehberin kapağına bir şeyler yazmaya başladı. Sonra Bay Merrick'in teşekkürlerini iletip telefonu kapattı.

"Hangi taksi sürücüsü?" diye sordu bana.

"Ne?"

"Oyuncu listesinde iki tane varmış. Biri Taksi Sürücüsü, ötekisi ikinci Taksi Sürücüsü." Elindeki notlara baktı. "Taksi Sürücüsü Paul Couhig, ikincisi de Wesley Brill, istediğimiz hangisi sence?"

"Wesley Brill."

"Adını mı tanıdın?"

"Hayır, filmde son sürücüyü. Bu da ikinci demek olur değil mi?"

Rehberi açtım. Manhattan'da Couhig soyadında kimse yoktu. Pek çok Brill vardı ama Wesley olanına rastlamadım.

"Sahne adı olabilir" dedi Ruth.

"Bir figüran neden takma ad alsın ki?"

"Kimse figüran olmak için bu işe atılmaz, hele mesleğin başında. Ayrıca kendisiyle aynı adı taşıyan başka bir aktör olabilirdi ve o yüzden başka bir ad seçmek zorunda kalmıştır."

"Ya da telefon numarası rehberde kayıtlı değildir ya da Queens'te oturuyordur ya da..."

"Boşuna zaman kaybediyoruz." Ruth yine telefonu açtı "PAS'da ikisinin de adresi vardır." İstihbarat'tan Perde Aktörleri Sendikası'nın numarasını sordu da, ben de PAS'ın ne olduğunu sormaktan kurtuldum. Sonra bir numara daha çevirdi ve birine iki aktör dostumuzla nasıl ilişki kuracağımızı sordu. Bu kere David Merrick'in sekreteri olmamıştı. Herhalde buna gerek yoktu. Birkaç dakika bekledi, sonra kalemle havada daireler çizdi. Rehberi önüne sürdüm, kapağına bir şeyler daha yazdı.

"Brill" dedi. "Haklıymışsın."

"Yani telefonda adamı sana tarif mi ettiler?"

"New York'ta ajanı varmış. Bana yalnızca ajanların adlarını ve telefon numaralarını verdiler. Couhig'i Batı Kıyısı'nda William Morris acentesi temsil ediyormuş. Brill'in ajanı Alan Martin diye biriymiş."

"Ve bu Martin New York'ta mıymış?"

"Evet. Oregon 5'le başlayan bir numarası var."

"Herhalde aktörler de ajanlarının olduğu yerde bulunurlar."

"Mantıklısı öyle olur." Numarayı çevirdi, birkaç dakika dinledi, sonra telefona dilini çıkararak kapattı. "Yok. Telesekreter çıktı. Nefret ederim bu telesekreterlerden."

"Herkes nefret eder."

"Benim ajanımın bir yanıt servisi yerine telesekreteri olsaydı gider bir yenisini bulurdum."

"Senin bir ajanın olduğunu bilmiyordum."

Yüzü kızardı. "Eğer ajanım olsaydı. Biraz yumurtamız ve jambonumuz olsaydı yumurtalı jambon yerdik."

"Yumurtamız var. Buzdolabında."

"Bernie..."

"Tamam." Yine rehber baktım. Wesley Brill yoktu ama birkaç tane Brill, W vardı, ilk iki numarada telefon açıldı ve o olmadığını öğrendik Sonuncusu açılmadı, ama o da Harlem'deydi ve adamın orada oturuyor olması pek olası değildi. Ve telefon rehberinde baş harflerle yazılı adlar genelde telefon sapıklarından kurtulmak isteyen kadınlardır.

Ruth, "Onun rehberde kayıtlı olmayan bir numarası olup olmadığını öğrenebiliriz" dedi. "İstihbarat bu bilgiyi verir."

"Rehberde kayıtlı olmayan bir aktör mü? Mümkün herhalde. Ama bunu öğrensek bile, bize ne yararı olur?"

"Hiç, herhalde."

"O zaman boş ver."

"Peki."

"Kim olduğunu biliyoruz" dedim. "Önemli olan bu. Sabaha ajanını arayıp nerede oturduğunu öğreniriz. Önemli olan başlayacak bir yer bulmuş olmamız. Daha önce böyle bir nokta yoktu elimizde. Polis bir saat sonra kapıdan içeri girecek olursa, iki saat önce girmiş olmasından biraz daha farklı olur şimdi. Yuvarlak omuzlu, şişman adamdan daha başka şeyler söyleyebilirim. Tanımlamama bir de ad katabilirim."

"Sonra ne olur?"

"Beni deliğe tıkarlar ve anahtarı da bir yere atarlar. Ama kapıdan içeri kimse girecek değil, Ruth. Sen sakın merak etme."

Ruth köşedeki mezeciye gidip sandviç, bira ve bir şişe de Teacher's viskisi aldı. Viskiye ben istemiştim ama hepsini alıp döndüğünde içmemeye karar verdim. Yemekle yalnızca bir bira içip o kadarla bıraktım.

Daha sonra kanapeye oturup kahvelerimizi içtik. O kahvesine biraz da viski karıştırmıştı. Benim hırsızlık aletlerimi görmek istedi. Ben de gösterdim. Her birinin adını ve işlevini sordu sonra.

"Bunları üzerinde bulundurmak suç mudur?" diye sordu.

"Hem de insanı hapse attıran bir suçtur."

"Bu daireye girmek için hangilerini kullandın?" Kullandıklarımı gösterip nasıl yaptığımı anlattım.

Sevimli bir ürpertiyle, "Müthiş bir şey" dedi. "Bunu sana kim öğretti?"

"Kendi kendime öğrendim."

"Sahi mi?"

"Hemen hemen. Bir kere merak saldıktan sonra kilit açma konusunda kitaplar okudum ve bir ara Ohio'da bir firmadan mektupla dersler aldım. Hırsızların o kurslara katılıp katılmadıklarını hep merak etmişimdir. Cezaevinde biri o mektupla ders kurslarından birine katılmıştı ve her ay açması için ayrı bir kilit gönderirlerdi. O da hücresinde oturur saatlerce buna çalışırdı."

"Cezaevi yetkilileri buna izin veriyorlar mıydı?"

"Eh, bir meslek öğreniyordu. Cezaevinde böyle şeyleri , teşvik ederler. Aslında öğrendiği hırsızlıktı ve bu ilk işi olan benzin istasyonu soygunculuğu yanında büyük bir adım sayılırdı."

"Hırsızlıkta daha çok para var herhalde."

"Genelde vardır, ama asıl düşünülecek olay şiddettir. O güne kadar kimseyi vurmuş değildi ama bir kere biri kendisine ateş etmişti. Evde kimse yokken yapıldığında hırsızlığın daha güvenli ve mantıklı olduğuna karar verdi."

"Ve mektupla kursa devam edip uzman oldu."

Omuzlarımı silktilim. "Kursadevam etti diyelim. Uzman olup olmadığını bilemem. İster mektupla olsun ister yüzyüze, bir insana öğretebileceğin şeyler sınırlıdır. Gerisinin kendi içinde olması gerek."

"Ellerde mi?"

"Ellerde ve yürekte." Bu sözüm üzerine yüzümün kızardığını hissettim. "Doğru ama. Ben on iki yaşındayken kendi kendime banyo kapısını açmayı öğrendim. Kapıyı içerden topuzun yerindeki düğmeye basarak kilitlerdin. O zaman kapı bir daha dışardan açılmaz, yalnızca içerden açılırdı. Böylece tuvalette ya da banyodayken kimse içeri giremezdi. Bildiğimiz kilit işte. Tabii, içerden düğmeye basıp kapıyı dışardan kapattığında da bir daha kimse banyoya giremez, dışarda kalırdı."

"Ee?"

"Küçük kızkardeşim de böyle, bir şey yaptı ama içerde kaldı ve sonra kolu çeviremediği için ağlamaya başladı. Annem itfaiyeyi çağırdı, kilidi söküp kızı kurtardılar. Bunda gülecek ne var?"

"Bu olayı yaşayan başka bir çocuk olsa itfaiyeci olmaya karar verirdi. Ama sen hırsız olmayı seçtin."

"Ben yalnızca o kilidi açmayı öğrenmeye karar verdim. Bir tornavida ucuyla kilidin dilini geri itmeye çalıştım ama tornavida yeteri kadar esnek değildi. Sofra bıçağıyla neredeyse başaracaktım, sonra sigortacıların cüzdanda taşımak için verdikleri o plastik takvim kartlarıyla denemeyi düşündüm ve başardım. O kilidi söz konusu prensibi duymadan açabilmişim."

"Prensi mi?"

"Evet. Anahtarsız, kapıyı çekerek kapatılan bir kilit açılabilir. Bu, kapı ile pervazın durumuna göre güçleşir ama imkânsız değildir."

"Çok ilginç" diyerek yine ürperdi. Ben de kilitlerle ilk deneyimlerimi, onları açtıkça duyduğum sevinç ve heyecanı anlattım. Ben anlatmaya ne kadar hevesliysem, o da dinlemeye hevesli görünüyordu. İlk komşunun evine girişimi, buzdolabından soğuk et, çekmecedan ekmek alıp sandviç yapıp yediğimi anlattım.

"Senin için önemli olan kilitleri açmaktı" dedi. "Kilitleri açmak ve içeri girmek."

"Evet."

"O halde hırsızlık daha sonra başladı."

"Sandviçleri saymazsan, evet. Ama o da çok geçmeden başladı. Bir yere girdin mi, yanında olandan daha fazla parayla çıkmamak enayilik gibi geliyordu. Kapıları açmak zevkliydi ama zevkin bir parçası da kapının öte yanından kârlı çıkmak olasılığıydı."

"Ve de tehlike."

"Eh, o da vardı sanırım."

"Bernie? Bunun nasıl bir şey olduğunu anlatsana."

"Hırsızlığın mı?"

"Evet." Ruth'un yüzü dikkat kesilmişti, üst dudağında hafif bir ter tabakası vardı. Elimi bacağına üzerine dayadım. Baldırında bir adele çekilmiş bir gitar teli gibi titredi.

"Bana neler hissettiğini anlat" dedi.

Elimi aşağı yukarı oynattım. "Çok hoş" dedim.

"Ne demek istediğimi anladın. Bir kapıyı açıp başkasının evine girmek nasıl bir duygu?"

"Heyecan verici."

"Öyle olmalı." Diliyle alt dudağını yaladı. "Korkar mısın?"

"Biraz."

"Öyle olması gerek. Bu heyecan... şey... cinsel mi?"

"Evde kimi bulduğuna bakar." Bir kahkaha attım. "Şakaydı. Cinsel bir unsur da olmalı sanırım. Sembolik düzeyde öyle, değil mi?" Konuşurken elimi yukarı aşağı gezdiriyordum. "Bütün pimleri gıdıklamak. Orayı burayı okşamak. Sonra kapının yavaşçacık açılması, ufak ufak içeri giriş..."

"Evet..."

"Ama bir levye kullanan ya da kapıyı bir tekmede açan kaba bir hırsız sekse daha doğrudan doğruya bir yaklaşım sergiler, değil mi?"

Dudaklarını büzdü. "Benimle alay ediyorsun."

"Biraz."

"Daha önce hiç hırsız tanımamıştım, Bernie. Merak ediyorum."

Gözleri şimdi masmavi ve masumdu. Parmağımı çenesine dayayıp başını arkaya attım, burnunun tepesini öptüm. "Öğreneceksin" dedim.

"Ne?"

"İki saat sonra kendi gözünle göreceksin."

Benim için gayet mantıklıydı. Telefonda insanlara derdini gayet iyi anlatıyordu ve belki de sabah ilk iş olarak ajanından Wesley Brill'in adresini de alacaktı ama bu kadar beklemeye ne gerek vardı? Ve ajanın Wesley'e haberi iletme riskini göze almaya? Ya da eğer ajan da işin içindeyse, adamı telaşlandırmaya?

Peter Alan Martin'in bürosu On Altıncı Sokak'taydı ve bir iş hanına iş saatleri dışında girmekten kolay bir şey olamazdı. En azından Brill'in adresini birkaç saat önce ve kuşku uyandırmadan ele geçirmiş olacaktım. Ve talihim varsa... eh, herhangi bir hırsızlık olayından farklı değildi. İçerde ne bulacağını önceden bilemezdim ve belki de umduğundan çok fazlasını bulurdun.

"Ama açıkta, olacaksın" dedi Ruth. "İnsanlar seni görebilirler."

"Kılık değiştirmiş olacağım."

Yüzü aydınlandı birden. "Makyaj malzemesi bulabiliriz. Belki burada bile vardır. Ben seni boyarım. Belki de başlangıç olarak bir takma bıyık falan."

"Bu öğleden sonra bıyığı denedim ama beğenmedim. Makyaj insanı makyaj yapmış gibi gösterir ve böyle bir şey de tersine, dikkati çeker. Hele bir dakika bekle bakayım."

Dolaptan perukla kasketi aldım, banyoya gidip ayna karşısında başıma geçirdim. Sonra gelip Ruth'un önünde durdum.

Görünüşümü takdirle karşıladı, ben de tiyatrodaymışım gibi eğilerek kendisini selamladım ve perukla kasket önüme düştü. Ruth'un durumun gerektirdiğinden daha neşeli bir kahkaha attığını fark ettim.

"O kadar da komik değil" dedim.

"Saçmalama. Kendimi tutamadım, iki firkete bir daha böyle bir şeyin olmasını önler. Sokakta saçın düşerse gerçekten kötü olur."

Dün gece bir şey olmadı, diye düşündüm. Ama bir şey söylemedim. Tek başıma sokağa çıktığımı söylememiştim ve bunu şimdi açıklamak biraz uygunsuz olurdu.

Evden çıktığımızda saat dokuza gelmişti. Lastik eldivenlerim, ilaç dolabında bulduğum bir rulo flaster ve aletlerim cebimdeydi. Cam kırmak zorunda kalacağımı sanmıyordum ama flasteri yanımda bulundurmak her zaman yararlıydı; Martin'in bürosunda ne bulacağımı bilemiyordum. Ruth çantasının dibinde bulduğu bir iki firketeyle sarı peruğu saçlarıma tutturmuştu. Artık hiç korkmadan yerlere kadar eğilebilirdim. Böyle bir şey yaptığım takdirde kasketi kaybederdim kuşkusuz, Ruth onu da peruğa ilıştirmek istemişti ama ben razı olmamıştım.

Kapıdan çıkınca Rod'un anahtarlarını alıp üç kilidi de kilitledikten sonra geri verdim. Çantasına atmadan önce bir an baktı anahtarlara. "O kilitleri de açtın" dedi. "Hem de anahtarsız."

"Ben yetenekli bir delikanlıyım."

"Öyle olmalısın."

Binadan çıkarken kimseye rastlamadık. Dışarda hava açık ve tertemizdi, bir gece öncesinden biraz daha sıcaktı. Az daha bunu dile getirecektim ki, Ruth'un dışarı çıktığımı bilmediğini hatırlayarak sustum. Ruth iki gün kapalı kaldıktan sonra dışarı çıkmanın herhalde hoş bir şey olduğunu söyledi, ben de evet öyle, dedim. Koluma girdi ve yola koyulduk.

O yanımda olunca çok daha güvenlikteydim. Bizi görenler kolkola giden bir kadınla bir erkek görürler, gözgöze geldiği kişinin bir adalet kaçağı olacağını düşünmezlerdi. Bir gece öncesine göre epey rahattım. Ruth'un ilk başta biraz heyecanlı olduğunu sanıyorum ama iki blok kadar yürüdükten sonra o da rahatladı ve bir an önce ajanın bürosuna girmek için sabırsızlandığını söyledi.

"Kimden söz ediyorsun bakayım?" "Sen ve ben. Başka kim olacak?"

"Olmaz" dedim. "Hırsız olan benim, unuttun, mu? Sen güvenilir iş ortağımsın. Sen dışarda durup atların başında bekleyeceksin."

Dudaklarını büzdü. "Haksızlık bu. Hep sen eğleniyorsun."

"Eh, rütbenin ayrıcalıkları vardır."

"İki kafa bir kafadan iyidir, Bernie. Ve dört el de iki elden. Martin'in bürosunu ikimiz birden araştırırsak daha hızlı çalışırız."

Altınca Cadde ile On Altıncı Sokak köşesine geldiğimizde hâlâ itiraz ediyordu. Martin'in bürosunun bulunduğu hanı bulduktan sonra karşısında Riker diye bir kafeterya gördüm. "Sen şurada beklersin" dedim. "O sevimli bölmelerden birine oturur, bir de herhalde bugüne kadar içtiklerinin en iyisi olmayacak bir kahve ısmarlarsın."

"Ben kahve falan istemiyorum."

"Yanında kek iyi gider."

"Karnım aç değil."

"Ya da erikli bir Danimarka çöreği. Buranın erikli Danimarka çörekleri meşhurdur."

"Öyle mi?"

"Nerden mi biliyorum? Fenerleri pencereye tutabilirsin. Karadansa bir fener, denizdense iki ve Ruth Hightower da karşı kıyıda olacaktır. Sorun nedir?"

"Hiçbir şey."

"Denizdense İki. Bu Rod'un oynamakta olduğu oyun, biliyor muydun? Her neyse, ben de karşı kıyıda olacağım, işim çok sürmeyecek. Girmemle çıkmam bir olacak. Benim düsturum da bu."

"Anlıyorum."

"Ama yalnızca hırsızlıkta. İnsan faaliyetinin her alanında değil."

"Ne? Ha."

Kendimi hafiflemiş hissediyordum. Onu dostça öptükten sonra Riker'e doğru ittim, sonra omuzlarımı dikleştirip savaşa hazırlandım.

10

Bina yalnızca on iki katlıydı ama inşaatı yapan adam herhalde zamanında bunu bir gökdelen olarak görmüş olmalıydı. Oyma demirlerle süslü beyaz binanın üzerinde yılların kiri vardı. Binaları artık böyle yapmıyorlar ve yapmadıkları için de onları suçlayamayız doğrusu.

Karşı kaldırımdan bakınca beni rahatsız edebilecek bir şey görmedim. Sokağa bakan odaların çoğu karanlıktı. Birkaçında ışık vardı -geç saatlere kadar çalışan avukat ya da muhasebeciler, ortalığı düzenleyip çöp sepetlerini boşaltan, yerleri silen temizlikçi kadınlar. Mermer döşeli dar lobide beyaz saçlı bir zenci masası başında oturmuş bir kol boyu ilerde tuttuğu gazetesini okumaktaydı. Adamı birkaç dakika izledim. Binaya giren olmadı, ama biri asansörden indi, masaya yaklaştı. Bir anlığına masanın üzerine eğildi, sonra doğruldu, binadan çıkıp Altıncı Cadde'de kent merkezine doğru yürümeye başladı.

Kösedeki telefon kulübesine girdim, burnumun direğini kıran kokuya önem vermemeye çalışarak Peter Alan Martin'in bürosuna telefon ettim, karşıma telesekreter çıkınca telefonu kapattım. Bunu yedi saniye içinde yaparsanız jetonunuzu geri alırsınız. Benim işim sekiz saniye sürmüş olmalı ki telefon idaresi jetonumu kapıvermişti.

Trafik ışığı yeşile dönünce karşı kaldırıma koştum. Dönen kapılardan girdiğimde bekçi meraksız bakışlarla başını kaldırdı. Kendisine 3 numaralı sıcak ama kişiliksiz gülümsememle bakarken, ayaklarım ona doğru yürüdü, gözlerim de duvardaki bina rehberini şöyle bir gözden geçirdi. Defteri ve adımı yazıp imzalamam için sarı kalem parçasını önüme uzattı. Oda sütununa 441, Firma sütununa Hubbell Şirketi, Saat sütununa 9:25 yazdım. Ad sütununa da T. J. Powell yazarak imzaladım. Hoş, anayasanın giriş bölümünü yazsaydım adamın aldırış edeceği yoktu ya. O yalnızca bir imza koleksiyoncusuydu, kolay cayan insanlar için bir caydırıcıydı-, hepsi o kadar işte. Kiracıların yılda herhalde yüzde otuzunun değiştiğı beşinci sınıf bir iş hanının lobisine oturtulmuştu. Burada sanayi casusluğu yapılacak değildi ve yaşlı adam uyuşturucu düşkünlerinin yazı makinelerini götürmelerini önlediğı takdirde kendisine verdikleri zavallı ücreti kat kat fazlasıyla hak etmekteydi.

Asansör sallantılı bir kafesti ve dördüncü kata kadar epey uzun bir zamanda çıktı. Ben o katta indim. Martin'in bürosu altıncı kattaydı ve lobideki dostumun gözlerini gazeteden ayırıp imzaladığım kata çıkıp çıkmadığını kontrol edeceğini hiç sanmıyordum. Ama eğer profesyonelsen işini gerekse de, gerekme de doğru olan şekilde yaparsın. Yangın merdiveninden ikişer ikişer çıktım -basamaklar da epey yüksekti hani- ve koridorun öteki ucunda ajanın bürosunu buldum. Geçtiğim odalardan ikisinde ışık vardı: Biri bir muhasebeciydi, diğeri de Sonsuz Fikirler adlı bir firma. Muhasebeciden ses gelmiyordu ama Sonsuz Fikirler'deki radyo bir klasik müzik istasyonuna çevriliydi ve Vivaldi'nin oda müziğı eşliğinde Bronx aksanlı bir kız, "... herife öğrenecek çok şeyi olduğunu söyleyince ne dedi biliyor musun? İnanmayacaksın ama..." diyordu.

Peter Alan Martin'in bürosunun kapısı açık renk akçaağaçtandı ve ortasında kocaman bir buzlu cam vardı. Camın üstünde üç adı da siyah büyük harflerle yazılmıştı, altında da: Yetenek Temsilcisi yazıyordu. Yazı uzun zaman önce yazılmış, biraz onarılmak isterdi, aslında bütün binanın aynı şeye ihtiyacı vardı ve bunun da asla yapılmayacağı belliydi. Daha kapıyı açmadan Martin'in ajanlığının fazla bir şey olmadığını ve Brill'in bugünlerde mesleğini icra etmeye fırsat bulamayacağını anlamıştım bile. Bina dışardan hâlâ solgun bir heybet taşıyorsa da, burada heybet falan kalmamıştı artık.

Kapının tek kilidinin hem bir dili, hem de bir sürgüsü vardı ve Martin zahmet edip anahtarını kilide sokup sürgüyü de yaptırmıştı. Bunun nedenini anlamak güçtü doğrusu; çünkü böyle bir kapıyı kilitlemenin kargaların girmemesi

için bir tarlayı iple çevirmekten pek farkı yoktu. En aptal biri bile camı kırıp kolunu içeri sokabilirdi. Bende de ölüleri diriltecek bir gürültü koparmadan camı kıracak flaster vardı; cama çaprazlamasına yapıştırılacak bir iki parça, kırılma sesini en alt düzeye indirirdi.

Ama kırık bir cam bir kartvizitten farksızdır, hele üzerinde flaster varsa. Ben bir şey çalmaya niyetli olmadığımından kimsenin ruhu duymadan içeri girip çıkabilirdim. Onun için maymuncuğumu çıkardım ve fazla da bir zaman kaybetmedim. Sürgüyü geri ittim, dili çekmek ise ondan kolay oldu. Ahşap kapıyla ahşap pervazı arasında yarım santim kadar bir aralık vardı ve elinde bir yağ bıçağı olan bir çocuk bile kolaylıkla içeri girebilirdi.

"Nasıl bir şey, Bernie? "

Eh, kapı kolunu çevirip kapıyı aralamak, sonra içeri girip ardından kapattıktan sonra kilitlemekte biraz heyecan yok değildi. Küçük kalem fenerim yanımdaydı ama onu cebimden hiç çıkarmadan tavandaki fluoressanları yaktım. Odada oradan oraya çevrilen bir fener dışardan fark edilebilirdi, ama şimdi burası yalnızca ışıkları yanan bir büroydu ve ben de geç saatlere kadar çalışan enayinin biriydim.

Çevreyi şöyle bir gözden geçirdim. Eski bir ahşap masa, üzerinde yazı makinesi olan çelik bir steno masası, uzun bir masa, birkaç iskemle. Sağda solda ceset falan olmadığından emin olduktan sonra pencereye gittim. Riker'i görüyordum ama içeri göremiyordum. Ruth'un ön masalardan birinde oturup o anda benim durduğum pencereye bakıp bakmadığını düşündüm. Ama bunun üzerinde fazla durmadım doğrusu.

Saatime baktım. Dokuz otuz altı.

Martin'in bürosu tıktış tıktış ve külüstürdü. Duvarın biri gayet beceriksizce yapıştırılmış koyu kahve mantar karolarla Kaplanmıştı. Bu duvara raptiyelerle parlak resimler tutturulmuştu. Çoğu kadın fotoğraflarıydı ve kadınlar da vücutlarının büyük bir kısmını sergiliyorlardı. Çoğu bacaklarını, bir kısmı göğüslerini gösteriyordu ve hepsinin yüzünde vahşi ve mekanik bir gülümseme vardı. Peter Alan Martin'i masası başında oturup o dişlere bakarken hayal ettim ve adamcağıza acıdım.

Meme ve bacaklar arasında bir iki erkek yüzü vardı ama aralarında aradığım yüz yoktu. Masadaki tuşlu beyaz telefonun yanında telefon numaralan ile adreslerin yazılı olduğu kartların bulunduğu bir Rolodex duruyordu. Şöyle bir karıştırınca Wesley Brill'in kartını buldum. Bu bir sürpriz değildi ama yine de aradığımı bulunca hafif bir heyecan hissetmedim değil. Bir iki kalem denedikten sonra yazan bir tane bulup Wesley Brill, Hotel Cumberland, 326 Batı 58. Sokak, 541-7255 adresini kopya ettim. (Adını neden yazdığımı bilemiyorum. Zaten herhangi birini neden yazdığımı da bilemiyorum ya, otelin adını hatırlamak, yeterdi, gerisi rehberde vardı nasıl olsa. Neyse, kimse kusursuz değildir.)

Bu noktada lastik eldivenlerimi giydim ve dokunduğumu hatırladığım yerleri sildim; aslında kimsenin parmak izi aramasına gerek olmayacaktı ama ben yine de işimin gereğini yapmalıyım. Rolodex'te Flaxford'un adını bulmayı beklemeyerek aradım ve bulmayınca da fazla şaşırmadım.

Mantar duvarın karşısında üç eski yeşil madeni dosya dolabı vardı. Şöyle bir araştırınca Brill'in dosyasını buluverdim, içinde birkaç düzine fotoğraftan başka bir şey yoktu. Martin'in Brill'le -ya da Brill hakkında yaptığı bir yazışma varsa, bunu ya. atmıştı ya da başka bir yerde saklıyordu.

Ancak beni ilgilendiren resimlerdi. Onları gördüğüm anda beni bu cinayet işinde tongaya bastırmanın Wesley Brill olduğuna kesin olarak inandım. O zamana kadar içimde bir kuşku vardı. O şehirlerarası konuşmalar sırasında boşluk içinde çalışıyorduk ama işte Brill siyah beyaz fotoğraflarıyla karşımdaydı şimdi ve artık kuşku diye bir şey kalmamıştı. Resimleri karıştırıp beş altı tane baş ve omuzları gösteren ve çeşitli yüz ifadelerini ve mimikleri gözler önüne seren fotoğraftan birini seçtim. Kaybolduğunun fark edilmeyeceğini biliyordum, hatta dosya ve belki de bütün dolap yok olsa büyük bir kayıp olmazdı herhalde Resmi katlayıp cebime yerleştirdim.

Martin'in masası kilitli değildi. Wesley Brill hakkında hana daha fazla bilgi sağlayacak herhangi bir şey bulma umudu taşımadan çekmeceleri şöyle bir yokladım. Alt çekmecede epey dolu bir şişe viskiyle henüz açılmamış Old Mr. Boston marka naneli cin vardı. İkisi de çok çekiciydi doğrusu. Geniş orta

çekmece de içinde biraz nakit para olan bir zarf buldum: Beşlik ve onluk seksen beş dolar. Masraflar için bir beşlikle iki onluk alıp gerisini zarfa koydum ve çekmeceyi kapattım ama sonra fikir değiştirip yine açtım, paranın geri kalanını da cebe indirdikten sonra boş zarfı yerine bıraktım. Şimdi geride herhangi bir iz bırakmışsam, Martin'in bıraktığı karışıklıktan farklı bir karışıklık yaratmışsam bunun parasını götüren bir hırsızın işi olduğunu sanacaktı.

Öyleyse neden diğer bakımlardan varlığımı gizlemeye çalışıyordum? Burada bir tutarsızlık fark ettiniz, değil mi? Pekâlâ, seksen beş doları neden aldığımı söyleyeceğim. Geride para bırakmaya hiç inanmamışımdır. Şimdi anlaşıldı mı?

Ancak sol üst çekmece de bulduğumu görmezlikten gelmeye dikkat ettim doğrusu. Beş santimlik namlusu ve sedef kakmalı kabzasıyla küçücük bir tabancaydı bu ve küçük falan da olsa çok ürkütücü bir görünüşü vardı. Çekmeceye, doğru eğilip televizyonda hep yaptıkları gibi bilmişçesine namluyu kokladım. Sonra da hep tabancanın yakında kullanılıp kullanmadığını söylerler. Ben yalnızca maden, madeni yağ ve genelde kapalı bir masa çekmecesine ne kokarsa onun kokusunu aldım, burnumu çektikten sonra çekmeceyi büyük bir keyifle kapattım.

Silahlar beni heyecanlandırır ve bir hırsızın iş sırasında bunlardan kaç tanesiyle karşılaştığını bilerseniz şaşardınız. Bana yalnızca bir kere bir tabanca doğrultulmuştu, Carter Sandoval'ın tabancası, ondan da söz etmiştim ama çekmecelerde, komodinlerde ve birkaç kere de yastık altında tabanca görmüşlüğüm vardır. İnsanlar bu lanet şeyleri hırsızları vurmak için alırlar ya da kendi kendilerine öyle derler ama sonunda çoğunlukla kazayla ya da isteyerek kendilerini ve birbirlerini vururlar.

Pek çok hırsız tabanca da çalar, ya kullanacak yerleri olduğundan ya da izlenmesi mümkün olmayan bir silah için elli. yüz doları kaçırmak istemediklerinden. Sayfiye evlerinde iş tutan bir tanıdığım, o yere kendisinden sonra gelecek hırsız vurulmaktan korumak için rastladığı bütün silahları götürürdü. Ve aldıklarını da en yakın kanalizasyondan aşağı atardı. Bana, "Birbirimizi kollamamız gerek" demişti.

Ben hiç tabanca çalmadım ve Martin'inkini de çalmayı aklıma bile getirmedim. Lanet şeylere dokunmaktan bile hoşlanmam. Buna da elimi bile sürmeden çekmeceyi kapatmıştım.

Saat dokuz elli yedide bürodan çıktım. Koridor boştu. Sonsuz Fikirler'den Mozart nağmeleri geliyordu. Kapıyı kilitlemekle bir dakika kadar uğraştım. Aslında sanki kendisi kilitlemeyi unutmuş gibi öylece de bırakabilirdim. Peter Alan Martin'in içki zevkine sahip biri yeni bir günü, bir gün Öncesini ancak hayal meyal hatırlayarak karşılardı.

Asansörü çağırmak için dördüncü kata indim. Hubbell Şirketi kapalıydı. Lobiye indim, benden sonra üç kişi gelmiş, biri de çıkmıştı. Çıkış Saati sütununa 22 yazdım, şarap rengi üniformalı adama iyi geceler diledim.

"Hepsi aynıdır" dedi. "İyi gecesi de kötü gecesi de benim için hep aynıdır."

Riker'in kapısında durup Ruth'la göz göze geldim. Epey boştu, tezgâh önünde bir iki taksi sürücüsü, arka bölmede paydos yapmış iki fahişe, hepsi o kadar. Ruth fincanın yanına para bırakıp dışarı çıktı. "Endişelenmeye başlamıştım" dedi.

"Hiç gerek yoktu."

"Ama çok kaldın."

"Yarım saat."

"Kırk dakika. Her neyse, bana saatler geçmiş gibi geldi. Ne oldu?"

Koluma girdi, yürürken olanları anlattım. Çok keyifliydim. O kadar önemli bir iş yapmış değildim ama içimde büyük bir ferahlama vardı. Artık her şey iyiye gidiyordu, bunu hissedebiliyordum ve bu çok hoş bir duyguydu.

"Ellinci Sokak'ta bir otelde" dedim. "Columbus Meydanı'ndan hemen sonra, Coliseum yakınlarında. O yüzden rehberde telefonu yokmuş. O oteli hiç duymamıştım ama Sherry-Netherland ile aynı sınıftan olduğunu hiç sanmam. Hatta Bay Brill'imizin son günlerde çok güç günler geçirdiğine eminim. Ajanının beş para etmediği kesin. Peter Alan Martin'in müşterilerinden çoğu uzun yıllar önce ilçelerarası güzellik yarışmalarında üçüncü gelmiş hanımlar. Onun bekâr partilerinde pastanın içinden kadın çıkmasını istediğin zaman arayacağın türden bir ajan olduğunu tahmin ediyorum. O şeyleri hâlâ yaparlar mı?"

"Neleri?"

"Pastaların içinden çıkan kızlar."

"Bana mı soruyorsun? Ben nereden bileyim?"

"Haklısın."

"Ben hiç pastadan çıkmadım. Bekâr partisine katılmış da değilim."

"O zaman Martin'in seni temsil etmesini istemezsin. Brill'i neden temsil ettiğini de merak ediyorum aslında. Herif yıllarca bir sürü rolde oynamış. Bak, mutlaka tanıyacaksın." Bir sokak lambası altına gelince resmi çıkarıp gösterdim. "Onu yüzlerce kere görmüş olmalısın."

"Aa! Elbette gördüm. Filmlerde, televizyonda."

"Öyle."

"Şu anda aklıma gelmedi ama kesinlikle tanıdık bir yan var. Sesini bile duyar gibiyim. Hatta şeyde oynuyordu... şeyde..."

"Ortadaki Adam" dedim. "Jim Garner, Shan Willson, Wes Brill."

"Tamam."

"Nasıl oluyor da sefalete düştü peki? Bir ajanı var ve Coliseum karşısında bir çöplükte yaşıyor ve suçlularla işbirliği yapıyor. Neden?"

"Bunu yarın kendisine soracaksın?"

Bir süre konuşmadan yürüdük. Sonra, "Bu senin için yepyeni bir deneyim olmalı, Bernie" dedi. "Bürosuna girdin ve hiçbir şey çalmadın."

"Eh, mesleğime başladığımda ilk çaldığım şey bir sandviçti. Rod'dan da biraz viskiyle iki kutu çorbadan başka bir şey çalmadım."

"Yeni bir sayfa açıyor gibisin."

"Buna pek inanma. Çünkü Martin'den bir şey çaldım."

"Fotoğraf mı? O sayılmaz."

"Ayrıca seksen beş dolar. O sayılır herhalde." Sonra çekmecedeki parayı anlattım.

"Tanrım" dedi.

"Ne oldu?"

"Sen gerçekten hırsızsın."

"Ne sanmıştın ki?"

Omuzlarını silkeledi. "Çok safım sanırım. Senin gerçekten hırsızlık yaptığını unutuyorum. O adamın bürosundaydın, bir miktar para gördün ve düşünmeden aldın."

Buna verecek kurnazca bir yanıtlım vardı ama onun yerine, "Bu seni rahatsız mı ediyor?" diye sordum.

"Rahatsız ettiğini söyleyemeyeceğim. Neden rahatsız etsin ki?"

"Bilmem."

"Ama şaşırtıyor diyebilirim."

"Bunu anlayabilirim."

"Ama rahatsız ettiğini sanmıyorum."

Eve dönene kadar fazla konuşmadık. On Dördüncü Sokak'ta karşıya geçerken elini tuttum ve apartmana gidene kadar da tutmama izin verdi. Sokak kapısını anahtarıyla açmaya çalıştı, ancak anahtar pek iyi uymadığından biraz zorlandı ve kapıyı benim anahtarsız açtığım sürede açtı. Merdivenden yukarı çıkarken bunu söyledim, güldü. Dört katın üçüncüsüne çıkınca 4-B dairesine gidip anahtarı kilide sokmaya çalıştı.

"Uymaz" dedim.

"Ne?"

"Yanlış daire. Biz 5-A'yı, arıyoruz, unuttun mu?"

"Aman Tanrım." Yüzü kızarmıştı. "Banka Sokağı'ndaki kendi evimi düşünüyordum."

"Sen dördüncü katın ön dairesinde mi oturuyorsun?"

"Dördüncü katta. Her katta dört daire vardır, bu apartman kadar dar değildir." Son merdiveni çıkmaya başladık. "Oradayken birinin kapıyı açmamasına memnun oldum" dedi. "Çok utanırdım yoksa."

"Boş ver onu artık."

Rod'un dairesi önünde anahtarlarını bir daha çıkardı, sonra bana dönüp anahtarları çantasına attı.

"Anahtarlarımı bulamıyorum."

"Haydi, Ruth."

"Anahtarsız aç bakalım. Bunu yapabilirsin, değil mi?"

"Elbette, ama neden?"

"Nasıl açtığını görmek istiyorum."

"Saçmalık bu. Ya biri gelir de beni öyle görürse. Gereksiz bir risk. Ayrıca bunlar kolay kilitler değil. Özellikle de Medeco."

"Daha önce açtın, değil mi?"

"Evet, ama..."

"Kedilerin yemeğini verdim" dedi. Dönüp baktım. "Esther ile Mordecai. İkisinin de karınlarını doyurdum."

"Ya" dedim.

"Bu öğleden sonra, buraya gelirken. Su kaplarını doldurdum ve bol miktar da kuru yiyecek bıraktım."

"Anlıyorum."

"Kilitleri açışını seyretmek beni heyecanlandıracaktır. Sana bu işin kafanı karıştırdığını söylemiştim. Kilitleri açmanı seyretmek beni... kızıştıracaktır sanırım."

"Ya."

Maymuncuğumu çıkardım.

"Aşırı sapık olmalıyım" dedi. Kolunu belime dayayıp sıcacık vücudunu benimkine yasladı.

"Herhalde."

"Seni rahatsız ediyor mu?"

"Eh, alışabilirim sanıyorum" diyerek kilitler üzerinde çalışmaya koyuldum.

Epey bir süre sonra, "Haklıymışım sanırım" dedi. "Tahminimden daha sapıkmışım." Keyifle esneyip iyice sokuldu yanıma. Elimi tembelce vücudunda dolaştırıp kalça ve baldırının eğimlerini, gizli vadilerini ye düzlüklerini keşfettim. Kalbim aşağı yukarı normal atıyordu artık. Gözlerimi kapayarak sokaktan gelen boşuk trafik seslerini dinledim.

"Bernie, çok esaslı ellerin var" dedi.

"Cerrah olmalıymışım."

"Biraz daha yap, müthiş bir şey. O kilitlerin önünde açılmalarına hiç şaşmamalı. O garip aletlere ihtiyacın yok senin. Kileri biraz okşa, hemen yumuşarlar ve içleri gevşeyip açılırlar önünde."

"Sen biraz kaçıksın, değil mi?"

"Çok az. Ama senin de harika ellerin var. Senin gibi ellerim olmasını isterdim."

"Senin ellerinin bir kusuru yok ki, yavrum."

"Sahi mi?"

Ve elleri kıpırdanmaya başladı.

"Hey" dedim.

"Bir şey mi oldu?"

"Sen ne yaptığını sanıyorsun, hanım?"

"Sen ne yaptığımı sanıyorsun?"

"Ateşle oynuyorsun."

"Ya?"

İlk seferi biraz acele ve yoğun, hatta biraz umutsuzca olmuştu. Şimdi birbirimize karşı çok yumuşak, anlayışlı ve yavaşlık. Radyoda müzik yoktu, yalnızca aşağıdan gelen kent sesleri vardı ama kafamın içinde dumanlar içinde blues çalışıyordu. Sonunda, "Ruth Ruth Ruth" dedim, gözlerimi kapattım, ölüp Cennete gittim.

Sabah önce ben uyandım. Bir an bir aksilik olmuş gibi geldi. Kapalı gözlerimin ardında bir rüya hayaleti uçup gitmekteydi, onu yakalayıp adını sormak istiyordum. Ama kaybolup gitmişti işte. Bir an kıpırdamadan yatıp derin soluklar aldım. Sonra yanıma döndüm, Ruth oradaydı ve bunun için minnettardım. Önce ona bakmaktan ve düzenli soluklarını dinlemekten başka bir şey yapmadım. Sonra aklıma yapacak başka şeyler geldi ve onları yaptım.

Sonunda kalktık, sırayla duşa girdik, bir gece önce aceleyle attığımız kıyafetlerimizi giyindik. Ruth kahve yaptı, ekmeği kızartırken yaktı, sessizce oturup kahvaltımızı ettik.

Bu sessizlikte bir aksilik vardı. Ray Kirschmann'ın genç meslektaşı Loren olsaydı, copunu avcuna indirir ve sezgiler hakkında anlaşılabilir bir şeyler mırıldanırdı ve belki o da iyi bir açıklama olurdu. Belki de kadının başını eğişinde, çenesinin çizgisinde bir şeyler okuyordum. Bunun ne olduğunu bilmiyordum ama bazı şeyler hiç de yolunda gitmiyordu.

"Ne var, Ruth?" diye sordum.

"Ruth" dedi.

"Ne?"

"Sevgili Ruth. Bir oyundur o."

"Baby Ruth" dedim. "O da bir şekerin adıdır."

"Ruth Ruth Ruth. Dün gece öyle dedin. Ve bu sabah. En sonunda."

"Sen de, 'Amanın, geliyorum' dedin ama bunu sabah sabah yüzüne vuracak değildim. Adından hoşlanmıyorsan neden değiştirmiyorsun?"

"Ben adımı severim."

"O zaman derdin ne?"

"Bak, Bernie, eğer bana Ruth demeye devam edersen ben de sana Roger diyeceğim, tamam mı?"

"Ne?"

"Roger Armitage, unuttun mu?"

"Ha" dedim. Sonra gözlerim biraz irileşti, çenem gevşedi, sonra bir daha ha, dedim. Başını yavaş yavaş sallayarak onayladı.

"Senin adın Ruth Hightower değil."

"Çok doğru." Gözlerini kaçırdı. "Eh, sen adının Roger olduğunu söylemiştin, bunun gerçek adın olmadığını biliyordum, o yüzden bu işe eşit olarak başlayalım diye düşündüm. Sonra senin kim olduğun ortaya çıktı ama. Ruth olarak kalmak bana daha kolay geldi. Sana söyleyecek uygun bir zaman bulamamıştım."

"Şimdiye kadar."

"Çok mahrem anlarda kulağıma bir ad fısıldayacaksan, bunun doğru ad olmasını tercih ederim."

"Bunu anlayabilirim sanırım. Ee?"

"Ne?"

"Adın ne, peki? Acele etme, yavrum. Boğuk bir fısıltıda iyi gelecek bir tane seçmeye çalış."

"Hoş değil bu."

"Hoş değil mi! Ben senin o pembe kulağına uydurma adlar fısıldayarak kendimi enayi yerine konmuş bulayım ve sen bana hoş olmadığımı söyle, ha!" Gözlerini görmek için yüzünü çevirdim. Pınarları dolmaya başlamıştı. "Hey, haydi haydi" dedim.

Gözlerini kırptırdı ama yaşlar kaybolmadı. Biraz daha kırptırdıktan sonra elinin tersiyle sildi gözlerini. "İyiymi" dedi.

"Elbette iyi olacaksın."

"Adım Ellie."

"Eleanor mu?"

"Elaine ama Ellie yeterli."

"Ellie ne? Hightower değil herhalde."

"Ellie Christopher."

"Güzel bir ad."

"Teşekkür ederim."

"Sana da uyuyor. Ama Ruth Hightower'in de uyduğunu düşünmüştüm, o yüzden ben kim oluyorum da buna karar vereceğim ki? Christopher evlilik soyadın mı?"

"Hayır. Boşandıktan sonra eski soyadımı aldım."

"Kocanın adı neydi?"

"Ne fark eder ki?"

"Bilmem."

"Bana kızdın mı, Bernie?"

"Neden kızayım ki?"

"Sorumu yanıtlamadın."

Yanıtlamamayı sürdürerek kahvemi bitirdim, sonra ayağa kalktım. "İkimizin de yapacak işi var. Ben evime gitmek istiyorum."

"Bunun güvenli olduğunu sanmıyorum."

Ben de sanmıyordum ama o konuda da konuşmak istemiyordum. Polislerin o anda evimi gözetleyeceklerine inanmıyordum, evde kimsenin olup olmadığını anlamak için de bir telefon yeterdi. Temiz eşya istiyordum ve paramın elimin altında olması da iyi olacaktı, işler birden kıızışabilirdi ve evde sakladığım beş bin dolar çok gerekli olabilirdi.

"Yapacak işimiz var" dedim. "Sen de evine dönüp üstünü değiştirmek falan istersin nasıl olsa. Ve kedilerine yemek vermek."

"Herhalde."

"Ve kedi kutusunu boşaltmak, içine yeni kum koymak Çöpü dışarı çıkartmak. İnsanın, gününün büyük bir kısmını yiyen o küçük günlük işleri yapmak falan."

"Bernie..."

"Gerçekten kedin var mı? Habeş kedileri mi? Adları gerçekten Esther ve Ahaseuerus mu?"

"Esther ve Mordecai."

"Senin hakkında bilmediğim çok şey var, değil mi?"

"O kadar da çok değil. Neden böyle kızdığını anlamadım doğrusu."

Ben de anlamamıştım ya. Ama yine de öfkeyle baktım yüzüne.

"Bana biraz zaman tanı, tamam mı? Ne de olsa ben çiçekleri sulamaya gelmiş olan komşu çocuğuyum."

"Bana herhangi bir borcun yok, orası kesin."

"Bernie..."

"Seninle Sekizinci Cadde ile Elli Sekizinci Sokak köşesindeki Childs'da buluşuruz. Herifin otelinden bir iki kapı aşağıda. Hâlâ gelmek istiyor musun?"

"Elbette. Ve dün gece konuştuğumuz gibi giyineceğim, tamam mı? Değişen bir şey yok, Bernie."

Yanıt vermeyip saatime baktım. "Saat onu çeyrek geçiyor. Yapmamız gereken şeyler için iki saat koyalım. Saat yarımda lokantada buluşuruz. İyi mi?"

"İyi."

Perukla kasketi çıkardım, o da gelip yerleştirmeme yardım etti. "Saat bire kadar gelmezsem tutuklandığımı kabul edebilirsin" dedim.

"Hiç komik değil."

"Komik olmayan çok şey vardır. Kapıyı kilitlemeyi unutma. Sokaklar hırsız dolu."

"Bernie..."

"Dışarsı vahşi bir orman."

"Bernie..."

"Ne var?"

"Kendine dikkat et."

"Ben her zaman dikkatliyim" diyerek dışarı çıktım.

11

Takside giderken Ellie'yi düşündüm (hâlâ Ruth olarak düşünüyordum ya) ve ona neden kızdığımı merak ettim. Bana bir iki yalan söylemişti, ama bundan ne çıkardı? Aslına bakılırsa, katil de olabilecek bir yabancıya yardım etmekle kendini tehlikeye atmış olmuyor muydu? Yalnızca sezgilerine güvenerek benim için tehlikeye atılmıştı. Adını kendine sakladıysa ne olurdu yani? Bu mantıklı bir önlemdi; yasanın uzun kolu beni ele geçirdiği takdirde onu da sürükleyemeyecektim. Kim olduğunu bilmedikçe ne yapabilirdim ki?

Sonra o hayvani tutkular işe karışınca yaptığından pişman olmuştu. Bana adını söylemişti ve artık her şey olması gereken yere oturmuştu işte.

Peki, benim sorunum neydi öyleyse?

Eh, bir kere, ben ona karşı dürüst davranmıştım. Bu da benim için yeni bir deneyimdi. Kadınlarla olan daha önceki, ilişkilerimde temel bir gerçek, hep gizli kalmıştı. Kadınlar benim, hakkımda ne öğrenirlerse öğrensinler -kahvaltıda ne yediğimi, yatakta ne giydiğimi, nasıl seviştiğimi- asla benim geçimimi neyle sağladığımı bilmezlerdi, iki iş arasında olduğumu, özel bir gelirim olduğumu ya da yatırım işi yaptığımı söylerdim. Birbirimize geceleyin birbiri yanından geçen iki gemiden daha fazla bir şey olduğumuz takdirde ise, ilişki süresinde kendime ilginç bir iş ya da meslek uydururdum. Bir ara dergi ressamı, beyin cerrahı, modern klasik müzik bestecisi, beden eğitimi öğretmeni, borsacı ve Arizona'lı bir inşaatçı olmuşum.

Ve bu rollerden herhangi birini oynarken gayet rahattım. Kendi kendime, hanım dostuma gerçek işimi söyleyemediğim için bu tür yalanlara başvurduğumu söylerdim ama şimdi bunun gerçekten doğru olup olmadığını düşünüyordum. O hanımlardan bazılarını düşündükçe, onların da Ellie gibi tepki göstereceklerinden emindim. Hırsızlık ne de olsa insanların heyecanlı olarak görecekleri bir meslektir ve ahlaki sonuçları ne olursa işin, gözlemlerime göre kadınların çoğunun gayet kolay değişebilen ahlak sistemleri vardı.

Ben mesleğimi sır olarak saklamıştım, çünkü sır saklamaktan hoşlanıyordum. Başka birinin beni o kadar iyi tanımasını istemiyordum.

Ama Ruth ile -lanet olsun, adı Ellie'ydi, en azından olmadığını söyleyene kadar- Ellie ile başka seçeneğim yoktu. Ve sonuçta gerçek Bernard Rhodenbarr'a çok yaklaşmıştı ve ben de, kendimi fazla geri planda tutmadan bir kadına yakın olmanın nasıl bir şey olduğunu öğrenmiştim.

Taksiden kapımın önünde indim. Ama ön kapının değil de yandaki servis kapısının. Sürücüye Peter Alan Martin'in beş dolarlıklarından birini verip sepetledim. Haydan gelen huya gider.

Servis kapısını gün ortasında maymuncukla açmaya karar vermiştim, böylesi kapıcıya görünmeden ön kapıdan girmekten daha kolay olacaktı, ancak kapı açık olduğundan özel yeteneklerimi kullanmama hiç gerek kalmadı, Dev gibi iki adam küçük bir piyanoyu kapıdan çıkarmaya çalışıyorlardı. Onların çıkıp piyanoyu yarım tonluk bir kamyonete yüklemelerini bekledim. Kamyonetin yan tarafında herhangi bir yazı yazmadığına göre ya kaçak çingene hamallardı ya da piyano çalma işine girişmiş kişilerdi ki, bu pek olası değilse de, New York'ta olduğumuza göre, imkânsız da değildi; Her neyse, yaptıkları beni ilgilendirmediklerinden bodruma indim, asansöre bindim ve hiç dikkati çekmeden on altıncı kata çıktım.

Uzun ve dar koridor, boştu. Kendi kapıma gittim, anahtarımı çıkardım ve tam bir kapıyı anahtarla açmak zevkini yaşayacaktım ki, birden içerde birinin olabileceği aklıma geldi ve önceden telefon etmediğim için kendime küfürler yağdırmaya başladım. Zile basmak için parmağımı uzattım ama sonra hemen geri çektim. İçerdeki insan ya donup kalacak ve kapıyı açmayacak, ya da açıp ellerime kelepçeyi geçirecekti.

Bir an duraksadım. Anahtarı tutan elime bakınca parmaklarımın titrediğini gördüm. Kendi kendime bunun saçmalık olduğunu söyledim, parmaklarıma kendilerine gelmelerini söyledim ve titreme kesildi. Sonra parmaklarımı bırakıp kilidime daha doğrusu en son evde olduğumda kilidin olduğu yere baktım.

Rabson kilidimin olması gereken yerde yuvarlak bir delik vardı. Üzerindeki malsahibinin Yale kilidi yerindeydi ama ona da anahtarım girmiyordu. Dizüstü çöküp bakınca bunun özgün kilit olmadığını gördüm. Birisi eskisini çıkarırken kapının ahşabını da çizik içinde bırakmıştı. Şimdi de insanların istedikleri zaman içeri girmesini önlemek için yeni kilit takılmıştı.

Altmış dolarlık Rabson'un olması gereken delikten içeri baktımsa da, daire karanlık olduğundan bir şey göremedim. Bunun üzerine kendi kilidimi maymuncukla açma saçmalığına başvurmak zorunda kaldım. Ama artık içerde ne bulacağımı tahmin ediyordum. Evime birden fazla ziyaretçi geldiği belliydi, Polisler yanlarında kilidi açacak kimse yoksa Rabson'u çıkarmış olabilirlerdi, ancak öteki kilidi açmak için apartman yöneticisinin anahtarını kullanırlardı. Rabson'u çıkarma zahmetine girdikten sonra kapıyı tekmeleyerek kıracak değillerdi. Şu halde arkalarından onlar kadar titiz olmayan biri gelmiş olmalıydı ki, bundan da içersini ne halde bulacağımı tahmin edebiliyordum.

Ama yine de karşılaşacaklarıma hazırlıklı değildim. Tek bir harekette içeri süzuldüm, kapıyı kapadım ve ışığı yaktım. Bir anda bombalandıktan hemen sonra Dresden'e ayak basmış gibiydim. Ev öylesine altüst edilmişti ki, yöneticinin ondan sonra yeni kilit takmasına hiç akıl erdirememiştim. Daha sonra gelecek hiç kimse ortalığı bundan fazla karıştıramazdı.

Sahip olduğum her şey oturma odasının ortasına yığılıştı. İskelelerin döşemeleri yarılmış, içleri dışarıya dökülmüştü. Raflardaki bütün kitaplar kapaklarından tutulup içlerindeki dökülsün diye sallandıktan sonra atılmıştı. Mükemmel bir şekilde döşenmiş olan duvardan duvara halı altında gizlemiş olabileceğim şeyleri bulmak için cart diye çekilip açılmıştı.

Korkunç bir şeydi! Bense hırsızların en düzenlisiydim, ister olduğu gibi bırakayım, ister kendime almaya karar vermiş olayım, başkalarının mallarına saygı duyardım. Ziyaretçilerimin bu düşüncesizlikleri midemi bulandırmıştı. Oturmak istiyordum ama oturacak yer yoktu. Sonunda minderi olmayan (böylece de yarılmamış) bir iskemleyi doğrultup oturdum.

Bütün bunların anlamı neydi?

Polis benim içerde olmadığımın emin olmak için daireyi araştırmıştı kuşkusuz. Belki bir arkadaşımı falan bulabilme umuduyla.adres defterimi götürmüş olabilirlerdi. Ama kendilerini enayi yerine koyduğum için bana ne kadar kızsalar da, daireme karşı topyekün savaş açmazdı polisler. Bu vahşet kapıyı tekmeleyerek kiranların işi olmalıydı.

Ama neden?

Biri bir şey aramıştı. Bir yeniyetme vandal sürüsü bundan daha yıkıcı olamazsa da, bu çılgınlıkta basit bir vandallık olmayacak kadar bir yöntem vardı. Heriflerin işlerinden zevk aldıklarını anlıyordum ama bütün bu çabanın nedeni bir şey bulmak olmalıydı.

Ne?

Odaları dolaşarak düşünmeye çalıştım. Hiçbir zaman gözde odalarımın olmayan mutfak yağmalanmıştı. Bir iki kutu raviyoliden değerli bir şey bulundurmadığım için o pisliğe bakarak zaman kaybetmek anlamsızdı. Buzdolabının içindekileri bile yere boşalttıklarından 'pislik' tam kelimeydi doğrusu.

Yatak odası da aynı muameleyi görmüştü. Karışıklığı mümkün olduğunca görmezden gelip dolaba yürüdüm. Dolabımın üst rafının arkasına bir buçuk metre boyunda, bir metre yüksekliğinde ve elli santim derinliğinde özel bir bölme yapmıştım. Binanın mimarı bile ne aradığını bilmiyorsa orasını asla bulamazdı. Geceyarısı alışveriş seferlerimden getirdiklerimi oraya doldurur, sonra da elden çıkarma yollarını arardım. Son çıktığımda zula yerinde başka insanların kasalarında sakladıkları özel belgelerim ve pasaportum dışında bir şey yoktu. Ama bu kadar titiz çalışan ziyaretçilerimin orasını bulup bulmadıklarını da merak ediyordum.

Dolaba girmişlerdi. Bütün eşyalarımı yatağın üstüne atmışlar, bir iki ceketimin astarını parçalamışlardı. Ama zulamı bulamamışlardı ve bu da doğrusu içimi ferahlattı. Vidaları söküp bakınca pasaportumun, lise diplomamın, mezuniyet fotoğrafımın ve diğer öteberimin yerinde durduklarını gördüm. Doğrusu orada bir torba dolusu zümrüt olup da, heriflerin elden kaçırmış olmalarını isterdim.

Sonra oturma odasına dönüp kitapları karıştırmaya koyuldum. En azından yarısının ciltleri parçalanmıştı. Buna mümkün olduğu kadar boş verip aradığım üç kitabı bulana kadar yığını eşeledim. Bunlar Ağustos'un Silahları, Gibbon'un Roma İmparatorluğunun Yükselişi ve Düşüşü'nün ikinci cildi ve Arıcılığın Romantikliği adında adının çelişkisi hoşuma gittiği için aldığım bir kitaptı. Arıcılık kitabının cildini yalnızca bir iki iplik parçası tutuyordu ama bunun önemi yoktu. Üçünü de alıp yatak odasına konsolun üzerine yerleştirdim.

Dolapta küçük bir branda bezinden valiz vardı. Deri bavulum herhalde gizli bölme arayan manyak tarafından paramparça edilmişti. Ancak branda valiz çok zayıf görüldüğünden bir şey saklanmış olabileceği düşünülmemiş olmalıydı. Üç kitabımı içine yerleştirdim, üzerlerine yatağımın üstünden ve yerdeki yığından aldığım temiz çamaşırlarımı falan doldurdum. Dışarda kendime bir kat giyecek ve çamaşır bırakmıştım. Üzerimdekileri çıkardım, sonra duş yapmak için banyoya gittim.

Dostlarım duş perdesini tutan boruyu yerinden çıkardıkları için duş epey zahmetli oldu. Havluluğu da kopartmışlardı. Bunlardan bazıları boru biçimlidir ve insanlar bunların içine öteberi saklarlar. Bunun nedenini hiç anlamış değilim; sahibinin oraya sakladığını alması epey zahmetlidir, oysa bir hırsız boruyu iki çekişte yerinden kopartabilir.

Doğrusu yıllar boyunca sıradan insanların değerli eşyalarını saklamakta pek usta olmadıkları sonucuna varmıştım.

Her neyse, perdesiz yıkandım ki, bu da ortalığa suların saçılması demekti. Neyse ki yerde suyu emecek çamaşırlar ve havlular falan vardı. Her nasılsa eşyalara ve eve olanlar fazla umurumda değildi, bir daha hiçbirisiyle bir işim

olmayacaktı. İstesem bile bir daha orada oturamazdım ve artık bunu da istemiyordum.

Duşumu tamamladım, kurulanacak temiz bir iki havlu buldum, temiz giysilerimi giyip en iyi mokasenlerimi ayağıma geçirdim. Sonra valize kendi tıraş takımımı, bir şişe saman nezlesi hapımı (her ne kadar daha mevsimi değilse de) ve çoktandır kaybetmiş olduğum bir tavşan ayağı anahtarlığı yerleştirdim. Ama sonra anahtarlığı alıp maymuncuğumu falan taktıktan sonra cebime yerleştirdim. Ayak, tavşan sahibi için pek hayırlı olmamışsa da, bana hep talih getirmişti ve şimdi de buna ihtiyacım vardı doğrusu. Ne bulmayı umduğumu merak ederek çevreme şöyle bir kere baktım. Telefonu açtım, dinlenip dinlenmediğini düşündüm ama dinlenmediğine karar verdim. Ama kimi arayacaktım ki? Rehberi bulup Elaine Christopher'i aradım ama bulamadım. Birkaç tane E. Christopher vardı ama hiçbirinin adresi Banka Sokağı değildi. Hanımın numarasının rehberde olup olmamasının sayıları giderek artan, kafamı yoramayacağım şeylerden biri olduğuna karar verdim.

Valizimi yükledim, ışıkları söndürdüm, kapıyı açıp koridora çıktım ve Bayan Hesch'le yüzyüze geldim.

Kadının üzerinde solgun çiçekli bir ev elbisesi, ayaklarında bez terlikler vardı ve kır saçları dağınık bir topuz biçiminde başının tepesinde toplanmıştı. Geniş ağzının sağ yanından en azından bir santim külü olan bir sigara sarkıyordu. Onu buna benzer kıyafette de, çok sık giyinmiş olarak da çok görmüştüm ama ağzının kenarından sigarasının sarkmadığını bir kere olsun görmüş değildim. Konuşurken sigarayı çıkarmadığından yemek yerken çıkardığına hiç emin değildim.

"Bay Rhodenbarr" dedi. "İçerde olduğunuzu duydum gibi geldi. Yani bir ayak sesi duydum. Sizin olduğunuzu bilmiyordum."

"Bendim" dedim.

Valize baktı. "Bir yere mi gidiyorsunuz? Hoş, sizi suçlayamam ya. Zavallı çocuk, başın epey dertte, değil mi? Yıllardır karşı komşuyuz, senin gibi iyi bir çocuğun hırsız olacağı kimin aklına gelirdi ki? Bu binada kimseye bir zarar vermemiştin, değil mi?"

"Elbette ki, hayır."

"Ben de öyle dedim zaten. Çamaşırlıkta neler konuşulur bilirsiniz. Bu bina kaçık kadınlarla dolu, Bay Rhodenbarr. Geçen gün biri kırık bir plak gibi hep aynı şeyi tekrarlıyordu: 'Kendi yatağımızda güvencede değiliz!' Kendisine, 'Gert, bir kere sen herkesin yatağında güvencede olursun' dedim, 'Bay Rhodenbarr, bugüne kadar kime bir zarar verdi? Bu binada kimin evini soydu? Zenginlerin' başlarına gelen her şeyi hak ettikleri Doğu yakasında ne yaptığından bize ne?' Ama ha duvara konuşmuşsun, ha ona!" Sigarasının külü döküldü. Sesini biraz alçaltarak, "Ama burada durmamalıyız" dedi. "Bana gelin de size bir kahve ikram edeyim."

"Çok acelem vardı, Bayan Hesch."

"Saçmalama. Benim kahvemi içecek zamanın hep olmuştur. Ne zamandan beri böyle acelen olmaya başladı, ha?"

Hipnotizma edilmiş gibi kadının ardından yürüdüm. O güzelim kahvesinden bir fincan doldurdu ve ben kahveyi yudumlarken sigarasını söndürüp hemen yenisini yaktı. Sonra bana apartmana heyecan getirdiğimi, polisin daireme girip çıktığını ve başka ziyaretçilerin de geldiğini anlattı.

"Onları görmedim" dedi. "Ama kapıyı ardına kadar açık bırakmışlardı. Jorge dün öğleden sonra yeni kilit taktı. Evinize neler yaptıklarını gördüm. Hayvanlar gibi, Bay Rhodenbarr. Ama bir hayvan öyle bir şey yapmazdı. Kimdi onlar? Polisler.mi?"

"Sanmıyorum."

"Kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır, ama bilmiş olmayı isterdim. Onları gördünüz mü?"

"Eve girdiklerini bile duymadım. O kadar karışıklıktan sonra duymuş olmamı beklersiniz ama televizyon açıkken hiçbir şey duymam. Bunu yapanı bilmiyorum musunuz? Öldürdüğünüz o adamla mı ilgili?"

"Ben kimseyi öldürmüş değilim, Bayan Hesch."

Başını düşünceli düşünceli salladı, sözüme inanmış da olabilirdi, inanmamış da. "Sizi hırsız olarak düşünebiliyorum" dedi. "Ama insan öldürmek başka şeydir. Bunu beni sorguya çeken polise de söyledim."

"Sizi sorguya mı çektiler?"

"Bütün binayı sorguya çektiler. Ama onlara bir şey söylemedim. Yeğenim Gloria tecavüze uğradığında da ona aptalca sorular sormuşlardı. Onlara sizin bir karıncaya bile zarar vermeyecek iyi bir genç olduğunuzu söyledim. Pantolonunun paçasını tuttuğunu görsem polise haber vermem. Ama polis bana bu Flaxford'la karşılaştığınızı... adı öyle miydi?"

"Evet."

"Flaxford'un sizi görmesi üzerine paniğe kapıldığınızı söyledi. Bunu düşündüm, Bay Rhodenbarr ama sizin paniğe kapılıp birini öldüreceklerinize inanmıyorum. O işi siz yapmadınız mı?"

"Kesinlikle hayır, Bayan Hesch. Ben şu anda kimin yaptığını öğrenmeye çalışıyorum."

"Eh, siz öyle diyorsanız. Doğrusunu isterseniz Doğu yakasındaki o züppelere ne yaptığınızı beni hiç ilgilendirmez. Başlarına gelenleri hak etmişlerdir onlar. Kahve güzel değil mi?"

"Mükemmel."

"Kahve konusundaki çok titizim. Kahveyi iyi yapmazsan' bulaşık suyu içersin. Belki de karnınız açıtır, sormayı unuttum. Tarçınlı çörek sever misiniz?"

"Az önce kahvaltı ettim, Bayan Hesch, teşekkür ederim." "Yine de oturun. Nereye gidiyorsunuz? Bir fincan daha için. O kadar da aceleyle gerek yok. Bir fincan daha içerseniz ölmezsiniz ya. Oturun!"

Oturdum.

"Demek hırsızsınız" dedi. "Özel bir soru sorabilir miyim? İyi para kazanıyor musunuz bari?"

"Eh, idare ediyorum işte."

"Ben de 11-J'deki o kadına öyle söyledim. Onun gibi temiz, iyi giyimli, komşularına saygılı bir insan geçimini sağlayamıyorsa başka bir iş yapabilir dedim. Ama ha duvara konuşmuşsun, ha ona. Sonra da o Gert yatağında güvencede olmadığını söylemeye başladı. Bay Rhodenbarr, bu apartmandakilerle konuşmanın duvarla konuşmaktan farkı yok gerçekten."

12

Cumberland'a girenlerin çoğunun ya elinde bir valiz ya kolunda bir kadın vardı. Bende ikisi de olduğundan biraz garip kaçıyor olmalıydı. Branda bezinden valizim biraz uygunsuzdu ve kadının da öyleydi. Üzerinde daracık blucinle sutyensiz göğüslerine bir numara küçük olan parlak yeşil bir kazak vardı. Saçlarına da pasaklı görünecek bir şey yapmış, dudaklarına koyu renk ruj sürmüştü, gözlerine kiloyla boya çekmişti. İnanılmaz derecede pespaye bir görünüşü vardı.

Ben Kansas City'den Bay ve Bayan Ben G. Roper olarak kaydımızı yaptırttım. Adama kayıt kartıyla iki on dolarlık uzattım. O paranın üstünü hesaplarken Ellie de tezgâhın üzerine bir zarf koyuverdi. Resepsiyon memuru bana 6.44 dolar falan gibi bir para verdi, sonra üzerinde Brill'in adı yazan zarfı gördü. "Bu nereden çıktı?" diye söylendi.

Ben omuzlarımı silktim, Ellie de biz geldiğimizde orada olduğunu söyledi. Adam şaşmış görünmedi ve zarfı 305 numaralı odanın bölmesine koydu.

Bizim anahtarımızın üzerinde 507 yazıyordu. Valizimi yükledim - Cumberland'da belboy yoktu- Ellie de kıcını tam bir profesyonel gibi çalkalayarak asansöre yürüdü. Asansördeki yaşlı adam hiç konuşmadan purosunu çiğneyerek bizi beşinci kata çıkardı ve odamıza götürmek için bir girişimde bulunmadı.

Oda pek matah bir şey değildi. Büyük bir kısmını kaplayan yatağın çok görmüş geçirmiş bir hali vardı. Ellie yatağın kenarına oturup makyajını sildi, saçlarını eski haline sokmak için bir şeyler yaptı.

"Bu kadar zahmete boşuna katlanmışım" dedi. "Rolün hoşuna gitmişti."

"Sanırım. Bu kazakla hâlâ bir sokak sürtüğüne benziyorum."

"Memeliye benzediğin kesin."

Öfkeyle yüzüme baktı. Banyo aynasında peruğumla kasketimi kontrol ettim. İkisi de Bayan Hesch üzerinde fazla bir etki yapmamış, kadın saçlarımin renk değiştirdiğini fark etmemişti bile.

"Gidelim" dedim. Sonra kaşlarımı Groucho Marx gibi kaldırdım. "Yoksa bir kaç dolar kazanmak ister miydin, yavru."

"Burada mı? Uhh!"

"Yatak yataktır."

"Bu da yatılır gibi değil ama. İnsanlar gerçekten böyle odalarda seks yaparlar mı?"

"Başka bir şey yapmazlar zaten. Burada uyunduğunu sanmamıştın herhalde."

Burnunu kıvırdı ve valizimizi alıp dışarı çıktık. Childs'dan telefon edip Brill'in otelde olmadığını öğrenmiştik, kapısına vurunca henüz dönmemiş olduğunu da anladık. Kilidini iki saniyede açardım ama buna gerek kalmadı; bir sezgiyle bizim anahtarı soktum ve kapı açıldı. Eski otellerde kilitler yaşlandıkça gevşerler ve pek çok anahtarla açılabilirler.

Brill'in odası seks ticareti için kullanılanlardan daha güzeldi. Yine pek fazla bir şey değilse de, hiç olmazsa yerde halısı vardı ve mobilyalar kendi bacakları üzerinde duruyordu. Valizimi bir iskemlenin üzerine bırakıp Brill'in dolabımı ve konsolunu karıştırdım, sonra valizimi yere indirip iskemleye ben oturdum. Odada bir de koltuk vardı ama ona Ellie oturmuştu.

"İşte geldik" dedi.

"Geldik ya."

"Ne zaman döneceğini merak ediyorum."

"Ergeç gelecektir."

"Güzel bir tahmin. Yanında bir deste kâğıt getirmeyi akıl herhalde?"

"Ne yazık ki, hayır."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

"Eh, oyun kâğıtlarının bir hırsızın gerekli aletlerinden biri olduğunu hiç düşünmemiştim."

"Hep yalnız çalıştın da ondan."

"Öyle. Herifin burada bir destesi olması gerekir. Bu odada uzun zaman kalan biri herhalde zamanının büyük bir kısmını fal açarak geçirir."

"Ve hile yaparak."

"Herhalde. Yer olsaydı odayı arşınlardım. Kötü ayaküstü komedyenlerini hatırlıyorum. 'Kodes o kadar küçüktü ki...'"

"Ne kadar küçüktü, Johnny?"

"O kadar küçüktü ki, kapıyı kapatmak için dışarı çıkmak zorunda kalıyordun."

"O kadar küçüktü, ha?"

Biraz konuştuk, sustuk, sonra yine konuştuk. Bir ara bütün bunlar sona erdiğinde ne yapacağımı sordu.

"Hapse gireceğim."

"Gerçek katili bulursak girmezsin. Öteki suçlamalardan vazgeçerler, değil mi? Mutlaka vazgeçerler."

"Belki."

"O zaman ne yapacaksın? Her şey sona erince yani?"

Düşündüm. "Yeni bir daire bulurum. Olduğum yerde kalamam. Bu reklamdan sonra bütün apartman halkı beni tanıdı. Başka bir yerde başka bir ad altında bir daire tutmam gerekecek."

"New York'ta mı kalacaksın?"

"Sanırım. Başka yerde aklımı kaçıırırdım. Memleketim burası. Ayrıca burada bağlantılarım var."

"Ne demek istiyorsun?"

"New York'ta nasıl çalışılacağını bilirim. Bir şey çaldığımda kimin satın alacağını bilirim. Polisler de beni tanırlar ki, sen öyle sanmasan da, sonuçta bu daha iyi bir şeydir. Bir hırsızın bildik bir alan içinde çalışması daha iyidir. Ben elimden geldiği sürece Manhattan dışına çıkmamaya çalışırım. Harrison'da bir işe gittiğimi hatırlıyorum..."

"Yani hırsızlığa devam edeceksin." Yüzüne baktım..

"Böyle düşünmemiştim..." dedi. "Yani kilitleri açıp eşya çalmaya devam mı edeceksin?"

"Başka ne yapabilirim ki?"

"Bilmem."

"Ellie, sen bütün bunları televizyonda seyreder gibisin ve benim son reklamdan önce doğru yolu bulmamı bekliyorsun. Bu seyircileri mutlu edebilir ama hiç de gerçekçi değildir."

"Değil midir?"

"Hayır. Ben otuz beşime geldim sayılır. Kilit açıp hırsızlık yapmak bildiğim tek iş. Poplar Mechanics dergisinde et kesiciliği ve hayvan postu doldurma alanlarında büyük fırsatlar olduğu yazılıysa da, doğrusu bunun çok gerçekçi olduğunu düşünmüyorum. Evde çinçilla besleyerek ya da arka bahçemde ginseng yetiştirerek geçinebileceğim konusunda da hiç umuda kapılmıyorum."

"Çilingir olabilirsin."

"Sen öyle san. Sabıkalı hırsızlara çilingirlik ruhsatı vermeye can atıyorlar sanıyorsun herhalde."

"Ama elinden bir şey geliyor olmalı, Bernie."

"Devlet bana otomobil plakası yapmasını ve posta torbası dikmesini öğretti. Şaşıracaksın ama, uygar yaşamda bu ikisi de pek rağbette olan meslekler değil."

"Ama sen zekisin, yeteneklisin, düşünmesini biliyorsun..."

"Bütün bunlar benim hırsız olarak başarılı olmamı sağlıyor, Ellie. Çok iyi bir yaşantım var. Sen bunu anlamak istemiyorsun. Yılda bir iki gece çalışıyorum ve sonra rahatıma bakıyorum. Bu o kadar kötü bir şey mi?"

"Hayır."

"Ben yıllardır hırsızlık ediyorum. Şimdi neden değişeyim ki?"

"Bilmem."

"Kimse değişmez."

Bundan sonra konuşacak fazla bir şeyimiz kalmadı. Zaman Ortaçağlarda olduğu kadar hızlı geçiyordu. Müdüriyet yanımızdaki odayı birkaç kere kiraladı. Koridorda birkaç kere ayak sesleri duyduk ve Brill'in geldiğini düşünerek soluğumuzu kesip bekledik, sonra yandaki odanın kapısı açıldı ve çok geçmeden yatağın yaylan gıcırdamaya başladı. Gacırtı bir süre sonra kesiliyor, ardından ayak sesleri asansöre doğru uzaklaşıyordu.

"Gerçek aşk" dedi Ellie.

"Eh, otelin bir amaca hizmet ediyor olması iyi bir şey."

"İnsanları sokaklardan uzak tutuyor. Sonuncu herifin sence biraz acelesi yok muydu?"

"Herhalde bürosuna dönmek zorundaydı."

Sonunda asansörden çıkan ayak sesleri yan odada durmayıp, bizim arkasına saklandığımız kapının önünde durdu. Derin bir soluk alarak kapının yanında sessizce yerimi aldım.

Sonra kilitte anahtar döndü ve kapı açıldı. Evet, gelen oydu. Benimle gözgöze gelmeyen açık kahverengi gözlü adam. Wesley Brill. İki elim gevşek bir durumda iki yanımdaydı, bayılacak olursa tutacak, kaçmaya çalışacak olursa yakalayacak, aksilenmeye kalkışırsa çenesinin ortasına sert bir yumruk indirecektim.

Herif yalnızca baktı. "Bu inanılmaz bir şey, Rhodenbarr" dedi. "Beni nasıl buldun? Ve aşağıda kimsenin beklediğini söylemediler."

"Bilmiyorlardı ki."

"Ama sen... nasıl... elbette. Hırsızsın sen."

"Herkesin bir baltaya sap olması gerekir."

"Öyle ya."

"Bernie Rhodenbarr" dedi. Sonra Ellie'yi gördü, sırtması yüzüne yayıldı, elini kaldırıp fötr şapkasını başından kaldırdı. "Hanımefendi." Sonra yine bana döndü. "Hele şu kapıyı kapatayım. İşimizi bu alıcı satıcı kalabalığıyla paylaşmaya hiç gerek yok. Tamam. Eğer sormamda bir sakınca yoksa, beni nasıl buldun?"

"Seni televizyonda gördüm."

"Ne?"

"Eski bir film."

"Ve beni tanıdın, ha? Hangisi?"

"Ortadaki Adam."

"Jim Garner'le olan mı? Onda taksi sürücüsüydim. Pek çok taksi sürücüsünü oynamışımdır." Gözleri eski anılarla bulutlandı. "Onlar esaslı günlerdi. Tanrı

hepimize yardımcı olsun, geçen yıl birkaç hafta taksi sürücülüğü de yaptım. Filmde değil ama, gerçek yaşam dediğimiz şeyde." Kollarını ileri geri salladı, sonra ısınmak istermiş gibi küçük ellerini ovuşturdu. "O günler geçti gitti artık. Bugünümüzü yaşayalım, tamam mı? Önemli olan kadının hâlâ kutuyu istiyor olması."

Yüzüne bakakaldım.

"Beni o yüzden aradın, değil mi? O ünlü mavi deri kutu için."

"Deri kaplı" dedim. Nedenini sormayın ama.

"Deri, deri kaplı, hepsi aynı kapıya çıkar. Mal sende olsun da. Flaxford'u öldürmeye gelince, kadın onu hiç düşünmemişti ama, benim edindiğim izlenime göre pek hoşnut olmamış da sayılmaz. Onun bilemediği şey, oradan kaçmadan kutuyu alıp alamadığın, eğer almışsan onu istiyor ve para ödemeye de hazır."

Yüzüne baktım ama kuşkusuz gözleri omzum üzerinden başka yerlere bakıyordu.

"Bak, Bernie..." Birden sırtıttı. "Sana Bernie dersem kızmazsın, değil mi? Benim kim olduğumu biliyorsun ve artık rol kesmeme gerek yok, tamam mı? Sen de bana Wes diyebilirsin."

"Wes" dedim.

"Çok iyi. Küçük hanımla tanıştığımı sanmıyorum."

"Haydi haydi, Wes. Yine rol kesmeye başladın. Wesley Brill 'küçük hanım' demezdi."

"Haklısın." Brill Ellie'ye dönüp bir reverans yaptı. "Wesley Brill."

"Ruth Hightower" dedim.

Güldü. "İnsaf."

"O özel bir şakaydı" dedi Ellie. "Adım Ellie Christopher, Wes."

"Memnun oldum, Bayan Christopher."

Ellie kendisine Ellie diyebileceğini söyledi, o da Wes diyebilirsiniz dedi ama Ellie zaten Wes demişti bile. Brill kimsenin kendisine Wesley demediğini ilave etti, adı aslında John Wesley Brill'miş, annesi Metodizmin kurucusunun adını vermiş oğluna. Hoş, onun bir aktör olacağını bilse buna cesaret edemezmiş ya. Wesley sahneye ilk ayak attığında (bu onun kendi deyimiydi) ilk adını kullanmaktan vazgeçmiş.

Onlar bunları konuşurlarken araya girip, "Wes, ziyaretimizin amacı tümüyle sosyal değildi" dedim.

"Tahmin etmemiştim zaten. Boğazına kadar battın, değil mi? J. Francis'i öldürmek falan. Kadın buna çok şaştı, seni şiddete başvuracak bir tip olarak görmediğini söyledi. Ona herhalde kendini savunma halinde olduğunu söyledim. Ama yasalara göre hırsızlığın ortasında böyle bir hareket pek kendini savunma sayılmaz sanırım."

"Yasalarda buna birinci dereceden cinayet denilir."

"Biliyorum. Çok büyük haksızlık, değil mi? Ama Bernie önemli olan şu: Kutuyu aldın mı?"

"Kutuyu."

"Evet."

Bir an gözlerimi kapattım. "Sen kutuyu kendi gözlerinle görmedin" dedim.

"Çünkü kutuyu çok kesin olarak tarif ettin, ama ne mavisini bilemedin. Ve ben sorduğumda da bir şey uydurmadın."

"Neden uyduracaktım ki?"

"Eğer bir kutu olmasaydı, uydururdun. Ama gerçekten bir kutu var, değil mi?"

Bana dikkatle baktı ve alnında David Janssen'in Excedrin reklamında olduğu gibi müthiş bir başağsını belirten dimdik bir çizgi belirdi.

"Kutu var" dedim. "Yani sen düşündün ki..."

"Evet, ben öyle düşündüm."

"Bu da sende..."

"Evet, bende yok."

"Bok!" dedi, sanki ayağını boka sokmuş gibi heyecanlı bir sesle. Sonra küçük hanımın varlığını hatırladı. "Özür dilerim."

Ellie buna gerek olmadığını söyledi.

Gerçekten bir kutu vardı. Ve o ilk gece Pandora'nın arka bölmesinde cebinde dört bin dolarla bar kapanana kadar beni beklemişti. Aksiliği ancak ertesi gün duymuştu.

"Ve Flaxford'u sen öldürmedin" dedi. "Sen de öldürmedin."

"Ben mi? Öldürmek mi? Adamı görmüş bile değilim. Ha, ne demek istediğini anladım. Seni tongaya bastırıldığımı sandın. Ama Flaxford'u sen öldürmediysen..."

"Bir başkası, öldürdü. Çünkü kafanı küt bir nesneyle parçalamak intihar yollarından biri değildir."

"Bu konuda daha fazla şey bilmek isterdim" dedi. "Ben olayların ortasında değilim. Bilmediğim pek çok şey var."

"Ne hissettiğini çok iyi anlıyorum" dedim.

"Ben aslında yalnızca bir aktörüm. Ve mesleğim de pek iyi gitmiyor. Her şey birbiri ardından geliyor, sonra içki durumu vardı, artık geçti şükür ama öyle bir hal almıştı ki, sözlerimi hatırlamıyordum. Hâlâ da zorluk çekiyorum. Seni gördüğüm iki seferde, belli bir çerçeve içinde, kendimden de bir şeyler katarak bir karakter yarattım. Ancak, yönetmenin Robert Altman olmadıkça bunu film setinde yapamazsın. İş gelmez oldu, sonra şimdiki ajanım aslında ajanslıktan çok pezevenklik yapıyor."

"Biliyorum. Bürosundaydım."

"Pete'le tanıştın mı?"

"Ben, bürosundaydım" dedim. "Ama o yoktu. Dün gece. Adresini almak için."

"Ha" dedi. Bir an kapıya baktı, hiç kuşkusuz bizi dışarda tutmaktaki başarısızlığını düşünüyordu. "Önemli olan şu, aktör olduğum için bu işin içindeyim. Zamanında epey kabadayı rolüne çıkmıştım, kadın da beni bunun için tuttu. Seni kutuyu alman için tutmam, paranı verdikten sonra kutuyu da kendisine teslim etmem için."

"Beni nereden buldun?"

"O söyledi."

"Tamam", dedim. "Sana bir hırsız tutmanı söyledi. Peki ama sen beni nasıl buldun?"

Kaşlarını çattı. "Seni tutmamı kadın söyledi. Özellikle seni, Bernard Rhodenbarr. Ben bir aktörüm, Bernie. Kendi başıma hırsız nereden bulayım. Hırsız rolü oynarım, ama bu onlarla düşüp kalkıyorum demek değildir."

"Ya."

"Eskiden bir bahis oynatıcısı tanırdım ama şimdi sağ olup olmadığını bile bilmem. Hırsızlara gelince artık bir tane, ya da..." Ellie'ye dönerek başını salladı. "... belki iki tane tanıyorum, ama hepsi o kadar işte."

"Seni tutan kadın" dedi Ellie. "O Bernie'nin hırsız olduğunu biliyordu."

"Evet."

"Ve onun nerede oturduğunu ve neye benzediğini de biliyordu, değil mi?"

"Eh, beni oraya götürüp kendisi gösterdi."

"Onu nereden tanıyormuş."

"Bilemem"

"Adı ne kadının, Wes?" diye sordum.

"Bu işe onun adını karıştırmamam gerek"

"Bundan hiç kuşum yok."

"Zaten işi bana vermesinin nedeni de bu."

Ellie'nin gözleri parladı. "Dur bakalım hele! Bernie'nin bu belayı başına saranın adını bilmeye hakkı yok mu sence? işlemediği bir cinayetten suçlu tutuluyor ve dışarı her adımını attığında tehlikeyle burun buruna ve kılık değiştirmek..."

"Saçlar" dedi Wes. "Bir şeyin farklı olduğunu anlamıştım. Saçını boyamışsın."

"Peruk bu."

"Sahi mi? Gerçek gibi duruyor."

"Lanet olsun!" dedi Ellie. "Bu kadının adının açıklanmasını istemediğini nasıl söyleyebilirsin?"

"İstemiyor işte."

"Çok kötü. Onun kim olduğunu söyleyeceksin, yoksa..."

"Yoksa ne?" diye sordu Wes. Gayet mantıklıca bir yanıt, diye düşündüm.

Ellie kaşlarını çattı, sonra yardım istercesine bana baktı, bu arada bende pimler kıpırdamaya başlamıştı. Brill beni tanı mıydı, benim hırsız olduğumu bile bilmiyordu. Ama bu kadın beni tutması için onu görevlendirmişti, yeraltı tiplerini oynayan bir aktör olduğu için seçmişti kendisini. Aslında kadın yeraltı dünyasından da kimseyi tanı mıydı, benden başka hırsız da. Ama benim

kim olduğumu, nerede oturduğumu, neye benzediğimi ve geçimimi nasıl sağladığımı biliyordu.

"Bir dakika", dedim.

"Onu bırakamazsın, Bernie."

"Bir dakika dedim sana."

"Bunu yapamazsın. Onu bulduk, kapana kısırdık ve şimdi bildiklerini bize anlatması gerek. Bu işler böyle olmaz mı?"

Gözlerimi kapattım. "Sakin ol, tamam mı? Bir dakika bekle." Sonuncu pim de yerine oturdu ve zihnimin kilidi bir çiçeğin taçyaprakları gibi, hevesli bir hanımefendi gibi yavaşçacık açıldı, Gözlerimi açtım, Ellie'ye gülümsedim, sonra gülümsememin sıcaklığını Wesley Brill'e çevirdim.

"Bir şey söylemesine gerek yok. Bir kadın olduğunu söylemesi yetti. Bernie Rhodenbarr'ın geçimini sağlamak için hırsızlık yaptığını bilmesi dışında bu işlerden hiç anlamayan bir kadın. Onun kim olduğunu biliyorum."

"Kim?"

"Hâlâ aynı yerde mi oturuyor, Wes? Park Avenue, değil mi? Adresi bir anda hatırlayamadım ama sana dairenin planını çizebilirim. Tutuklandığım yerleri iyi hatırlarım doğrusu."

Brill terliyordu. Alnında boncuk boncuk biriken terleri elinin içiyle değil de, işaret parmağının ucuyla sildi. Çok tanıdık bir jestti bu. Filmlerde çok kereler seyretmiş olmalıydım.

"Bayan Carter Sandoval" dedim. "Sana Sandoval'lar'dan söz etmiş miyim, Ellie? Elbette etmiştim. Kocasını pek ilgilendiğim dev bir para koleksiyonuna sahipti, zilleri bozuktur ve ben ziyarete geldiğimde karı koca evdeydiler. Bunu sana anlatmıştım."

"Evet, anlatmıştın."

Brill'e bakıp sırtıttım. "Kocasını SUMSÖ'nün başıydı, o müstehcen bir sözcük değil Suçla Mücadele Sivil Örgütü falan gibi bir şeydir. Sokaklarda devriye gezen polis sayısının artırılmasından politik ve adli yolsuzluk olaylarının soruşturulmasına kadar her şeye burunlarını sokan ukalalar işte. Herif bana tabanca çekti, parayla yakamı kurtarmaya çalıştım ama yanlış adama rüşvet teklif etmiştim. Herif rüşvet teklif ettim diye bana dava açmaya da kalktı ama neyse ki, sivillere rüşvet vermeyi yasaklayan bir yasa yoktur. Yani ben öyle sanıyorum ama belki de yanlış olurumdur. Hemen hemen her şey için bir yasa vardır, değil mi? Tabii ben onun o derneğin başkanı olduğunu bilmiyordum. Bildiğim tek şey Wall Street'te çok kârlı işler yaptığı ve nadir sikkelerin enflasyona karşı çok esaslı bir önlem olduğunu düşündüğüydü. O koleksiyonu hâlâ duruyor mu, Wes?"

Brill öylece baktı yüzüme.

"Onları çok iyi hatırlıyorum" dedim. Bu iş hoşuma gitmeye başlamıştı. "Ve onlar da beni unutmamışlardır, Wes. Onları tutuklandığım gece görmüştüm tabii, ama sonra yargıç önüne çıktığımda da gelmişlerdi. Orada olmaları gerekmezdi. Ben suçumu itiraf edip daha az bir ceza için anlaştım. Sakın bunun kolay olduğunu sanmayın, ha. Carter Sandoval bu fikirden hiç hoşlanmamıştı. Ama biri onu bir kenara çekip eğer bütün suçlular jüri önüne çıkacak olursa mahkemelerin hiç çalışamayacağını anlatmış olmalı. Her neyse, karı koca orada durup benim oto plakası fabrikasına gönderilmemi izlemişlerdi. Adaletin zaferine tanık olmanın davası için esaslı reklam olacağını düşünmüş olmalı. Ama bu işten özel bir heyecan da duydu sanırım. O sikkelere çok bağlı görünüyordu ve evinin kutsallığını ihlal etme düşünceme iyice tepesi atmıştı..."

"Bernie..."

"Karısı ondan epey gençti. Kırkında falan olmalıydı ki, şimdi kırk beş olmalıdır sanırım. Güzel kadındı. Çenesi benim zevkime göre biraz iriceydi ama belki de ben gördüğümde kararlılığını falan göstermek için kasıyor da olabilirdi. Saçları hâlâ aynı renk mi, Wes?"

"Sana onun adını söylemiş değilim."

"Doğru, Wes. Söylesen iyi edersin. Dilimin ucunda. Carla değil, Marla değil, neydi yahu?"

"Darla."

Bilmem neden dönüp Ellie'ye baktım o anda. Omuzları kasılmıştı, başını ileri itmişti. Bir şey düşünür gibiydi. "Darla Sandoval" dedim. "Doğru. Bu ad sana bir şey hatırlatıyor mu, Ellie?"

"Hayır. Daha önce kadının adını söylediğini sanmıyorum. Neden sordun?"
"Hiç. Neden ona telefon etmiyorsun, Wes?"
"O beni arar. Ben onu aramam."
"Telefon et bakalım kutuyu istiyor muymuş."
"Ama kutu sende değil ki, Bernie." Yine yan yan baktı yüzüme. "Yoksa sende mi? Her an kafam biraz daha karışıyor. Kutu sende mi, değil mi?"
"Bende değil."
"Kutunun olduğuna bile inanmadığın için sende olduğunu tahmin etmemiştim zaten. Kutuyu Flaxford'un dairesinden almadın şu halde. Onu orada gördün mü..."
"Hayır."
"Masayı aradın mı? Masa vardı, değil mi? Büyük bir kepenkli masa?"
"Vardı. Ve dikkatle aradım. Ama mavi kutu diye bir şey yoktu."
"Bok" dedi ve bu kefe Ellie'den özür dilemedi. Blie'nin de pek aldırıldığını sanmıyorum. Hatta onu duyduğundan bile emin değildim. Kafasında başka şeyler var gibiydi.
"O zaman aldılar demek."
"Kim?"
"Adamı öldürenler. Sen cinayet işlemedin, kutuyu da almadın, öyleyse bunları başkası yaptı ve o yüzden oraya gittiğinde kutuyu bulamadın. Bu da bu işin sonu demek."
"Darla'yı ara."
"Neden?"
"Kutunun nerede olduğunu biliyorum" dedim. "Ara onu."

13

Darla'nın saçları hâlâ sarıydı ve eğer üzerinde başka bir değişiklik varsa pek fark edememişim. Hâlâ ince ve zarıftı, yüzünde güçlülük, tavırlarında kendine güven vardı. Telefonda konuştuktan sonra Wes'le, onun birkaç yıl önce hırsızlık için girdiğim evinden birkaç blok berideki bir apartmana gittik. Kapıyı kendi açtı, beni içeri buyur etti, Wes'e, ona gerek olmadığını söyledi.

"Sen artık git, Wes. Bay Rhodenbarr ile ben her şeyi hallederiz." Bu bir hizmetkârın gönderilmesi idi ya Wes hoşlansa da hoşlanmasa da sesini bile çıkaramadı. Wes dönerken kadın kapıyı kapatmaya başlamıştı bile. Sürgüyü ittikten sonra -hem de hırsız içerdeyken, diye düşündüm- bana soğuk bir kraliçe gülümsemesiyle baktı. İçki isteyip istemediğimi sordu, bir viskinin iyi geleceğini söyledim ve nasıl hazırlanmasını istediğimi anlattım.

O içkileri hazırlarken ben. Ellie'yi düşünerek bekledim. Ellie ani bir kararla Darla Sandoval'la tanışmaya gelmeyeceğini bildirmişti. Saatine bakmış, tahmininden geç olduğunu söylemiş, bir randevusu olduğu hakkında belli belirsiz bir şeyler mırıldanmış, daha sonra Rodney'in evinde görüşeceğimizi söyleyerek gitmişti. Onu daha sonra, masal kedileri beslendikten ve masal vitray işleri tamamlandıktan sonra görebilecektim...

Darla Sandoval ikimizin de içkisiyle döndüğünde aklımdan bin bir şey geçiyordu. Onun içkisi benimkinden biraz daha koyu bir amber rengindeydi. Şerefe içecekmiş gibi kadehini kaldırdı, uygun bir söz bulamadı ve tanıştığımızdan bu yana ilk kez kendinden pek emin görünmedi. "Eh" dedi ve içkilerimizden birer yudum aldık. Mükemmel bir viskiydi ve buna da hiç şaşmadım.

"Güzel bir ev" dedim.

"Burası mı? Bir arkadaşın."

"Hâlâ aynı yerde mi oturuyorsunuz? ilk karşılaştığımız yerde?"

"Evet. Değişen hiçbir şey yok." İçini çekti. "Bütün bu olanlara üzüldüğümü bilmenizi isterim. Bu kadar karışık bir işe karışacağınızı aklıma bile getiremezdim. Benim için basit bir hırsızlık yapacağınızı düşünmüştüm. O gece bizim kilitlerimizi ne kadar ustalıkla açtığınızı hatırlamıştım..."

"Ne ustalık ama. İkiniz de evdeyken içeri girmek."

"Her işte kaza olabilir. Bu işi kusursuzca başaracağını düşündüm, zaten sizden başka bunu yapacak bir tanıdığım da yoktu. Siz aklıma geldiğinizde rehber baktım ve buldum işte."

"Öyle" dedim. "Rehber numarayı yazmamak için fazladan para istiyorlar, ben de bunu hep boşuna masraf diye düşünmüştüm. Verilmeyen bir hizmet için para ödemek. Benim doğama uyan bir şey değil."

"Fran'ın o gece evde olacağı aklımın ucundan bile geçmemişti. Bir açılış vardı."

"Açılış mı?"

"Bir deneme oyunu, Onu izleyecek ve sonra da verilecek partiye katılacaktı. Carter ile ben oradaydık, Fran gelmeyince telaşlandım. Onun evine gireceğinizi biliyordum ve onun evde mi olduğunu yoksa başka bir yere mi gittiğini bilemiyordum. Wesley onu sizin öldürmediğinizi söyledi."

"Ben oraya vardığımda ölmüştü."

"Ve polis de..."

Flaxford'un evinde olanları kısaca anlattım. Oradan çıkmak için rüşvet verdiğimi duyunca gözleri irileşti. Kocasını polisteki yolsuzlukla mücadele ediyordu ve o da polisin haydutlardan para aldığını bilmiyordu. Siviller, sistemin nasıl işlediğini hiç anlamayacaklardı herhalde.

"O zaman onu gerçekten bir başkası öldürdü" dedi. "Bir kere o olamazdı, değil mi? Olamazdı kuşkusuz. Polis gelmeden masayı aramıştın ama, değil mi? Fran'ın kutuyu oraya koyduğunu görmüştüm. Koyu maviydi, hafif laciverde kaçan bir mavi, bir kitap boyundaydı. Belki daha büyük, bir sözlük kadar falan. Onu masaya koyduğunu gördüm."

"Masanın neresine? Kepenginin altına mı?"

"Alt çekmecelerden birine. Hangisi olduğunu bilmiyorum."

"Hangisi olduğu önemli değil. Ben hepsini aradım."

"İnceden inceye mi?"

"Hem de çok. Orada kutu olsaydı mutlaka bulurdum."

"Öyleyse senden önce biri aldı." Makyajı altında yüzü hafifçe solmuştu. İçkisinden birkaç yudum daha içti, sonra minderi iğne işlemeli bir iskemleye oturdu. "Fran'ı öldüren kişi kutuyu almıştır" dedi.

"Sanmıyorum. Ben oraya vardığımda masa kilitliydi, Bayan Sandoval. Masa kilitlerini açmak kolaydır ama ne yaptığınızı bilmeniz gerekir."

"Katilin anahtarı vardı belki."

"Öyle olsa bile, neden sonra kilitlesin? Yatak odasında bir ceset varken hem de. Sanmıyorum. Ortalığı karmakarışık bırakır giderdi." Kendi dairemi düşündüm. "Üstelik biri kutuyu hâlâ arıyor ve insan kendisinde olan bir şeyi aramaz. Bir iki saat önce kendi evime gittim. Attila ile Hunlar'ı geçmiş gibiydi ortalık. Bu işle sizin bir ilginiz yoktu, değil mi?"

"Elbette ki hayır."

"Ama birini tutmuş olabildiniz. Bunu siz yaptırtmışsanız bir şey demeyeceğim ama bunu bana söyleyin, yoksa boşuna uğraşıyor oluruz."

Evimin yağmalanmasıyla hiçbir ilgisi olmadığına yemin etti, ben de ona inandım. Zaten onun işi olduğunu tahmin etmiyordum. Bunu yapanın Flaxford'un beynini dağıtan kişi olması çok daha mantıklıydı.

"Kutunun nerede olduğunu biliyorum sanırım" dedim.

"Nerede?"

"Bu kadar zamandır olduğu yerde. Flaxford'un evinde."

"Ama orasını araştırdığınızı söylemiştiniz."

"Ben yalnızca masaya bakabildim. Polis gelmeseydi aramayı sürdürecektim ve sanırım bulacaktım da. Evin herhangi bir yerinde olabildi. Onu masaya koyduğunu görmüş olmanız hep orada kalacağı anlamına gelmezdi. Belki de duvardaki bir tablonun ardında bir kasası vardı. Belki komodinin çekmecesine sokmuştu. O eski kepenkli masaların gizli bölmeleri olur. Belki de siz gittikten sonra onlardan birine sakladı. Her neyse, kutu hâlâ orada ve katil onun bende olduğunu sanıyor. Ev de kilitli ve kapısında polis mührü var."

"Ne yapabiliriz?"

Kafamın ardında bir fikir gelişmeye başlamıştı. Onu orada bırakıp kadına karşı başka bir yaklaşım denedim. "Artık bu mavi kutunun içinde ne olduğunu öğrenme zamanı geldi" dedim.

"Bu önemli mi?"

"Sizin için önemli, Flaxford'u öldüren için önemli. Bu da benim için de önemli yapıyor. İçindeki epey değerli bir şey olmalı."

"Yalnızca benim için."

"Size şantaj yapıyordu."

Başını eğdi.

"Fotoğraf mı? Öyle bir şey mi?"

"Fotoğraf, ses kayıtları. Bana bazı resimler gösterip kasetlerden birini dinletti." Ürperdi. "Beni sevmediğini biliyordum, benim de onu sevmediğim gibi. Ama birlikte yaptığımız şeylerden zevk aldığını sanıyordum." Kalkıp pencereye doğru yürüdü. "Kocamla epey sıradan bir yaşantımız var, Bay Rhodenbarr. Birkaç yıl önce o kadar da gelenekçi bir insan olmadığımı fark ettim. Birkaç ay önce Fran'la tanıştığımda bazı ortak... zevklerimiz olduğunu anladık." Dönüp yüzüne baktı. "Şantaj hiç beklemediğim bir şeydi."

"Sizden ne istiyordu? Para mı?"

"Hayır. Param yok. Sizi ve Wesley'i tutacak parayı güçlükle topladım. Hayır, Fran benden kocamı etkilememi istiyordu. Onun SUMSÖ ile ilgili olduğunu biliyorsunuz sanırım."

"Biliyorum."

"Michael Debus diye biri var. Brooklyn ya da Queens savcısı, hangisi olduğunu hatırlamıyorum. Carter bu Debus'un yaptıklarını ortaya çıkaracak bir soruşturmanın başında."

"Ve Flaxford da bunu durdurmanızı istedi, öyle mi?"

"Evet. Sanki Carter gibi birini etkileyebilirmişim gibi."

"Flaxford'un bu işle ilgisi neydi?"

"Bilmiyorum. Onun işe neden karıştığını hiç öğrenemedim. Carter bu soruşturmaya başlamadan bizim ilişkimiz başlamıştı, o yüzden benimle ilişki kurmasının nedeni bu olamaz. Tiyatroyla ilgilendiğini biliyorum. Broadway dışında oyunlar sahnelerdi. O. çevrelerin insanıydı yani. Onunla da öyle tanışmıştım."

"Brill ile de öyle tanıştınız şu halde?"

"Evet. Brill, Fran'ı ve benim tiyatrodan diğer arkadaşlarımı tanıımıyordu, o yüzden onu rahatlıkla kullanabildim. Ama Fran'ın benim bilmediğim ilişkileri olmuş olmalı."

"Debus'un peşini bırakmaları için çalışıyordu herhalde" dedim.

Kadın iki kişilik bir kanapeye oturup sehpadaki kutudan bir sigara aldı, gazlı masa çakmağıyla yaktı. "Benimle ilişkiye girdiğinde ne yaptığını biliyor olmalıydı" dedi. "Debus soruşturması başlamamış olsa bile. Carter'in kim olduğunu biliyordu ve beni etkisi altına aldığı takdirde bunun ergeç kendisi için yararlı olacağını düşünmüş olması gerek."

"Kocanız onunla tanışıyor muydu?"

"Carter'ı bir açılışa ya da partiye götürdüğümde bir-iki kere karşılaştılar. O nasıl para koleksiyonuna düşkünse, ben de tiyatroya öyle düşkünüm. O küçük truplarla, bir-iki yüz dolarlık gider yazılabilecek para yardımı karşısında tiyatro heyecanını yaşarsınız. Yaratıcı insanlarla yaratıcı bir şey yaptığınız konusunda kendi kendinizi kandırırsınız. Bu yolla insan çok ilginç kişilerle tanışıyor, Bay Rhodenbarr."

Boş kadehlerimizi mutfağa götürdü. Oradayken şişeden bir fırt aldığını tahmin ettim. Döndüğünde yüzü biraz gevşemişti, kendisi de daha rahat görünüyordu.

Flaxford'un mavi kutunun içindekileri ne zaman gösterdiğini sordum.

"İki hafta kadar önce. Evine dördüncü gidişimdi. Genelde buraya gelirdik. Burası dediğim gibi arkadaşımın değil. Birkaç yıl önce, bir kolaylık olması için ben kiralamıştım."

"Büyük kolaylıklar sağladığına eminim."

"Öyle." Sigarasından bir nefes çekti. "Ses .kaydı yapıp resim çekebilmek için beni evine götürmüştü tabii. Sonra da eserini göstermek için beni oraya çağırdı."

"Size kocanızın Debus soruşturmasından vazgeçmesini sağlamanızı mı söyledi?"

"Evet."

"Ama bunu yapamazdınız herhalde?"

"Carter'e bir SUMSÖ projesini bıraktırmak mı?" Güldü. "Kocamın nasıl bir ilke sahibi olduğunu hatırlayın hele, Bay Rhodenbarr. Siz de kendisine rüşvet vermeyi denemiştiniz, unuttunuz mu?"

"Doğru. Peki, Flaxford'a bunu söylemediniz mi?"

"Söylemez olur muyum? O da bana kendi başıma bir yol bulma şansını verdiğini söyledi. Dostluğumuzun hatırı içinmiş."

Dişlerini gıcırdattı. "Ben Carter'i soruşturmadan vazgeçirtemediğim takdirde kendisi ona gidip fotoğrafları basına vermekle tehdit edecekti."

"Carter o zaman ne yapardı?"

"Bilmiyorum. Emin değilim. Fotoğrafların ortaya çıkmasına izin veremezdi. Carter Sandoval'ın karısı sapıkça şeyler yapıyor! Hayır, ne buna dayanırdı, ne de benimle evliliğini sürdürürdü. Ne yapacağını bilemiyorum aslında. Fran ile Debus'u açıklayan ayrıntılı bir not yazıp pencereden atlamak gibi gayet dramatik bir şey bile deneyebilirdi."

"Flaxford'u öldürmeye kalkışır mıydı?"

"Kim? Carter mi? Carter cinayet mi işleyecekti yani?"

"Bunu cinayet olarak görmeyebilirdi."

Kadının gözleri kasıldı. "Bunu yapacağını düşünemiyorum. Hem o benimle tiyatroydaydı."

"Bütün gece mi?"

"Birlikte yemek yedik, sonra tiyatroya gittik."

"O süre içinde yanından hiç ayrılmadınız mı?"

Kadın duraksadı. "Esas oyundan önce bir perdelik bir oyun vardı. Gulliver Shane'in bir denemesi. Bilmem onun eserlerini bilir misiniz?"

"Bilmem. Ya Carter?"

"Efendim?"

"O tek perdelik oyunda orada değildi."

Darla başını eğdi. "Beni tiyatronun önünde indirip arabayı park etmeye gitti. Perde sekiz buçukta açılacaktı, lobide bir sigara içecek zaman bulduğuma göre beni sekizi yirmi geçe falan bırakmış olmalı. Park yeri bulmakta güçlük çekmiş. Kent merkezinden uzakta olduğundan, yangın muslukları önünden araba çekmemelerine karşın asla musluk önünde araba bırakmaz. İğrenç derecede dürüştür."

"Böylece perdenin açılışına yetişemedi."

"Işıklar söndüğünde yerinizde değilseniz, oyunu arka sıradan seyredersiniz. O yüzden Shane'in oyunu sırasında yanım da oturmuyordu, ama saat dokuzda, en geç dokuzu çeyrek geçe yanımdaydı. Bu ona Fran'ı öldürmeye gidip de geri gelecek kadar zaman vermiş olamaz, değil mi?"

Yanıt vermedim.

"Ve Carter, Fran konusunu bilemezdi. Fran henüz ona gitmiş değildi. Bana hafta sonuna kadar süre tanımişti. Ve Carter kimseyi vurarak öldürmezdi. Tabanca kullanırdı."

"O havan topu hâlâ duruyor mu?"

"Evet. Korkunç bir şey, değil mi?"

"Hele üzerine çevrilsin de o zaman gör. Ama Carter'in cinayet planlamadığını varsayalım. Flaxford fotoğrafları ona gösterince o an bir tepki göstermiş olsun. Tabancası yanında olmadığından..."

Ama çok anlamsız olduğu için sözümü yarıda kestim. Bu yalnızca, Sandoval'ın doğasına çok aykırı hareket etmesi de değildi. Flaxford'un o saatte kendisiyle görüşmesi ya da karşılaşma anında robdöşambr giymesi için bir neden olamazdı. Carter Sandoval gibi biri bir insanı çılgınca bir öfkeye kapılıp öldürürse, ki buna zaten inanmak çok güçtü, bu işi yaptıktan sonra mutlaka gider teslim olurdu.

"Unut hepsini" dedim. "Bu işi Carter yapmadı."

"Bana da öyle geliyor."

"Her şey dönüp dolaşıp mavi kutuya geliyor" dedim. "Onu ele geçirmeliyiz. Siz, bir fırsatçının eline geçmesinden önce o fotoğraflarla bantları istiyorsunuz. Ben de kutuda onlardan başka ne olduğunu öğrenmek istiyorum."

"Sizce başka bir şey mi var?"

"Olması gerek. Fotoğraflar ve bantlar yalnızca sizi ve kocanızı ilgilendirir. Ama Flaxford'u ikiniz öldürmediyseniz ve evimi siz yağmaladıysanız, o zaman başka biri onu arıyor demektir. Ve kutuda ne olduğunu bilirsek onu arayan hakkında bir fikir edinebiliriz."

Kadın bir şey söylemeye başladı ama ben kafamı kapatmıştım bile. Bir fikir parıldamaya başlamıştı. Kadehimi aldım, sonra bir yudum bile içmeden bıraktım. Bernard bu akşam bir daha içmeyecekti. Yapacak işleri vardı.

"Para" dedim. "Mavi kutuda mı?"

"Bu her zaman olabilir sanırım. Ama ben ondan söz ediyor değilim. Bana daha dört bin dolar ödeyecektiniz? Para hâlâ sizde mi?"

"Evet."

"Evde mi?"

"Hayır, burada. Neden sordunuz?"

"Biraz daha bulabilir misiniz?"

"Birkaç gün içinde iki üç bin dolar bulabilirim belki."

"O kadar zamanımız yok Sizin dört bin dolarınızla benim beş bin dolarım dokuz bin dolar eder ve bu da yeterli olabilir. On bin olsa çok daha iyiydi. Bir iki saat içinde bin dolar bulabilir misiniz, peki?"

"Bulabilirim sanırım. Kimden isteyebileceğimi düşüneyim. Evet, bin dolar bulabilirim. Neden?"

Valizimi açıp üç kitabımı çıkarttım. Gibbon'u Darla Sandoval'a verip Barbara Tuchman'la arıcılık kitabını ben aldım. Sayfaları karıştırarak, "Her otuz sayfada bir iki sayfa yapıştırılmıştır" dedim. "Onları yırtarsanız aralarında birer tane yüz dolarlık olduğunu göreceksiniz."

"Bu kitapları nereden aldınız?"

"Çoğunu Dördüncü Cadde'den. Ağustos'un Silahları da Ayın Kitabı Kulübü'nden gelmişti. Çaldığımı sandınız, değil mi? Hayır, bu benim acil durum paramdır. Kitapları karıştırdılar ama sırrını çözemediler. Haydi, birlikte çalışırsak daha çabuk kavuşuruz paraya."

"Parayla ne yapacağız?"

"Sizin beş bin dolarınızla benim beş bin dolarımı birleştirince on bin dolarımız olacak, onunla da Flaxford'un dairesine gireceğim. Kapıcısının önünden, polis mühründen falan geçerek. Bunu en hızlı bir biçimde yapacağız hem de. Bir polis eskortu kiralayacağız."

14

Arkama yaslanıp Ray Kirschmann'ın yüz dolarlık banknotları saymasını bekledim. Sessizce sayıyordu ama aynı zamanda dudaklarını oynattığından benim de saymamı kolaylaştırıyordu, işi bitince,

"On bin" dedi.

"On bin iki yüz, Ray. Bazıları birbirlerine yapışmış olmalı, dikkatsizlik etmişim. İki yüzünü masanın üzerine bırak, tamam mı? On bine anlaşıştık"

"İnsaf!" dedi ama iki yüzlüğü de çıkartıp sehpanın üstüne bıraktı.

"Çılgınlık bu" dedi. "Bugüne kadar yaptığım en büyük çılgınlık."

"Aynı zamanda yaşamın boyunca en kolay kazandığın para."

"Büyük bir risk alıyorum, Bernie."

"Ne riski? Seninle Loren'in Flaxford'un dairesine bir kere daha göz atmak için her hakkınız var. Olayı siz ortaya çıkarmıştınız."

"Bana onları hatırlatma."

"Böylece gözden kaçırdığın bir şey olduğunu düşünebilirsin ve anahtarlarla bir arama emri alıp oraya girebilirsin."

"Ama artık Loren yok."

"Ne fark eder, mavi üniformalı zayıf biri yerine başka bir mavi üniformalı zayıf biri geçmiş olur. Bütün polisler birbirlerine benzerler, bunu gayet iyi bilirsin."

"Tanrım."

"Parayı masanın üstüne bırakmak istiyorsan..."

Yüzünü ekşiterek bana baktı. Darla Sandoval ile görüştüğüm evdeydim, ama şimdi viski yerine kahve içiyordum ve Darla da mutfakta kapının arkasındaydı. On bin doların yarışı, onun olduğu için anlaşmayı dinlemeye hakkı olduğunu düşünmüştüm. Aynı zamanda Ray Kirschmann'la yüzyüze gelmemesi de kendisi için iyi olurdu. Kirschmann kimin dairesini kullandığımızı merak etmişse bile, bu merakını açığa vurmamıştı. Güzel evin varmış, Rhodenbarr, demesi dışında Nedick'te hamburger yemek için buluşmuş olabilirdik.

"Bilemem" dedi. "Bir kanun kaçağı, kaçak bir katil..."

"Ray, sana söyledim; ben kimseyi öldürmedim."

"Öyle."

"Flaxford'u öldürdüğüme gerçekten inanmıyorsun, değil mi?"

"O konuda hiçbir fikrim yok, Bernie. Öldürmüş olsan da olmasan da bir cinayet suçlamasından kaçan bir insansın." Kötü bir şey hatırlamış gibi

kaşlarını çattı. "Cinayeti sen işlemediysen üzerime neden saldırdın? Enayi yerine konuldum orada."

"Aptallık ettim, Ray. Korktum."

"Korkmuş, hah!"

"Flaxford'un ölmüş olduğunu bilseydim öyle birden çıldırmazdım, ama şok oldum, tıpkı Loren gibi..."

"Loren şok olunca bayılır. Bu pek saldırganlık sayılmaz, yalnızca gözlerini kapatıp yere yığılırsın."

"Bir daha bayılacağım, söz."

"Hah!"

"O evde gerçek katili gösterecek bir şey bulacağım. Çünkü ben kimseyi öldürmediğimi biliyorum, Ray. Ama kimin öldürdüğünü bulacağım ve sonra da işi sana bırakacağım, nasıl bir kahraman olacağını düşün hele. 'Gerçeği bulmak için yılmadan çalışan becerikli polis.' Bu başarınla sivil dedektif bile olabilirsin."

"Sivilmiş, hah! Sen anlatınca terfi ediyorum. Ben düşününce hiç de aynı sonuca varmıyorum."

"Unut onları, Ray. Terfi ve on bin dolar. Sonunda olacak bu işte."

"Loren'le paylaşacağımı unutma." Kuşkuyla bakınca, o da bana kırılmış gibi baktı. "Tam yarıya hem de. ikimiz için de aynı pislik var çünkü. Sen onun armasını takıp onun copunu taşıyacaksın. Belinde onun tabancası olacak. İşler boka sararsa o da benim yanımda olacak. O yüzden bana beş, ona beş."

"Eh, adil bir paylaşım."

Bir an bana baktı, sonra sessiz bir ıslık çaldı. Yanındaki irice pakete dokundu. "Otuz sekiz numara. Öyle istemiştin, değil mi?"

"Otuz sekiz giyerim."

"Loren senden ufak tefek olduğundan bunu yeni aldım. Bir denesen iyi edersin."

Paketi açtım, üstümdekileri çıkarıp mavi gömlekle lacivert polis üniformasını giydim. Şapka yoktu, Loren'inkini giyecektim. Giydikten sonra Ray kontrol etti, oramı buramı çekiştirdi, bir adım geri çekilip baktı, omuzlarını silkti, başını kuşkuyla salladı.

"Bence New York'un kahraman polisine pek benzemedin."

"Üniformayı utandırmayayım yeter."

"Çok de fena sayılmaz. Terzi elinden çıkmış gibi durmuyor ama Loren'de de daha farklı durmadığını kabul etmek gerek, idare eder."

O çıktığında ben hâlâ üniformalıyım. Kapı ardından kapanınca Darla Sandoval mutfaktan çıktı. Beni tepeden tırnağa kadar süzüp kaşlarını kaldırdı.

"Ee?"

"Polise benziyorsun. Kendini görmek istersen yatak odası kapısında bir ayna var."

Yatak odasının tavanında da bir ayna olsaydı hiç şaşmazdım. (Hoş, belki de şaşardım.) Ama gidip kendime baktım ve gözüme pek yakışıklı göründüm. Oturma odasına dönüp Darla'ya polise benzediğimi söyledim.

"Bütün paramızı aldı" dedi. "Bu yaptığımız akıllıca bir şey miydi?"

"Bence kaçınılmazdı. Polise paranın yarısını avans verip geri kalanını iş bitince takdim edemezsin. Öyle olması gerekir ama onlar öyle çalışmazlar."

"Seni bu gece buradan mı alacak?"

Başımı salladım. "Saat yirmi birde. Aslında dokuz demektir ama üniformalı olduğum için polis dilinde söyledi."

"Onu burada mı bekleyeceksin?"

Başımı salladım. "Bu arada kaldığım yere gidip döneceğim. Orada buluşup da işleri karıştırmak istemedim. Nerede kaldığımı bilmese iyi olur."

"Ya gelmezse, Bernard? O zaman ne olacak?"

"Gelecektir. Bir aksilik olmasını istemediği için hem de tam zamanında gelecektir. Loren'i de getirecek ve ben Loren'in şapkasını, armasını, tabancasını, copunu, falan alacağım. Biz Ray'le gidip karanlık işlerimizi yaparken Loren de bir astroloji kitabı alıp burada bekleyecek. Sonra Ray beni buraya bırakıp Loren'i alacak ve bu iş de böyle sona erecek."

"Ama ya ön bin doları cebe atar da, seni unutursa?"

"Bunu yapmaz."

"Bundan nasıl emin oluyorsun?"

"Namuslu bir insandır" dedim. Sonra yüzüme bakınca anlattım. "Namusluluk çeşit çeşittir. Ray gibi bir polis böyle bir anlaşma yaparsa, ona mutlaka uyar. Öyle namusludur işte. Loren'le parayı yarı yarıya kırıışacağından kuşkulandığımı söylediğimde neler dediğini duydun. Böyle bir imaya bile gerçekten kırılmıştı. Bunda komik ne var?"

"Carter'i düşünüyordum. O bu konuşmanın bir tek hepsini bile anlayamaz."

"Eh, onunki farklı bir namusluluk türü."

"Ben bir içki daha içeceğim, sen de ister misin?"

"Teşekkür ederim, istemem."

"Emin misin?"

"Evet."

"Biraz kahve?"

Başımı salladım. Mutfağa gidip içkisiyle döndü. Kanapeye oturdu, içkisini yudumladı, sonra kadehi sehpayı bıraktı. Gözü Ray'i bırakmaya ikna ettiğim iki yüz dolara ilişmişti. "Bunlar senin sanırım" dedi.

"Birimiz yanlış saymışız, Bayan Sandoval."

"Darla de bana."

"Darla. Neden birer tane almıyoruz?"

Bu kadına adil gelmişti. Banknotlardan birini alıp kardeşini bana uzattı. "O polisin namuslu olduğunu söylemiştin" dedi. "Ama bu iki yüz doları alıkoyacaktı."

"Elbette. Ben söyleyince çok kızdı."

"Gerçekten çok farklı namus anlayışı var, değil mi?"

"Öyle."

Üstümü değiştirip üniformayı alıp gitme zamanı gelmişti. Ama o anda yerimden kıpırdamak istemiyordum. Darla'nın karşısına oturup içkisini yudumlamasını seyrettim.

"Bernard, bence ta kent merkezine kadar gidip gelmen boşuna zaman kaybı. Ayrıca riski de arttırıyor, değil mi?"

"Gidip gelirken taksiye bineceğim."

"Yine de risktir."

"Ama pek küçük bir risk."

"Burada kalabilirsin."

"Kaldığım yere valizimi bırakmak istiyorum."

"Ya?"

"Sonra bu gece Ray'le buluşmadan görmek istediğim biri var. Bir iki yere de uğramam gerek."

"Anlıyorum."

Gözgöze geldik. Doğrusu çevresini dolduran bir varlığı vardı bu hanımın. Ve ondan da başka şeyleri.

"O üniformayla çok etkileyicisin" dedi. "Etkileyici mi?"

"Hem de pek çok. Bu gece diğer şeyleri de takıp takıştırtınca burada olmayacağıma üzülüyorum doğrusu. Cop, kelepçeler, arma, tabanca..."

"Eh, onlarla nasıl görüneceğimi hayal edebilirsin."

"Evet, bunu yapabilirim." Gayet anlamlı bir biçimde dilinin ucunu dudaklarından geçirdi. "Kostümler bazen çok yararlıdır. Tiyatronun en çok o yanını seviyorum belki de. Aktörlerin giydikleri kostümler değil de, aktörün bütün oyunu bir kostüm oluverir."

"Sen de oynuyor musun, Darla?"

"Yok canım. Bunu da nereden çıkardın?"

"Sesini tam bir tiyatro oyuncusu gibi kullanıyorsun da."

Yine dudaklarını yaladı. Üniformamı süzerek, "Kostümler" dedi. "Sana eskiden pek gelenekçi biri olduğumu söylemiştim galiba."

"Galiba."

"Evet evet, söylemiştim."

"Evet."

"Cinsel konularda gelenekçi yani."

"Evet."

"Ama son yıllarda çok farklı olduğumu keşfettim. Bunu da söylemiş olabilirim."

"Evet, söylemiştin sanırım."

"Mutlaka söylemişimdir."

"Evet."

Kadın ayağa kalktı ve vücudunun her kıvrımını iyice görebileceğim bir pozda durdu. "O üniformayı giyersen, ve kelepçelerinle copun da olursa, senin karşında dayanabileceğimi sanmıyorum."

"Ha."

"Ve çok olağanüstü şeyler yapabiliriz. Hayalgücü olan insanlar kelepçeler ve bir copla çok ilginç şeyler yaparlar sanırım."

"Herhalde."

"Ve de birbirleriyle."

"Doğru."

"Tabii sen böyle şeyler yapmayacak kadar gelenekçi olabilirsin."

"O kadar da değilim artık."

"Ben de sanmamıştım ya. Beni çekici buluyor musun?"

"Evet."

"Umarım bunu kibarlığından söylemiyorsundur."

"Hayır."

"Güzel. Ben senden daha yaşlıyım. Bu ,seni rahatsız eder mi?"

"Neden etsin ki?"

"Bilmem. Etmez mi?"

"Hayır."

Düşünceli bir tavırla başını salladı, "ikimiz için de uygun zaman değil şimdi."

"Ve kelepçelerle cop da yok."

"Doğru. Ama bir deneme olarak neden beni öpmüyorsun?"

Epey canlandırıcı bir öpüşmeydi. Ayaktaydık, o kollarım boynuma dolamıştı, öpüşün yarısında kalçalarını tuttum, olanca gücümle sıktım, bunun üzerine garip sesler çıkartıp titremeye başladı. Sonunda birbirimizi bıraktık, Darla bir adım geriledi.

"Bu iş bitince, Bernard..."

"Evet. Mutlaka."

"Üniforma o kadar önemli değil, öteki şeyler de."

"Öyle, ama eğlenceli olabilir."

"Oh, mutlaka olacaktır." Yine dudaklarını yaladı. "Ben yıkanmak istiyorum. Sen de üstünü değiştireceksin herhalde, yoksa polis üniformasıyla mı çıkacaksın?"

"Hayır."

O banyodan döndüğünde ben elbiselerimi giymiştim. Yüzündeki sıcaklık kızıllığı kaybolmuş, rujunu tazelemişti. Ben sarı perukamı taktım, kasketi üzerine geçirdim. Darla da döndüğümde girebilmem için dairenin ve apartman kapısının anahtarlarını verdi. Onlar olmadan da girebileceğimi hatırlatmadım.

"Bernard? O polisin iade etmeyeceği o iki- yüz dolar var ya?"

"Ee?"

"Onu da arkadaşıyla kırışacak mıydı?"

Bir süre düşündüm ve sonra bilemeyeceğimi söyledim.

Gülümsedi. "Çok iyi bir soruydu, değil mi?"

"Evet" dedim. "Çok iyi bir soruydu."

Rod'un evine Ellie'den önce vardım. Onu beklerken polis üniformamı bir daha giydim ve sonra ayakkabılarıma bakıp kaşlarımı çattım. Polisler mokasen giyerler miydi?

Ama sonra bunun önemli olmadığına karar verdim. Ayaklarıma kimse bakacak değildi.

Ellie içeri girip de beni o halde görünce gülme krizine tutuldu. Doğrusu bu da kendime güvenim konusunda çok yararlı oldu diyemem. "Ama sen polis olamazsın" dedi. "Sen hırsızsın!"

"İkisi ille de birbirlerinden ayrı kavramlar değildir."

"Ama polise hiç benzemiyorsun, Bernie."

"Polisler de artık polise benzemiyorlar. Ray gibi yaşlılar benziyorlar ama bir de genç kuşağa bak. Ray'in arkadaşı iyi bir örnek Yok copunu dizine çarpar, yok hangi burçtan olduğumu sorar, yok düşer bayılır. Ben de en az onun kadar

polise benziyorum. Hem zaten ikna etmem gerekecek tek kişi kapıcı. Yanımda Ray olacak ve yalnızca o konuşacak."

"Tahmin ederim" dedi.

"Sence bu iyi bir fikir mi?"

"Sanırım. Kutunun hâlâ orada olduğuna mı inanıyorsun?"

"Eğer ilk başta oradaysa, hâlâ oradadır. Artık benim dairemin altını üstüne getirenleri biliyorum sanırım. Michael Debus'un bürosundan bir çift olduğuna eminim." Herhalde iki gece önce apartmana girerken gördüğüm iki kişi, diye düşündüm. Ben karşı kaldırımında durmuş aydınlık pencerelerime bakarken onlar içersini harabeye çeviriyorlardı. "Brooklyn ya da Queens savcısı olup Flaxford'la ilgisi var."

"Flaxford ona da mı şantaj yapıyordu?"

"Sanmıyorum. Bence o Debus'un işini ayarlıyordu. Carter Sandoval, Debus'u sıkıştırıyordu ve Flaxford da Bayan Sandoval'a kocasını Debus'tan uzaklaştırması için baskı yapıyordu. Debus olay yerinde suçlayıcı bir şey bırakıldığından kaygılanmış olmalı. Ama bunun mavi kutuda falan olduğunu herhalde bilmiyordu, bütün bildiği Flaxford'un buna sahip olduğuydu ve yanlış ele düşmesini istemediğiydi. Her neyse, evimi araştırmak için iki ayısını gönderdi. Eğer böyle yapmışsa kutu onda değil demek. Yani kutu kimsenin eline geçmedi."

"Ya katil?"

"Ne?"

"Flaxford'un o akşam bir ziyaretçisi vardı. Tanıdığı biri Belki de şantaj yaptığı bir başkası. Kimbilir kaç kişiye şantaj yapmaktaydı? Ve bütün kanıtları da o kutuda saklıyor olabilir." "

"Devam et."

Ellie omuzlarını silkti. "Kurbanıyla buluştu ve kurban kanıtları görmek istedi, Flaxford gösterdi, bunun üzerine kurbanı Flaxford'u öldürdü, kutuyu aldı ve bir hırsız gibi kaçtı."

"Ve katil gibi."

"Evet. Birkaç saniye sonra sen içeri girdin. Birbirinizle karşılaşmamanız bir mucize. Ve bu arada biri mücadeleyi duyup polise haber verdi. Onlar da gelip seni çekmeceleri karıştırırken buldular."

"Öyle oldu."

"Bu Debus kutunun ya Flaxford'un ya da senin evinde olduğunu düşünüyordur. Çünkü X'i bilemez."

"Kimi?"

"X'i. Katili. Televizyonda hep öyle derler ya."

"Bütün yaşamımın bir cebir denklemine indirilmesinden nefret ederim" dedim.

"Eh, ona ne ad vermek istersen verebilirsin. Debus'un kutunun sende olduğunu sanması onun bir üçüncü kişide olmaması anlamına gelmez. O yüzden eğer onu orada bulamazsan, bu zaten orada olmadığı için olabilir."

Birkaç yüz yıl önce Galileo ortalığı karıştırmaya başladığında insanların herhalde duymuş oldukları öfke ve sabırsızlığa benzer bir şeyler duydum. "Kutu Flaxford'un evindedir" dedim. Ve dünya düzdür, seni piç kurusu ve ağır şeyler hafiflerinden daha hızlı düşerler ve lanet olsun, benim pişmiş aşım su katma.

"Olabilir, Bernie, ama..."

"Katil paniğe kapılıp evden kutuyu almadan kaçmış olabilir Flaxford belki ona kutuyu hiç göstermemiştir."

"Belki."

"Belki de mavi kutu Flaxford'un banka kasasındadır."

"Olabilir."

"Belki de Flaxford'u Michael Debus öldürmüştür. Kutuyu o almıştır ve bunun üzerine Darla Sandoval ile Wesley Brill benim evimi yağmalamışlardır."

"Yani sence..."

"Bence mavi kutu Flaxford'un evindedir" dedim.

"Çünkü sen orada olmasını istiyorsun."

"Doğru, çünkü ben orada olmasını istiyorum. Çünkü ben sezgilerine göre hareket eden bir insanım."

"Bu da yaşamındaki büyük başarılarının nedenidir."

Bu sırada artık seslerimizi yükseltmeden birbirimize bağırmayı başarmıştık. Zihnimin bir köşesinde -bağırmayan köşesinde- aslında neden kızdığımızı merak

ediyordum. Benim tarafımda az da olsa cinsel bir telaşın olduğunu biliyordum. Darla Sandoval henüz tümüyle söndürülmemiş ateşler yakmıştı.

Neyse ki, sonunda tartışma başladığı kadar anlamsızca sona erdi. Birbirimize baktık ve bitti. "Kahve yapayım" dedi Ellie. "Yoksa içki mi istersin?"

"Çalışırken içmem."

"Ama anahtarın olacak, değil mi? Yetkili bir yasa temsilcisinin yanında olacaksın."

"Benim için yine de hırsızlıktır."

"Sana kahve öyleyse. Pekâlâ. Seni oradan mı alacak? Oraya kadar böyle mi gideceksin?"

"Bilemiyorum. Doğrusunu istersen bu üniformayı giyip çıkarmaktan bıktım artık. Ama şapkasız olunca üniforma görünüyor. Çıkarayım daha iyi."

"Üniformanı çıkardıktan sonra diğer elbiseni hemen giymek zorunda mısın?" dedi.

"Ne?"

Ellie bana dönüp ağır ağır gülümsedi.

"Ha" diyerek düğmelerimi çözmeye başladım.

15

Darla'nın evine polislerden yalnızca birkaç dakika önce vardım. Polis üniformasını tam giymiştim ki, zil çaldı. Ray ile Loren'i içeri aldım. Ray'ın yüzü ekşiydi, Loren'de ise bir kararsızlık vardı. Önden giren Ray omzu üzerinden arkasını işaret ederek, "Beni çıldırtacak artık" dedi. "Şuna neden bizimle gelemeyeceğini anlatır mısın?"

Loren'e baktım, o da beğenmediği için değil de, gözlerini o yana doğrultmak istediğinden mokasenlerime baktı. "Bence gelmem gerek" dedi. "Ya bir şey olursa. Sonra ne olacak?"

"Hiçbir şey olmayacak" dedi Ray. "Bernie ile ben bir yeri ziyaret edeceğiz, sonra oradan ayrılıp buraya geleceğiz, Bernie sana eşyalarını verecek ve seninle ben buradan evimize gidip paralarımızı sayacağız. Yanında dergi getirdin mi?"

"Bir kitap getirdim."

"Tamam, şimdi şu koltuğa otur ve güzel güzel kitabını oku. Rahat bir koltuktur. Ben demin geldiğimde oturmuştum. Sen her zaman böyle kitap okuyarak para kazanır mısın?"

Loren derin derin soludu. "Ya bir şey olursa? Ya bu ikizler bir numara çekerse? Birbirimizden çok ayrı olacağız, Ray. Sonra ne olacak?"

"Flaxford'un apartmanı da bunun gibi Doğu yakasında" dedim.

Buna bir karşılık veren çıkmadı. Loren trafik kazalarından ani sivil savunma alarmlarına kadar bir dizi olasılık saydı. Ray ikisi yasal biri sahte üç polisin biri yasal diğeri sahte iki polisten daha çok göze batacağını söyledi.

"Bu işten hoşlanmıyorum" dedi Loren. "ille de gerçeği istiyorsan, hiç hoşlanmıyorum işte."

"Sen de gelersen, seninle Bernie'nin bir tabancanız, bir şapkanız ve bir armanız olacak. Tanrı aşkına."

"Bir de bu var; burada armam ve tabancam olmadan oturacağım. Bilemiyorum, Ray."

"Boş bir evde kilitli kapının ardında oturacaksın, Loren. Tabancayı ne yapacaksın? Hamam böceklerinden mi korkuyorsun?"

"Hamam böceği yok" dedim. "Burası birinci sınıf bir binadır."

"Gördün mü, hamam böceği yokmuş" dedi Ray. "Hamam böceğinden kime ne?"

"Senin için söyledim."

"Bilemiyorum, Ray."

"Otur aşağı, ulan hıyar. Ver eşyaları Bernie'ye. Bernie, bir içki şunu rahat ettirir derim ben."

"Elbette."

"Burada içki var mı?"

Mutfağa gidip viski şişesiyle bir kadeh ve biraz buz aldım. "Görev başındayım, içmem doğru olmaz" dedi Loren.

"Tanrım!" diye söylendi Ray.

"Eh, istersen burada işte, Loren" dedim. Kemerini belime geçirdim, tabancanın düşüp de hepimizi rezil etmemesi için kılıfın düğmesini kontrol ettim. "Lanet şey bir ton çekiyor" dedim.

"Ne? Tabanca mı? Alışırırsın."

"Bu kadar ağırlıkla insan yürümekte güçlük çeker herhalde."

"Kısa sürede alışırırsın. Sonunda öyle oluyor ki, tabancan olmadı mı, kendini çıplak hissediyorsun."

Loren'den parlak copu alıp deneme kabilinden avcuma bir kere indirdim. Tahtası dümdüz ve cilalıydı. Ray sopanın gevşeyip dizlerime çarpmaması için kemere nasıl takılacağını gösterdi. Sonra armamı taktım, şapkayı başıma geçirdim, yatak odasına gidip aynaya baktım. Bu kere gerçekten polise benzediğime inanmıştım.

Oturma odasına döndüğümde artık birine oradan uzaklaşmasını söyleyecek, trafiği durduracak ya da bir kafeteryada beleştten bir yemek yiyecek kadar polis hissediyordum. Bu farkı Ray de gördü sanırım. Beni şapkamdan ayakkabılarıma kadar süzdükten sonra başını sallayarak, "idare eder" dedi.

Loren bile bunu kabul zorunda kalmıştı. "Doğuştan aktördürler" dedi.

"Hırsızlar mı?"

"İkizler."

"Tanrım" diye söylendi Ray. "Haydi gidelim buradan."

Ray arabaya binince, "Daireye girme iznimiz var" dedi. "Mühürleri çıkaracağız ve dışarı çıktığımızda yeniden mühürleyeceğiz. Kayda böyle geçeceği için bir sorun çıkmayacak."

"Bu normal uygulama mıdır?"

"Evet. Mühürler izinsiz giriş önlemek içindir. Aslında girmek isteyeneye engel olmaz mühür ama girmek için de koparmak gerekir. Bu daireye bir iki kere girilip mühürlenmiş, dosyasında gördüm."

"Öyle mi? Kimler girmiş?"

"Her zamanki kadro. İlk mühürden önce fotoğrafçı ile laboratuvar ekibi ama fotoğrafçı daha sonra ikinci bir kere girmiş. Belki fotoğrafları iyi çıkmamıştır ya da savcılıktan biri diğer odaların fotoğraflarını istemiştir falan. O heriflerin jüriye göstermek için neler isteyecekleri hiç bilinmez. Sonra herhalde olayın havasını anlamak için savcı yardımcısı ve cinayet masasından bir iki kişi girmiştir, Sonra yine savcılık bürosundan biri gelmiş, ama Manhattan değil de, nehrin karşı yakasından..."

"Ne zaman?"

"Bilmem. Ne fark eder ki?"

"Hangi büro? Brooklyn mi? Queens mi?"

"Brooklyn."

"Brooklyn savcısı kim?"

"Brooklyn savcısı... tüh, unuttum adını."

"Michael Debus mu?"

"Evet. Debus. Neden sordun?"

"Adamları ne zaman içeri girmişler?"

"Cinayet saati ile bu gece arasında. Ne var?" Bana merakla bakarken az daha park etmiş bir arabaya bindiriyordu. "Sokağın ortasına park edecekler neredeyse. Bu Debus'la neden ilgileniyorsun?"

"Ben değil, Flaxford ilgileniyordu sanırım."

"Nasıl?"

Bir an düşündüm. Benim evime tam olarak ne zaman girildiğini ve Debus'un Flaxford'un dairesini tam olarak ne zaman arattığını bilseydim... Ne olurdu peki? Hiç. Debus'un adamlarını West End Caddesi'nden önce Altmış Yedinci Sokak'a gönderdiğini saptayabilseydim, kendi kafamdaki kurama bir yardımı olurdu ama aslında hiçbir şeyi kanıtlamazdı ve ayrıca, zamanlama tam tersi ise kuramımı yıkmazdı.

Sonuçta önemli olan tek şey kutuydu. Onu ya bulacaktım ya da bulamayacaktım.

"Debus'un eve kim gönderdiğini ve içeri ne zaman girdiklerini bilmek ilerde önemli olabilir" dedim.

"Eh, bu kayıtlarda vardır."

"Sen bulabilir misin?"

"Şu anda değil ama daha sonra, elbette bulurum."

"Nasıl olsa oradadır" dedim.

"Ne?"

"Hiç."

Kapıcıyı tanıdım. Ama o beni tanımadı ve Noel'de kendisini hatırlama kararımı pekiştirdi. Daha önce iki kere olduğu gibi içeri girmemiz için kapıyı tuttu ve Ray kendisiyle konuşurken içeri giren iki kişiye kimi aradıklarını sordu. Anlaşıldığı kadarıyla beni içeri bıraktığı için azarlanmıştı ama hiç olmazsa işini elinden almamışlardı ki, onun için sevindim doğrusu.

Bana dönüp bakmadı bile. Üzerimde üniforma vardı ve Ray'in yanında duruyordum, o yüzden bana neden dikkat etsindi ki?

Asansörde papaz giyimli bir adamla çıktık. Adam herhalde papazdı ama ben, onun papaza benzediğinden daha fazla polise benzediğimden görüşlere neden aldanacaktım ki? Papaz giysilerinin de hırsızlıkta çok işe yarayacağını düşündüm. En azından kapıcıların yanından hızla geçmek gerektiği zaman kullanılabilirdi. Tabii amaç göze çarpmamak olduğundan şehir dışında falan pek yararlı olmazdı, ama apartmanlar için idealdi doğrusu.

Şehir dışında en ideali postacı giysileriydi. Tabii çoğu insan postacısını tanır ama siz de özel bir paket ya da taahhütlü mektup falan getiren biri gibi davranabilirdiniz...

"Aklına takılan bir şey mi var, Bernie?"

"İşi düşünüyordum." Üçüncü katta indik, papaz yukarı devam etti. Ray.mühürleri sökerken ben bir kenarda bekledim. Cebinden anahtarlarını çıkarırken parmağımı uzatıp zile bastım. İçerde zil çalarken yüzüme baktı.

"Alışkanlık" dedim.

"Kapıda polis mührü varken içerde biri mi olacak yani?"

"Hiç bilinmez."

"Delilik bu."

"Herkesin bir alışkanlığı vardır. Bu da benimki."

Anahtarları bulup birini soktu. Uymayacağını gördüm ve uymadı. Ötekini denedi ve açtı.

"Anahtar kullanılması sana garip geliyor olmalı" dedi.

Daha önce Darla'nın anahtarını kullanmıştım ve şimdi de Flaxford'unkini kullanıyorduk Bugünlerde maymuncuk kullanarak girdiğim tek yer kendi evimdi.

"Bu kapıyı son açtığımda öteki yanında bir hırsız vardı" dedi.

"Ben son açtığımda yatak odasında bir ceset vardı."

"Bu gecenin ikimiz için de yeni bir deneyim olacağını umalım."

Anahtarı saat yönünde yarım kere çevirip kapıyı açtı. Duymadığım bir şey söyleyip içeri girdi, uzanıp ışığı açtı. Sonra dönüp içeri girmem için işaret etti ama ben olduğum yerde kaldım.

"Ne bekliyorsun, girsene" dedi.

"Kapı kilitli değildi."

"Kilitliydi. Ben açtım ya."

"Anahtarı yarım tur çevirdin ve açıldı. Bu tür kilitlerin dilinden başka bir de sürgüsü vardır. Sürgü itilmişse açmak için bir buçuk kere çevirmen gerekir."

"Ee?"

"Demek son çıkan kişi kapıyı anahtarıyla kilitlemedi, yalnızca arkasından çekti."

"Ne fark eder bu? Belki anahtar arkadaşındaydı ve o da önden yürüyordu. Belki anahtarla kilitlemeyi düşünmedi bile. Pek çok insan kapısını yalnızca çekerek kapatır. O sürgü mü ne diyorsan, onu kullanmayı düşünmezler bile."

"Bilirim. Bu da benim yaşamımı kolaylaştırır."

"Eh, burada son çıkan kişi zaten kendi evinden çıkmıyordu ve kapıyı da mühürleyecekti. Sürgü umurunda bile değildi, bunun hiçbir anlamı olamaz, Bernie."

"Haklısın," Belleğime erişip köşeleri arasında gidip gelen küçücük bir şeyi yakalamaya çalıştım. "Ben sürgüyü kapatmışım" dedim.

"Nasıl?"

"İçeri girince. Kapıyı kapattıktan sonra şu topuzu bir buçuk kere çevirmiştin. Evin içinden kilit öyle kapatılır."

"Ee?"

"Loren'le sen kapıcıdan anahtarı alıp geldiğinizde yarım tur çevirip sürgüyü kurtardınız, sonra yarım tur daha çevirip yaylı dili geri çektiniz."

"Sen nasıl derssen." Ray artık iyice sabırsızlanmıştı. "Sana inanıyorum, Bernie, çünkü doğrusunu istersen bir anahtarı kaç kere çevirdiğime hiç dikkat etmem ben, özellikle o gün olduğu gibi kapının ardında ne bulacağımı bilmediğim zamanlar. Bunun hiç önemi yok ve üzerinde neden bu kadar durduğunu anlamıyorum. Senin buraya girmek istediğini sanıyordum ama bütün istediğin dışarda durup aklını kaçırmış gibi sürgülerden söz etmekse..."

"Haklısın" dedim. İçeri girdim, kapıyı arkamdan kapattım. Ve sürgüyü ittim.

Ev son gördüğümünden bu yana pek farklı değildi. Eğer benim evimi yıkıntıya çevirenler Michael Debus'un adamlarıysa, Francis Flaxford'un evini aramaları için daha iyi huylu adamlar gönderdiği belliydi. Kuşkusuz, benim yerim izinsiz araştırılmış ve ziyaret bir deftere kaydedilmemişti, oysa buraya girmek için izin alınmış ve girenler de resmi bir yere adlarını yazmışlardı. Böylece Flaxford'un kitapları raflarında, çamaşırlarıyla giysileri çekmecelerinde ve dolaplarındaydı. Kimse mobilyalarını parçalamamış, halılarını sökmemiş, tablolarını duvarlardan indirmemişti.

Bu eşitsizliği aklımdan çıkarıp kendimi evi aramaya verdim. Önce tebeşir izlerinin cesedin halının üzerinde bulunduğu yeri işaretlediği yatak odasına girdim. Adam yatağının ayakucunun sol tarafına ayakları kapıya doğru açık olmak üzere yatıyordu. Başının işaretlendiği yerde ve yapılmamış yatağın üzerinde koyu kahverengi lekeler vardı.

"Kan mı?" diye sordum. Ray başını salladı, "insan da kanın kırmızı olduğunu sanır" dedim.

"Kuruyunca kahverengi olur."

"Darbeyi yedikten sonra yatağa düşmüş, oradan da yere kaymış olmalı."

"Öyle gibi."

"Gazetede kül tablasıyla öldürüldüğü yazıyordu. O nerede şimdi?"

"Ben bir abajurla vurulduğunu sanıyordum. Kül tablası olduğundan emin misin?"

"Gazete öyle yazıyordu."

"Her neyse, etiketlenip götürülmüştür. Cinayet silahı bırakılmaz.

Laboratuarda bir sürü testten geçer, birkaç yüz kere fotoğrafı çekilir ve sonra bir yere kilitlenir." Hafifçe öksürdü. "Öyle bir şey.burada olsa bile sana el sürdürtmezdim, Bernie."

"Ben yalnızca ne olduğunu merak etmiştim."

"Hele durumu bir anla da."

Yanından geçip yatağın başucunda asılı altın yaldızlı çerçeveli büyük tabloya doğru yürüdüm. Evde bir duvar kasası olduğu takdirde cinayetten bu yana en az on beş kişinin içini aradığından eminsem de, tabloyu çekip baktım ve ardında yalnızca duvar olduğunu gördüm.

"İnsan herifin bir kasası olduğunu sanırdı" dedim. "Onun gibi birinin evinde sık sık tomarla para olmalıydı. Belki de umurunda bile değildi."

"Ne parası? Herifin emlağı vardı ve tiyatroyla uğraşıyordu, Bernie. Para nereden çıktı şimdi? Tiyatro biletinden gelen paraları artık kimse evine taşımıyor. Bankaların gece kasalarına koyuyorlar. Ayrıca, onun uğraştığı küçük tiyatrolar ne getirirdi ki?"

Neden anlatmak zahmetine giriyorsun ki, diye düşündüm. Ama yine de, "Onun bir sürü karanlık işi vardı" dedim. "Rüşvet işleri falan. Bazı politikacılarla ilişkisini biliyorum. Ayrıca şantaj ve haraç işindeydi de."

"Onu tanımadığınızı sanıyordum."

"Tanımıyordum"

"O zaman bunları nereden biliyorsun?"

"Biliyorum işte" dedim. "Emniyet de biliyor olmalı. Flaxford'un gizli yaşamı hakkında bir şey duymadın mı?"

"Hayır. Ama kimsenin de bununla uğraştığını sanmıyorum. Onu öldüreni bildiğimize göre ayrıntılarla neden uğraşalım ki? Bernie, bana ne aradığınızı söylersen..."

"Biz bir şey aramıyoruz. Ben bir şey arıyorum."

"Tamam. Ama ne?"

"Gördüğüm zaman bileceğim."

"Ya ben görürsem?"

Yanımdan geçtim, ceset sanki hâlâ orada yatıyormuş gibi tebeşir işaretlerine basmamaya özen gösteriyordum. Koridordan geçip banyoya girdim. Oda binanın geri kalan bölümlerine göre epey büyük olduğundan daireler aslında daha büyükken tadil edilerek küçük küçük dairelere bölünmüş olmalıydı. Modern lavabo ve tuvaletle tam bir çelişki oluşturan antika bir ayaklı küvet duruyordu bir kenarda. Küvete su akıttım, tuvaletin sifonunu çektim ve dönünce Ray'ın kaşlarını kaldırmış, beni seyretmekte olduğunu gördüm.

"Hatırlamaya çalışıyordum" dedim. "Loren sifonu çektikten sonra yanlış tarafa dönmeseydi hepimiz çıkıp gitmiş olacaktık."

"Doğru. Zavallıyı kimbilir kim, ne zaman bulurdu?"

"Günlerce bulunmazdı belki de."

"Sen temize çıkardın, Bernie. Seninle cinayet arasında bağlantı kursak bile elimizden bir şey gelmezdi. Ne yapacaktık; yani? Seni yakaladığımızı ama sonra da salıverdiğimizizi mi söyleyecektik? Üstelik cinayet ortaya çıktığında herifin senin orada olduğun gece öldürüldüğünü de bilemeyecektik."

Banyo kapısında bir an durup yatak odasına baktım, sonra dönüp oturma odasına yürüdüm. Flaxford'un dolabında gizli bölme olup olmadığını araştırıyordum ama o tip bir insana benzemiyordu doğrusu.

Masa.

Gidip masanın yanında durdum, orasına burasına parmaklarımla vurmaya başladım. Darla Sandoval onun mavi kutuyu bu masadan çıkardığını, içindekileri gösterdikten sonra yine oraya koyduğunu görmüştü. Ve Flaxford odasına ölü yatarken masa hâlâ kilitliydi. Ben masayı bir kere aramışsam da, bu eski fosillerin çekmecelerinin ardında çekmeceleri, bölmelerinin ardında bölmeleri olurdu. Bana ilk başta masaya bakmamı söylemişlerdi, Ray ile Loren geldiğinde masaya bakıyordum ve şimdi de oradan başlayacaktım.

Aletlerimi çıkardım. Ray'e, "Otur hele" dedim. "Bu iş uzun sürebilir."

Çalışmam bir saate yakın sürdü. Çekmeceleri tek tek çıkardım, kepengi kaldırıp arkasına baktım ve bir sürü gizli bölme buldum. Çoğu boştu ama birinde herhalde çok uzun zaman önce konulmuş olan Victoria döneminden kalma bir pornografi koleksiyonu çıktı. Broşürleri daha önce Flaxford'un raflarında Motley'in meşin ciltli Hollanda Cumhuriyeti'nin Yükselişi kitabından daha müstehcen bir şey bulunmadığından şikâyet eden Ray'e verdim.

"Hah, bu daha iyi!" dedi. "Ama şunları doğru dürüst İngilizce'yle yazsalar olmaz mıydı sanki? İnsan herifin karıya ne yaptığını anlayana kadar bütün merakı sönüyor."

Ben masa üzerindeki ameliyatıma devam ettim. Arada sırada daha sonra yerine yerleştiremeyeceğimi bildiğim bir iç kaplamayı çıkartıyor ve pek ağlamaklı olmasam bile, doğrusu üzülyordum. Sonunda masada daha başka ne gibi gizli yer olursa olsun, Flaxford'un bunları kullanmayacağına karar verdim. Kutuyu onlardan birine sokup çıkarmak çok uzun zaman alan ve zahmetli bir iş olurdu.

Masayı bırakıp banyoya döndüm. Orada Niagara Çağlayanı taklidi yaparken bir yandan da gözüm ayaklarımdan altındaki gayet süslü karo döşemeye takılmıştı. Üç santimetrekare kadar eski modaseraamik karolar, çoğu beyazdı ve aralarından açık mavi karolarla geometrik bir desen yer almıştı. Döşemeyi sökmeyi düşündüğümü fark edince keçileri kaçırmama ramak kaldığını anladım. Sifonu çektim, ellerimi yıkadım, havlu bulamayınca ellerimi pantolonuma kuruladım, Loren'in copunu çıkarıp avcuma vura vura oradan çıktım.

Ve sağa dönecek yerde Loren'in ayak izlerinden yürüyerek sola yatak odasına yürüdüm. Dolaba gittim, bir şey bulamayacağımı bilerek araştırdım ve bir şey bulamadım.

Odadan çıkarken gözümün ucuyla yatağın ayağıyla duvar arasına sıkışmış küçük bir şey görmüştüm.

Dizüstü çöküp onu inceledim. Uzun uzun düşündüm ve daha önceki düşüncelerimle uyuştuğunu fark ettim. Doğrulup onu yerinde bırakarak oturma odasına döndüm.

Son çekmeceyi de yerine yerleştirirken Ray, "Gamahoucbe ne demek?" diye sordu.

Kelimeyi hecelettim, sonra kitabı alıp baktım. "Bir kızın üzerine çökmek" dedim.

"Ben de öyle tahmin etmiştim. Neden öyle demiyorlar peki?"

"Başka zamanlar, başka gelenekler."

"Bok."

Onu o eski pisliklerle başbaşa bırakıp odanın içinde bir süre yukarı aşağı yürüdüm. Sonra gidip ilk geldiğimde oturduğum yeşil koltuğa oturdum. Ayaklarımı tabureye uzattım ve yine dairenin havasına girmeye çalıştım.

Adın J. Francis Flaxford Üzerinde robdöşambrın olduğu halde rahat koltuğunda oturuyorsun. Tiyatroda olman gerekiyor ama kucağında kitabın, yanbaşında içkin, ağzında puronla sen buradasın...

"Bu garip ama" dedim.

"Ne?"

"Her iki kül tablasını da almış olmalılar."

"Ne?"

"Bu sehpanın üzerinde kesme kristalden ağır bir kül tablası vardı."

"Onu yatak odasında buldular. Onunla öldürülmüş. Alıp kilit altında tutacaklarını anlattım ya."

"Hayır, ikinci bir kül tablası vardı. Şu sehpanın üzerinde. Cinayet aletinin eşi olmalıydı. İkisini de neden alsınlar ki?"

"Kimbilir? Bernie, zamanımız tükeniyor."

"Biliyorum."

"Ve sen aradığını bulamadın."

"Bir şey buldum."

"Masada mı?"

"Yatak odasında."

"Ne?" Ben duraksadım, o da üstelemedi. "Hem ne arıyorsun ki? Bana da söylesene. Belki ben görmüşümdür."

"Hiç sanmam."

"Bundan emin olamazsın ki."

"Mavi bir kutu" dedim. "Deri kaplı mavi bir kutu."

"Ne boyda?"

"İnsaf!" dedim. "Ya gördün ya da görmedin, Ray. Boyu ne fark eder ki?"

"Kutu diyorsun, be adam, bir sigara kutusu da olabilir sandık boyunda da olabilir."

Ellerimi açarak, "Şu kadar" dedim. "Bir kitap kadar." Darla'nın sözlerini hatırlamıştım. "Ya da bir sözlük kadar. Ah, Tanrım!"

"Ne oldu?"

"Ben aptalın biriyim. Onun dışında hiçbir şey olmadı işte."

Kutuyu bulmak üç dakika sürdü, diğer ciltli kitapların gerçek kitap olduklarını anlamak da bir beş dakika daha sürdü. Flaxford'un deri kaplı mavi kutusu kendini Darwin'in Türlerin Kökeni olarak göstermeye çalışan sahte bir kitaptı. Açıldığı zaman kitaba hiç benzemeyip, kol düğmelerinin, kravat iğnelerinin falan saklandığı gayet süslü bir kutuymuş gibi görünüyordu. Kapatılıp kilitlenip alt rafa yerleştirilince çevresindeki gerçek kitaplardan ayırt edilmiyordu.

Benim evimi arayan aylar kitapları tek tek tutup salladıkları zaman birinin sayfalarının açılmadığını görecekler ve iş orada bitecekti. Ama Flaxford'un dairesi öyle bir araştırmadan geçirilmemişti.

"Açmayacak mısın, Bernie?"

Ray'e baktım. Ben yine yeşil koltuğa oturmuştum ve o da yanımda durmuş, omzumun üzerinden bana bakıyordu. "Sen kendi kitabını oku" dedim. "Ben de benimkini."

"Haklısın" dedi. Kendi koltuğuna ve kitabına döndü. Ona baktıkça pornografisinin üzerinden beni gözetlediğini ve sonra okur gibi yaptığını gördüm.

"Çişim geldi, şimdi dönerim" dedim.

Banyoya gitmeyip Flaxford'un yatak odasına girdim. Mavi kitap da elimdeydi. Bu küçük kasalara girmek, esrar çekmiş sevice kadınlara girmekten güçtür. Bunun da meşin bir kapak altında şifreli bir kilidi vardı. Her biri on rakamdan oluşan üç halkayı sıraya dizmeyi becerdin mi, açıverirdin. Ya da bir tornavidanın ucuyla sokuverirdin.

Benim fazla bir acelem yoktu ve kutunun açıldığının belli olmasını istemiyordum, o yüzden birkaç saniye uğraşıp kilidi açtım. Kutunun içindekileri iyice gözden geçirdikten sonra hepsini ceplerime doldurdum.

Kutu boşalınca yatağı tutup duvardan birkaç santim uzaklaştırdım. Gözüme ilişen küçük dört köşe şey hâlâ oradaydı ve şimdi yatağı çekince daha da ortaya çıkmıştı. Loren'in copuyla onu dışarı çektim ve sonra baş ve işaret parmaklarımla dikkatle kenarından tutup mavi kutuya yerleştirdim.

Ve kutuyu kapatıp kilitledim.

Oturma odasına dönerken tarihin tekrerrür etmesi için gidip sifonu bir daha çektim. Döndüğümde Ray oturduğu yerden başını kaldırdı. "Sinirden mi?"

"Sanırım."

"Ben de öyleyim" dedi. "Artık gitsek."

"Olur. Bunu benim orada da açabilirim. Loren burada bulunamadığına üzülüyordu, hiç olmazsa kutunun açılışında hazır olma şansını tanıyalım. Ben içinde ne olduğunu tahmin ediyorum zaten."

"İçindeki her neyse, seni kurtaracak mı diyorsun yani?"

"Beni kurtardığı gibi başkasının yakalanmasını da sağlayacak" dedim.

Her şeyi bulduğumuz gibi bıraktığımızdan emin olmak için ortalığa son bir kere göz attık. Güzelim masaya verdiğim iç hasar dışardan görünmüyordu, kitaplar da raflarında el değmemiş gibi duruyorlardı. Dışarı çıkınca Kirschmann kapıya yeni bir mühür taktı, tarihi ve saati yazıp imzasını attı. Sonra gülümseyerek yüzüme bakıp anahtarını sürgüyü itecek kadar çevirdi.

Kilidin dili yerine girerken benim için de son parça yerli yerine oturmuştu.

16

Darla Sandoval'ın küçük aşk yuvasına döndüğümüzde Loren Kramer'i tam bir çöküntü halinde bulduk. Benim anahtarımın içeri girdiğimizde Loren kapının arkasındaymış, Kendisine o noktayı seçeceği aklımıza bile gelmediğinden istemeyerek kapıyı suratına çarpmış olduk. Adamın inlemesi üzerine Ray kapıyı çekti ve mutsuz bir tavırla arkasına baktı. "İnanamıyorum" diye söylendi. "Ben sana koltuktan kalkmamamı söylemiştim."

"Gelenin sen olduğunu bilmiyordum, Ray."

"Kapının arkasına saklanmak. Yuh!"

"Telaşlandım işte. Siz gideli çok uzun zaman olmuştu, endişelenmeye başlamıştım."

"Bernie, orada olmayan bir kutuyu aradı. Onu seyretmek bir zevkti doğrusu. Masayı paramparça etti. Sonra da aradığı kutuyu kitap rafında buldu. Kitap numarası yapıyormuş."

"The Purloined Letter" dedi Loren.

"Ne?"

"Edgar Allan Poe. Bir hikâye" dedim. "Ama yanılıyorsun, Loren. Bir kitabı kitap rafına saklarsan hikâyedeki gibi olurdu. Bu ise kitap şekline sokulmuş bir kutuydu."

"Bence ikisinin bir farkı yok" dedi Loren. Canı sıkılmış gibiydi.

Biz bu konu üzerinde kafa yorarken Ray mutfağa gidip kendine bir içki hazırlamıştı. Yanımıza dönünce içkisinden iri bir yudum alarak kutuyu açma zamanı geldiğini söyledi.

"Benim de tabancamı geri alma zamanım geldi" dedi Loren. "Ve copumu ve armamı ve şapkamı. Sana bir dediğim yok, Bernie, ama onları gerçekten polis olmayan birinin üzerinde görünce rahatsız oluyorum."

"Seni anlıyorum, Loren."

"Ayrıca onlar olmadan kendimi çıplak hissediyorum. Tabancayı görev dışındayken bile taşımak zorundayız. Görev dışındaki polislerin kaç soygunu engelledikleri düşünürsen bu kararın nedenini anlarsın."

Bense görev dışındaki polislerin beyzbolda Knick'lerin mi yoksa Netlerin mi daha üstün takım olduklarıyla ilgili ciddi tartışmalar sırasında birbirlerini vurduklarını hatırlıyordum ama konuyu açmamamın daha doğru olacağına karar verdim.

"Kutu" dedi Ray.

"Önce ben eşyalarımı alsam da kutuyu sonra açsan olmaz mı?"

"İnsaf!" dedi Ray.

Kutuyu elimde şöyle bir tarttım. "İşin şaşırtıcı yanı bu kutunun o kadar da önemli olmadığı" dedim.

Ray bana baktı. "Bu senin için on bin dolar değerinde, Bernie. Bu da yeteri kadar önemli demek. Ve seni cinayet suçlamasından sözde kurtaracakmış ki, bunun nasıl olacağını merak ediyorum doğrusu. Haydi, senin Flaxford'u öldürmediğini varsayalım bir an. Ama bunun için değil on bin dolarlık, beş sentlik bile kanıt bulabileceğinden emin değilim."

"Öyle görünüyor olmalı" dedim. "Eğer kanıt kutuda değilse."

"Kutu özel bir konuydu" dedim. "Bir arkadaşına yapılmış bir iyilik de diyebilirsin. Benim için önemli olan o daireye girmektir. O zaman kutunun önemli olduğunu sanıyordum ama yalnızca o evde bulunmak bile bana bilmek istediğimi gösterdi."

"Hiçbir şey anlamadım" dedi Loren. Mavi kutuyu açınca bir beyaz tavşan çıkaracakmışım gibi bakıyordu. "Evde ne buldun, Bernie?"

"Bir kere kapı tam kilitli değildi. Sürgü sürülmemişti."

"İnsaf dedi Ray. "Sana polislerden birinin kapıyı çektiğini ve kilitlemek zahmetine girmedikçe söyledim ya. Bu ne fark eder ki?"

"Hiç. Önemli olan ben geçen gece Flaxford'un dairesine girdiğimde kilidin sürgüsü itilmişti. Yalnızca yaylı dil olsaydı çok daha çabuk açardım ama Rabson kilidi olduğundan silindiri bir buçuk tur çevirdim. Hoş, mesleğimde üstün biri olduğumdan bu fazla uzun sürmedi ama..."

"Tanrım, bunları dinlemek zorunda mıyız?"

"...ama önce sürgüyü açmam, sonra yaylı dili çekmem gerekiyordu. Ki, ben de öyle yaptım."

"Ee?"

"Şu halde katil ya daireden çıkarken anahtar üzerindeydi ve Flaxford'un cesedi içerideyken kapıyı dışardan kilitlenmişti ya da Flaxford içerden topuzu çevirerek sürgüyü kendi itmişti. Ancak katilin anahtarı olduğunu ya da olsa bile kilitleme zahmetine girmiş olacağını sanmıyorum."

Artık dikkatlerini çekmiştim ama ne düşüneceklerini bilemiyorlardı. Ray, "Yani sen kapıyı Flaxford'un içerden mi kilitlediğini söylemek istiyorsun?" dedi.

"Tam üstüne bastın şimdi."

"Bernie, sen ilmeği kendi boynuna geçiriyorsun. Eğer kapıyı o kilitlemişse ve sen oraya vardığında kapı kilitliyse, o zaman sen içeri girdiğinde herif sağdı."

"Çok doğru."

"O zaman onu sen öldürdün."

"Yanlış." Loren'in copunu avcuma indirdim. "Bak, burada benim bir avantajım var" diye devam ettim. "Flaxford'u öldürmediğimi ben biliyorum. Ben içeri girdiğimde onun sağ olması benim için çok başka bir anlam taşıyor. Bu, onu kimin öldürdüğünü biliyorum demektir."

"Kim?"

"Bu çok belli, değil mi?" Copu ileri uzattım. "Loren öldürdü. Başka kim olacak?"

Loren'in sağ elini gözetliyordum. İlginç olan şey, hemen tabancasının eğer olsaydı durduğu yere kaymasıydı. Sonra elini indirdi, benim baktığımı görünce yüzü kızardı.

"Sen aklını kaçırmışsın" dedi.

"Sanmıyorum."

"Bu tipik bir İkizler davranışı. Kafadan bir yalan at ve ne karşılık alacağını bekle. Ray, onu tutuklasak iyi olur. Bu defa kelepçeleri geçir ama. Yine elimizden kaçırmayalım."

Ray bir an sessiz kaldı. Sonra bana döndü. "Bunu uyduruyor musun, Bernie?"

"Hayır, bence çok sağlam, Ray."

"Yalnızca merakımdan soruyorum, bir kere de bana anlatabilir misin?"

"Ray, bu manyağı dinleyemezsin..."

"Kes sesini" dedi Ray Kirschmann. Yine bana döndü. "Devam et, Bernie. Beni hayli meraklandırın. Bir kere de bana anlat bakayım."

"Çok basit" dedim. "J. Francis Flaxford o gece bir oyunun açılışına gidecekti. Her şey kesindi. O yüzden evine o saatte girmiştim. Bu konuda bilgim vardı ve haber kaynağım da onun çıkacağını kesin olarak biliyordu."

"Eh, adam çıkmaya hazırlanmıştı. Üzerinde robdöşambırı vardı, giyinmeye hazırdı ve o sırada bir kaza oldu. Bunun bir beyin kanaması mı, baygınlık nöbeti mi, yoksa hafif bir kalp krizi mi olduğunu bilemeyeceğim ama sonunda yatağı üzerine baygın devrildi. Bu arada belki bir yere çarptı ya da abajuru falan devirdi ve çıkan gürültü komşusunun polisi çağırmasına neden oldu. Burada önemli olan şu: Ben içeri girdiğimde o yatak odasında baygın yatıyordu ve sokak kapısı da içerden kilitliydi."

"Deli bu" dedi Loren.

"Bırak konuşsun." Ray'in sesi tarafsızdı. "Şimdilik yalnızca kurusıkı atıyorsun, Bernie."

"Tamam. Eve girdim ve doğruca çalışmaya başladım. Oturma odasından hiç çıkmadım ve kutunun masada olduğu söylendiğinden başka bir yere de bakmadım. Kaynağım kutunun kitap biçiminde olduğunu bilmiyordu. Siz geldiğinizde ben hâlâ masa üzerinde çalışıyordum. Sizinle konuştuk, parasal anlaşmamızı yaptık ve tam gidecektik ki, Loren'in çışı geldi."

"Ee?"

"Sonra onun anlattığına göre banyoya, gitti, tuvaleti kullandı, dönerken yanlış yöne saptı ve yatak odasına girdi. Orada Flaxford'un cesedini buldu. Bunun üzerine dönüp kendisini beklediğimiz oturma odasına koştu, durumu anlattı ve düşüp bayıldı."

"Bunu ikimiz de gördük, Bernie. Sen de sonra beni devirdiğin gibi cehennemden kaçan bir yarasa gibi dışarı attın kendini."

Bu sonuncusunu omuz silkerek karşıladım. "Loren, Flaxford'u ilk anda görmüştü. Orası kısacık bir koridor. Oturma odasından banyoya doğru yürürsen banyonun kapısına varmadan yerdeki tebeşir izlerini görüyorsun. Kuşkusuz, o zaman tebeşir izi yoktu. Ama yatakta serili bir insan vardı ve onu gören Loren banyoya girmeyip doğruca yatak odasına daldı."

"Ve?"

"İçerde birkaç dakika kaldı. Sonra ceset -yani Flaxford-canlandı. Loren'in onu ölü ya da baygın sanıp sanmadığını bilemiyorum. Ama her iki durumda da adam birden canlanmıştı ve kendisine bakıyordu. Loren hemen refleks bir hareket yaptı. Güvenilir copunu Flaxford'un kafasına indirdi."

"Delirmiş bu!" dedi Loren. Sesi titrekti, ama bu suçluluktan olduğu kadar öfkeden de olabilirdi. "Böyle bir şeyi neden yapayım?"

"Para için."

"Ne parası?"

"Flaxford gözlerini sana kırıpıştırdığında ceplerine doldurduğu paralar. Adamın kucağında ve yerde saçılmış paralar vardı." Ray'e döndüm. "Bak, Flaxford bir şantajcıydı ve bir iş bitiriciydi. Bankada hesapları ve kasaları falan olabilir ama nakit parası da olması gerekirdi. Onun gibileri işleri yasal olsun olmasın el altında mutlaka para bulundururlar. Ben küçük bir hırsız olmama karşın bu akşam on bin dolar bulabildim." Paranın yansının benim olduğunu söylemenin bir anlamı yoktu.

"Flaxford'un evinde bulunmayan tek şey paraydı. Ne çekmecelerinde, ne dolaplarında ne de o harika masada. Bu gece benim yaptığım dahil bu kadar araştırılmış bir evde eksik olan tek şey paraydı."

"Yani para yok diye bunu Loren mi almıştır diyorsun?"

"Delilik bu" dedi Loren.

"Delilik falan" değil. Flaxford her neden bayılmışsa, aniden ayılmıştı. Tahminim benden önce bir ziyaretçisi vardı ve o da büyük bir para getirmişti. Tiyatroya gidişini geciktirecek kadar bir para. Flaxford parayı aldı, ziyaretçisini uğurladıktan sonra saymak üzere yatak odasına gitti ve orada da bayıldı. Loren içeri girdi ve yüzerlik banknotlarla dolu odadaki baygın adamı buldu."

"Bunların hepsi varsayım."

"Öyle mi? Benim evim yağmalandı, Ray. Bütün çekmeceler yerde, bütün kitapların içi açılmış... aklına gelebilecek en kusursuz bir araştırma. Mavi kutuda böylesine bir araştırmayı gerektirecek bir şey yok. Ama biri Flaxford

öldürüldüğünde üzerinde büyük para olduğunu biliyordu ve bu da parayı ona veren kişidir. Onun Michael Debus ya da ona bağlı biri olduğunu sanıyorum. Ya para Debus'a aktarılacaktı ya da Flaxford aracılığıyla Debus bürosundaki bir soruşturmayı önlemek için para dağıtıyordu. Ama bu da, anlattığım kilit olayının yanı sıra, Flaxford'un ziyaretçisinin onu neden öldürmeyeceğini açıklar. O kişi -kolaylık olsun diye Debus diyelim- çıktığında Flaxford yaşıyordu ve para da ondaydı. Ve para Flaxford öldürüldükten sonra Debus'un vazgeçemeyeceği kadar büyüktü. Hatta Loren'in uğrunda cinayet işleyeceği kadar büyüktü."

"Ray, deli bu herif."

"Bilemiyorum, Loren" dedi Ray.

"Şaka ediyorsun."

"Bilemem. Sen hep parayı sevmişsindir."

"Bu peri masalına inanmaya başlamışsın gibi konuşuyorsun."

"Sana verileni hep aldın, Loren. O kadar acemi olmana karşın bu huyuna şaşımtım. Bir insanın elini uzatmayı öğrenmesi aslında biraz daha uzun sürerdi. Sonra bunun sistemin bir parçası olduğunu görür, yavaş yavaş alışır. Ama sen ilk andan beri açtın. Hâlâ yok o burç, yok bu burç diye sayıklıyorsun ama hayatımda da gördüğüm en aç insansın."

"Ray, sen benim kimseyi öldürmeyeceğimi bilirsin."

"Ne bildiğime hiç emin değilim artık."

"Ray, copla hem de? Yapma."

Konuyu açtığına sevinmiştim. Loren'in copunu avcuma indirdim. "Esaslı cop" dedim. "Düz ve parlak. Bununla kimseye vurmadığına insan yemin bile edebilir, Loren."

"Vurmadım elbette."

"Doğru. Ya da bir yere çarpmadın, düşürmedin, bir duvara sürtmedin. Hatta iki gün öncesine kadar hiç beline takmadın bile." Tiyatrovari bir jestle copu uzattım. "Bu yeni, değil mi, Loren? Yepyeni. Çünkü bunu eskisinin yerine aldın. Eskisi yepyeni değildi ve oynamayı ve düşürmeyi âdet edindiğinden epey hırpalanmıştı. Yüzeyi çizik çizikti ve çatlaklar vardı. Flaxford'un kanının ya da deri parçalarının çatlaklara girebileceğini, laboratuvarların bunları ortaya çıkarmakta ne kadar usta olduklarını ve ne kadar temizlenirse temizlensin bir iz kalacağını biliyordun. O yüzden copu attın."

Loren ağzını açtı ama bir şey söylemedi. Ray copu elimden alıp baktı. "Bu yepyeni" dedi.

"Tanrı aşkına, Ray."

"Çok yeni, Loren. Bu senin elindeki cop değil. Bunu ne zaman aldın?"

"Bir iki hafta oldu."

"Flaxford'un öldürülmesinden önce, öyle mi?"

"Hırsızlıktan önce elbette. Ray..."

"Eskisinin nesi vardı?"

"Bilmem. Bu elime daha iyi oturdu. Ray..."

"Eskisini attın mı, Loren?"

"Herhalde bir yere sokmuşumdur."

"Gerektiği takdirde bulabilir misin?"

"Sanırım. Ha, şimdi aklıma geldi, galiba arka bahçede bırakmıştım. Komşu çocuklardan biri almadıysa hâlâ oradadır."

İkisi birbirlerine baktılar. Ben odada yokmuşum gibi. Bir süre sonra Loren gözlerini kaçırıp ayakkabılarına baktı.

"Tuvalet" dedi Ray. Banyoya gitti, sifonu çektiğini duyduk, birkaç saniye sonra da odaya döndü. "Bütün o söylediklerini yapacak zamanı nasıl buldu?"

"Sifonu dönerken çekti, Ray. İlk önce banyoya uğramadan gitmişti, dönüşte girip sifonu çekti."

"Eh, bu olabilir. Peki, ya kül tablası? Flaxford kül tablasıyla öldürülmüştü."

"Oturma odasındakiydi o."

"Bunu nereden çıkardın?"

"Sana kül tablasını sorduğumu hatırlıyor musun? Benim oturduğum koltuğun yanında bir tane vardı. Ama bu gece yoktu ve ben onun cinayet silahının eşi olduğunu ve laboratuvarın herhangi bir nedenle almış olacağını düşündüm. Ama bir

tek kül tablası vardı. Ben eve girdiğimde oturma odasındaydı, ama laboratuvar ekibi geldiğinde yatak odasındaydı."

"Oraya nasıl gitti? O mu götürdü?"

"Elbette. Odaya gelip o bayılma numarasını yaptı. Zaten o da çok garipti. Bir düşünürsen, hiç bu kadar gecikmiş bir tepki gördüğünü hatırlamazsın. Tabii, eğer hiç ceset görmemişse..."

"Birkaç tane görmüştür."

"Eh, bu belki ölümünden sorumlu olduğu ilk cesetti. O yüzden dizleri biraz gevşemiş olmalı. Ama bizim olduğumuz yere kadar yürüdü ve sonra da düştü. Gerçek bir baygınlık değildi o. Bir an sonra ben kapı dışındaydım ve sen de kendini toparladığından arkamdan koştun, değil mi?"

"Ee?"

"Sen dışarı fırladığında o hâlâ yerdeydi. Sen çıkar çıkmaz sehpanın üstünden kül tablasını kaptığı gibi yatak odasına gitti. Orada onunla Flaxford'un kafasına vurdu. Belki de copla yalnızca bayıltmıştı. Belki de Flaxford ölmüştü ve Loren ortalıkta uygun bir silah bırakmak istemişti. Bence hâlâ yaşıyordu ama o ağır camla iki darbe işini bitirmiştir. Sonra baygınlıktan kurtulup senin arkandan sokağa çıkabilirdi. Ö sırada paranın geri kalanını da toplamıştı ve cinayeti bana yükleyerek evine dönebilirdi."

Ray Kirschmann'ın bana tam olarak ne zaman inandığını bilemeyeceğim ama konuşmamın sonlarına doğru son kuşkulana da dağılmış olmalıydı. Eğer ihtiyacı olursa hemen davranmak için tabancasının kılıfının kapağını açtığını duydum. Loren de onun bu hareketini görmüştü ve bir adım atacakmış gibi oldu, sonra fikrini değiştirip oturdu.

"Kaç paraydı, Loren?" diye sordu Ray. Loren'den yanıt gelmeyince aynı soruyu bir de bana sordu.

"Ergeç söyleyecektir. Bence yirmi bin dolardan fazlaydı ve belki de onun iki katı falandı. Debus'un ele geçirmek için yaptıklarına bakılırsa epey yüklü bir para olmalı. Tabii Loren eve gidip sayana kadar bunu bilemezdi ama ilk bakışta öldürmeye değer bir para olduğunu görmüş olmalı."

Uzun bir sessizlik oldu. Loren, "Onu ölmüş sanmıştım" dedi.

Yüzüne baktık.

"Ölü gibi yatıyordu. Onu bu herifin öldürdüğünü düşündüm. Neler düşündüğümü bilemiyorum. Paralan toplamaya başladım. Refleks bir hareketti bu. Ne olduğumu bilemiyorum. Sonra gözlerini açtı ve doğrulmaya başladı. Ben onu ölü sanıyordum ve gözlerini açmıştı."

"Sonra da işi garantiye bağlamak için kül tablasını aldın, öyle mi?"

"Tanrım" dedi Loren.

"Kaç paraydı, ortak? Yirmi mi? Kırk mı?"

"Elli."

"Elli bin Amerikan doları." Ray hafif bir ıslık çaldı. "Bu geceki anlaşma için pek hevesli görünmemenin nedeni anlaşıldı. Elliye zulaya atmışken on bin senin için neydi ki? Hele onun ancak yarısını alacakken?"

"Yarısı senindir, Ray. Senden esirgeyeceğimi mi sandın?"

"Çok kurnazsın, Loren."

"Durumu sana anlatmak için bir fırsat kolluyordum. Bunu sana yapmazdım."

"Hiç kuşum yok."

"Yirmi beş bin doları senindir, Ray. İşte katil yanında duruyor. Zaten herif hırsızın biri. Şurup gibi bir iş, Ray."

"Anladım. Suçu Bernie'ye atalım diyorsun." Ray çenesini kaşıdı. "Peki ama o hikâyesini anlatınca ne olacak? Seni biraz sıkıştırdılar mı bülbül gibi ötersin."

"Kaçarken vurulabilir. Bir kere kaçmıştı, değil mi, Ray? Bak, dinle beni. Yirmi beş bin dolar düşün. Hatta istersen yarısından fazlasını alırsın. Öyle mi istersin, Ray? Dinle bak..."

Ray arkadaşına bir tokat indirdi. Elinin tersiyle vurdu suratına. Loren elini yanağına koyup şaşkın bir halde bakarken tokat sessiz dairede yankılandı.

"Susma hakkın var" dedi Ray. "Ve ayrıca şu hakların... Bernie, eğer sorulacak olursa bu. hıyara haklarını okuduğumu hatırlarsın, değil mi?"

"Kesinlikle."

"Bu işin çok sağlam olmasını istiyorum. Bu bok heriften hiç hoşlanmamıştım ama temiz ile kirli arasındaki farkı, para almakla para için öldürmek arasındaki farkı bilmesi beklenirdi. Ne istiyorum biliyor musun? Onu sımsıkı bağlayacak bir kanıt. Üzerinde Flaxford'un kanı olan cop gibi ama iddiaya girerim ki onu da çoktan yakmıştır."

"Parayı bulacaksın. Bazılarının üzerinde kan olacaktır."

"Eğer bir yere saklamadıysa." Loren'e baktı. "Ama nereye sakladığını söyler sanırım."

"Buna gerek yok."

"Ne demek istiyorsun?"

"Elli bin dolar aldığını sanmıyorum. Bence kırk dokuz bin dokuz yüz dolar almıştır."

"Hiçbir şey anlamıyorum, Bernie."

Mavi kutuyu gösterdim. "Bak, bu kutuyu henüz açmadım, çünkü şifresini bilmiyorum. Ama kilidi açabilirim sanıyorum ve içinde ne bulacağımızı tahmin ediyorum. Bence içinde yüz dolarlık bir banknot ve banknotun üzerinde de kan olacaktır. Hatta kan lekesi üzerinde bir parmakizi bulacağımızı bile tahmin ediyorum. Eğer Loren yanına varmadan, kan kaybetmişse bu Flaxford'un parmakizi olabilir. Belki abajuru devirirken bir yerini kesmiştir falan. Ama içimden bir ses bunun Loren'in parmak izi olacağını söylüyor. Sence bu esaslı bir kanıt olmaz mı?"

Ray uzun uzun baktı yüzüme. "Kutuda böyle bir şey bulacağımızı sanıyorsun, öyle mi?"

"Sezgi de diyebilirsin."

"Neden açıp bakmıyoruz o halde?" Kutuyu açtım. "Çok güzel" dedi Ray. "Bunu ne zaman yaptın? Ha, tuvalete gittiğinde. Loren gibi sen de bana yutturmak için sifonu çektin. Çok güzel. Para bu kadar zamandır orada mıydı? Teknisyenler gözden kaçırmışlar, ha? İnanılır gibi değil."

"Baştan beri mavi kutunun içindeydi herhalde."

"İh-ih. Mavi kutuda gerçekten ne olduğunu hiç öğrenemeyeceğim, değil mi? Hoş, umurumda bile değil. Şimdi içinde olandan memnunum. Çok esaslı bir parmak izi bu. İddiaya girerim ki, senin parmakızın bu, Loren. Kanının da aradığımız gruptan çıkacağına eminim." Derin derin içini çekti sonra. "Loren, sanırım başına esaslı bir bela sardın" dedi.

17

"İnanılmaz bir şey!" dedi Ellie. "Gerçekten bir cinayeti çözdün."

"Öyle yaptım ya."

"Müthiş bir şey." Bacaklarını toplayıp ayaklarını altına soktu. Üzerinde, sakıyı devirdiği sabahki beyaz pantolonu, blucin gömleği vardı ve çok güzel görünüyordu. "Bunu nasıl basardın, Bernie?"

"Sana anlattım ya. Önemli olan sürgünün ilk başta itilmiş olduğunu fark etmektir. O zaman Flaxford'un çıkarken kapıyı kilitlediğini düşünmüştüm, ama o sırada aslında yatak odasında idi. Bunu bir kere saptadıktan sonra iki olasılık vardı. Ya katil anahtarı olan biriydi ya da Flaxford kapıyı içerden kilitlemişti. Flaxford kilitlemişse ben içeri girdiğimde sağ demektir ve zaman da onu öldürecek bir tek kişi kalıyordu."

"Loren."

"Evet, Loren. Ve Loren onu ancak para için öldürmüş olabilirdi ve para diye bir şey de ortaya çıkmıyordu. Oysa olayda paranın olması gerekirdi."

"Bütün bunları kapıyı açarken mi düşündün?"

"Çoğunu daha önceden düşünmüştüm. Ama Ray yanımdayken bunlar aklıma gelmiş gibi yapmalıydım, o zaman onun mantığı kavraması daha kolay olacaktı."

"Ve ondan sonra da talihi yaver gitti ve yerde yüz dolarlığı buldun."

Buna bir yanıt vermedim. O talihti doğrusu, ama ben kendi talihimi yaratmaya da hazırlıklıydım. Şu anda cüzdanımda yüz dolarlık bir banknot vardı, Darla ile paylaştığımız iki yüz doların payıma düşeni ve onun da üstünde süs olsun diye bir damla kan bulunuyordu. Yatağın arkasında gerçeğini bulmasaydım mavi kutuya onu yerleştirecektim. Ray'ın mavi kutuda ne olduğunu düşünmesini önlemek zorundaydım ve üzeri kanlı bir banknot da dramatik değeri olan bir şey olarak görünmüştü bana. Belki de o nedenle Loren'in unuttuğu o banknot gözüme

çarpmıştı. Eh, hiç olmazsa böylece param da harcayacak bir yer bulana kadar bana kalmış oluyordu.

Ellie kalkıp kahve getirmeye gitti. Ben gerindim, ayaklarımı sehpaye uzattım. Ölesiye yorgundum ve aynı zamanda çok da gergindim. Yatıp beş altı gün uyumak isterdim ama görünüşe göre bir o kadar uyanık kalacak gibi hissediyordum kendimi.

Saat bir buçuğa geliyordu. Ray ile Loren, Darla'nın dairesinden çıktıktan sonra anlaştığımız gibi evine telefon açmış, iki kere çaldırdıktan sonra kapatmıştım. Birkaç dakika sonra o beni aradı, ben de kutuyu bulduğumu, resimlerle kasetleri aldığımı bildirdim. "Negatif konusunda kaygılanmana gerek yok" dedim. "Polaroid'le çekilmiş. Ama bir şey söylemeliyim, her kim çekmişse, esaslı kompozisyon yaratmış doğrusu."

"Resimlere baktın demek."

"Eh, yanlış bir şey almadığımdan emin olmam gerekiyordu ama elimi sürmüş değilim."

"Şikâyet ediyor değilim" dedi. İlginç bulup bulmadığını merak ettim yalnızca."

"Doğrusu istersen epey ilginç buldum."

"Ben de öyle tahmin etmiştim. Bantları dinledin mi?"

"Hayır. Dinlemeye de niyetim yok. İlişkimizde biraz da esrar olmalı diye düşünüyorum."

"İlişkimiz olacak mı?"

"Olabilir diye düşünüyordum. Bu şöminen çalışıyor mu, yoksa yalnızca göstermelik mi?"

"Çalışır. Hiç şöminede sevişmemiştim."

"Ben başka bir şey düşünüyordum. Buradan çıkmadan resimleri ve bantları yakacağım. Zaten yarı yarıya benim sayılırlar. Onları almak için paramın tümünü harcadım ve bir an önce ortadan kalkmalarını istiyorum."

"İlginç anı eşyaları olabilirlerdi."

"Hayır, çok tehlikeli" dedim. "Evde dolu tabanca bulundurmaktan farksız bir şey. Olası yararı çok küçük ve tehlikesi çok büyük. Onları bu gece yok edeceğim. Bana güvenebilirsin. Merak edersen söyleyeyim, şantajcı olmaya hiç niyetim yok."

"Sana güveniyorum, Bernard."

"Üzerimde hâlâ polis üniformam var. Burada bırakmayı düşünüyorum. Eve. kadar taşımak zahmetinden kurtulurum."

"Bak, bu çok iyi bir fikir işte."

"Kelepçelerle cop da bende kaldı. Bunların sahibi olan polis acele gitmek zorundaydı, zaten bir daha bunları kullanmayacak. Onları da burada bırakıyorum."

"Çok güzel. Bu kadar geç olmasaydı..."

"Hayır, çok geç oldu. Yapacak başka işlerim var. Ama seni arayacağım, Darla."

"Çok iyi olur."

Cumberland'ın numarasını bulup Wesley Brill'i aradım ve olayın kapandığını bildirdim. "Sen yakanı sıyırdın" dedim. "Olay çözümlendi, ben temize çıktım, senden ve Bayan S'den hiç söz edilmedi. Eğer kaygılanmışsan diye söylüyorum."

"Kaygılanıyordum" diye itiraf etti. "Nasıl basardın?"

"Talihim yaver gitti. Bak, iki dakikan var mı? Sana bir iki şey sormak istiyordum."

Sorularımı sordum, yanıtlarımı aldım. Bir iki dakika konuştuk, bu günlerde Pandora'dan başka bir yerde bir içki içmek için buluşabileceğimizi söyledik ve o iş de böylece sona erdi. Sonra Rodney Hart'ın numarasını çevirdim, zil on beş kere çaldıktan sonra yanıtlama servisindeki kız açtı; Rod'u sorunca hâlâ St. Louis'de olduğunu öğrendim. Daha sonra otelini arayınca henüz dönmediğini söylediler. Oyun hâlâ sürüyor olmalıydı.

Kendi elbiselerimi giyip polis üniformasını Darla'nın dolabına yerleştirdim. Dolapta bazılarını Polaroid resimlerde gördüğüm gayet ilginç şeyler vardı ama doğrusu onlara bakacak fazla zamanım yoktu. Oturma odasına dönünce resimlere tek tek bakarak biri dışında hepsini şömineye doldurdum, üstüne kasetleri yığdım ve hepsini yaktım. Sonra havalandırma tesisatını açıp evden çıktım.

Bethune Sokağı'na taksiyle gittim. Taksiden inince durup binaya baktım. Dördüncü kattaki dairede ışık yoktu. Holde durup 4-B ziline bastım. Düğmenin

yanında ad yazmıyordu. Düğmeye bastım ama bir şey olmadı, ben de aşağı kapıyı kendi yöntemimle açıp üç merdiveni çıktım.

Kilitleri açmak güç olmadı. Orada çok kalmadım. On dakika kadar sonra oradan çıktım, kilitleri arkamdan kapattım ve bir merdiven yukarda Ellie'nin beni beklediği Rod'un dairesine çıktım.

Şimdi de ikimiz viskili kahvelerimizi içiyorduk. "Demek artık temize çıktın" dedi Ellie. "Polisler seninle konuşmak, da istemeyecekler mi?"

"Ergeç konuşmak isteyeceklerdir. Her şey Ray'in sonunda ne yapmaya karar vereceğine bağlı. Loren'in o üniformayı bir daha giymemek üzere sırtından çıkarmasını ve bir süre de hapiste yatmasını istiyor ama aynı zamanda geniş kapsamlı bir soruşturma ve dalbudak saracak bir yargılanma istemeyecektir. Sanırım bir ara yol bulacaklardır. Loren istemeyerek ölüme neden olma suçlamasını kabul eder sanıyorum. İçerde bir yıldan fazla kalırsa şaşarım."

"Bir insan öldürdükten sonra mı?"

"Eh, bunu mahkemede kanıtlamak güçtür, hele olaya hırsızları, rüşvet yiyen polisleri, yolsuzluk yapan savcılar ve diğer politikacıları katmadan bunu yapmak neredeyse imkânsızdır. O yüzden sistemin bu işi kapatmakta çıkarı olduğunu söyleyebilirsin. Ve Loren'in kendi lehine konuşacak elli bin sessiz tanığı var."

"Elli bin... ha, parayı diyorsun. Para ne olacak şimdi?"

"Bu iyi soru işte. Sanırım para Michael Debus'a ait ama onu nasıl isteyeceğini bilemem doğrusu. Loren'e de bırakmayacakları kesin. Ray'in de hepsinin üstüne oturabileceğini tahmin etmiyorum. Bir kısmında pay iddia edebilecek bir yol bulmayı isterdim doğrusu. Açgözlülüğünden değil, bu işi hiç olmazsa başa-baş bitirebilmek için. Avans olarak bin dolar aldım, onu da Ray'e verdim. Sonra Debus'un adamları evimde birkaç bin dolarlık zarar yaptılar. Son olarak da Ray'e beş bin dolar verdim. Bilançoda büyük açık var anlayacağın."

"Elli bin doların bir kısmını alamaz mısın?"

"İmkân yok. Polisler haydutlara; para vermezler, yeryüzünde o elli binin meteliğini bile koklamayacak tek kişi benim. Gidip biraz para çalmam gerekecek doğrusunu istersen. Beş parasız kaldım çünkü."

"Bernie, son hırsızlık yapmaya kalkıştığında başına gelenleri unutma."

"O sipariş üzerine hırsızlıktı. Bundan sonra kendi hesabıma çalışıyorum."

"Sen ıslah olmazsın."

"Çok doğru bir terim kullandın. Benim için ıslah diye bir şey olamaz."

Ellie fincanını bırakıp iyice sokuldu, küçücük başını omzuma dayadı. Parfümünü içime çektim. "Şaşırtıcı olan kutunun boş olması" dedi.

"İçindeki yüz dolarlık dışında."

"Ama onu da sen koymadan kutu boştu."

"Öyle."

"Resimlere ne olmuş acaba?"

"Belki resim hiç olmadı" dedim. "Belki Bayan Sandoval'ı tehdit etti ama resim falan göstermedi. Fotoğraf çekmek için orada bir üçüncü insanın olması gerekir, değil mi? Oysa bu işte başka biri ortaya çıkmadı."

"Doğru ama sen adamın kadına fotoğraf gösterdiğini söylemiştin sanıyorum."

"Ben öyle bir izlenime kapılmışım, belki yalnızca kutuyu gösterdi ve öyle konuştu ki, kadın kutuda fotoğraflar olduğunu sandı. Bu mümkün, değil mi?"

"Herhalde."

"Şu halde hiç resim ve kaset olmadı sanırım. Olmuşsa bile şimdi olmadığına göre yalnızca bir varsayım bu."

"Ve her şey temizlendi, değil mi? En inanılmazı da bu. Polis artık seni tutuklamak istemiyor mu?"

"Eh, bir iki suçlamada bulunabilirler. Ama Ray'le konuştum, hepsini sessiz sedasız kapatacak." Kolumu omzuna atıp omzunu sıktım. "Her şey temizlendi sonunda. Olaya seni katmam gerekmedi bile. Artık rahatsın."

Sessizlik müthişti. Elimin altında vücudu kaskatı kesildi. Omzundaki elimi çekmeden arka cebimden 4-B nolu dairede bulduğum kitabı çıkardım, işaretlemiş olduğum sayfayı açtım ve okumaya başladım:

"Dört yıl önce boşandım. O zaman çalıştığım bir iş vardı, ondan da ayrıldım ve şimdi işsizlik parası alıyorum. Biraz resim yaparım, biraz takı yaparım ve son günlerde biraz da vitray çalışması yapıyorum. Herkesin yaptığı bir şey değil ama, benim kendi icadım bir form, üç boyutlu serbest form heykelticikleri falan. Ama bu işlerde yeteri kadar iyi olup olmadığımı bilemiyorum. Belki de bir hobiden ileri gitmiyordur. Eğer öyleyse, cehenneme kadar yolu var. Ben hobi falan istemiyorum çünkü. Ben yapacak bir şey istiyorum ve henüz bunun ne olduğunu bulamadım. En azından bulduğumu sanmıyorum."

"Bok!" dedi. "O senaryoyu nerede buldun?"

"Senin dairende."

"Bok kere bok."

"Yalnızca bir kat aşağıda, dördüncü kat, ön daire. Çok uygun bir yer. Buraya çıkarken uğradım. Kedilerinin aç olduğunu düşündüm ama Esther ile Haman'ı hiçbir yerde bulamadım."

"Esther ve Mordecai."

"Kedin olmadığına göre adları üzerinde tartışmak gayet gereksiz bir şey," Kitabı salladım. "Denizdense İki. Ortak dostumuzun ülkeyi karış karış dolaştığı oyun. Ve okuduğum bölüm de Ruth Hightower adında bir karakterin ağzından."

"Bunu sana kim söyledi?"

"Wesley Brill, Ruth Hightower'ın hangi oyunun bir karakteri olduğunu söyledi. Ama ona soruyu sormayı ben akıl ettim. Seni Ruth Hightower olarak tanıttığımda bunu hoş bir şey olarak gördü. Bir rastlantı sanabilirdi ama sen hemen konuyu değiştirip gerçek adını söyledin."

"Eh, bunun bir anlamı yok, değil mi?" Gözlerimin içine baktı. "Bir rol almıştım ve kendime geri dönmem biraz uzun sürdü, hepsi bu."

"Ondan daha karmaşık."

"Hayır, hiç de değil."

"Bence öyle. Evet, bir rol oynadın. Ve zaten artist olduğun için bu senin için kolaydı. Bunu daha önce anlamalıydım. Dün Brill'i ne kadarda kolaylıkla buldun. Kime telefon edeceğini biliyordun -önce Kanal 9'a, sonra Hollywood'da Akademi'ye, sonra SAD'a Ben SAD'ın ne olduğunu bile bilmiyordum, sen ise hepsiyle rahat rahat konuşabiliyordun."

"Bu iş başından beri aktörler ve tiyatro meraklılarıyla kaynıyor zaten. Flaxford hem yapımcıydı hem emlak işleriyle uğraşıyordu ve parasını daha az saygın alanlardan kazanıyordu. Rod mal sahibinin aktörleri çok sevdiği konusunda sık sık dairesini öven bir aktördü. Darla Sandoval'ın hobisi tiyatroydu ve Flaxford onu o yüzden pençesine geçirebilmişti. Ve o da Brill'i beni tutması için aktörler arasından buldu. Sen de artistsin ve Rod'u o yüzden tanıdın."

"Haklısın."

"Ama bu yalnızca başlangıç. Flaxford'u da bu nedenle tanıdın ve seni Darla'ya o tanıştırdı. Onunla tiyatrodan tanışmadın, yoksa soyadını bilirdin. Ama biliniyordun. Bu öğleden sonra Brill'in otel odasında kadının adını duyunca her şeyin birbirine bağlı olduğunu anladın. Bizim Bayan Sandoval diye söz ettiğimiz kişinin Darla adında bir kadın olduğunu öğrenince hemen önceden verilmiş bir randevun olduğu ortaya çıktı ve kadının evine gelmedin benimle. Gelseydin seni tanıyacaktı ve o zaman çiçekleri sulamaya gelmiş o sevimli insan olmayacaktı."

"Ne demek istiyorsun?"

"Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun, yavrum." Saçlarını okşayarak gülümsedim. "Mavi kutu boş değildi."

"Ya."

Cebimden, sakladığım tek fotoğrafı çıkardım. Bir an baktım, sonra Ellie'ye gösterdim. Şöyle bir baktı, ürperdi ve başını çevirdi.

"Bu Darla" dedim. "Soldaki. Öteki de sensin."

"Tanrım."

"Öteki resimleri yaktım. Bantları da. Benden bir şey saklamana gerek yok, Ellie. Flaxford'la birlikte çalıştığını biliyorum. Ama onu tiyatrodan mı, yoksa mal sahibin olduğu için mi tanıyordun? Bu binanın sahibiydi, değil mi? Aktörlere karşı çok anlayışlı olan efsanevi mal sahibi."

"Evet. Bu daireyi bana o buldu. O zaman binanın onun olduğunu bilmiyordum."

"Ve seni şöyle ya da böyle ele geçirdi. Sana neyle şantaj yaptığını bilemiyorum ama Darla için işbirliği yapmana zorlayacak bir şeydi. Öldürüldüğü gece de sen onun evindeydin."

"Doğru değil bu."

"Elbette doğru. Bak Ellie, Ray Kirschmann, Flaxford'un kendini evine kilitlediği hakkındaki açıklamamı kabul etti. Ama bu benim anlattığım şeye inanmış olmam demek değildir. Malı satan bendim. Sen Flaxford'un evindeydin. Evinin anahtarı sende vardı ve bunun nedeni senden çiçeklerini sulamanı istemesi değildi. J. Francis'le kendi anahtarın olacak kadar çok sık yatıyordun."

Ve o gece de onunla yataktaydın. O yüzden gazeteler üzerinde robdüşambr olduğunu yazdıklarında o kadar şaşırdın. Onun çıplak olduğunu duyduğunu söyledin. Ama aslında bu duyduğun bir şey değildi. Onun yanından ayrıldığında çıplak olduğunu biliyordun." Kahvemden bir yudum aldım. "Bir ara ben masayı araştırırken senin de o evde olduğunu düşünmedim değil. Bu mümkün geliyordu bana. Kapıyı kurcaladığımı duyup bir dolaba falan saklanmış olabilirdin. Sonra ben kaçıp da iki polis arkamdan koşana kadar bekler ve sonra oradan çıkmış olabilirdin. Bu nereden aklıma geldi biliyor musun? Beni tanımanın ve Rod'un evinde kaldığımı bilmemin başka yolu olmadığını sanıyordum. Ancak bu da anlamsızdı ve senin Flaxford'u çıplak bırakıp çıktığından emindim. Öyleyse buraya nasıl gelmiştin? Rod ile aynı apartmanda oturuyor olmanız ve benim saklanmak için Rod'un evini seçmem yeterince rastlantıydı. Ama benim burada olduğumu nereden biliyordun ve beni nasıl tanımiştın? Rod'a telefon edip dairesinde kalmak istediğini söylemiş ve anahtarlarını başka bir komşudan almış olabilirsiniz. Ama bunu yapmaya nasıl akıl erdirebilmiştin?"

"Lanet olsun!"

"Seni bu işin dışında tuttum, Ellie. Polisler senin varlığını bilmiyorlar ve bunu öğrenmeleri için de bir neden olmayacak. Ama ben olayların yerli yerine oturmasından hoşlanırım."

"Çoğunu biliyorsun zaten."

"Geri kalanını da öğrenmek istiyorum."

"Neden?" Benden biraz uzaklaşıp başını yana çevirdi. "Ne fark eder ki? Ben kendi yaşantıma gideceğim, sen seninkine. Şu anda gidebilirim. Bir güğüm kahveyle yarı yarıya dolu bir şişe viski var, sen rahatına bakabilirsin."

"Ellie, kimse bir yere gitmeden önce hikâyeyi dinlemek istiyorum."

Bana dönüp baktı, mavi-yeşil gözlerinde bir meydan okuma vardı. "Çoğunu anlamışsın zaten. Aslında nereden başlayacağımı bilemiyorum. O gece onun evindeydim. Bu kadarını biliyorsun. Bir açılışı vardı ve benim de kendisiyle gitmemi istiyordu."

"Sandovallar orada olacaklardı."

"Onun önemi yoktu. Kadını daha önce de görmüştüm ve Flaxford bizim o pozumuzu çekmeden önce bir iki kere de konuşmuşluğum vardı. Ama soyadını bilmiyordum. Yalnızca adlarını bildiğim yüzlerce insan olmalı."

"Devam et." -

"Oradaydım ve yattık. Korkunç bir insandı, Bernie. Çok zalimdi. Onunla yatmak istemiyordum. Aslında Darla'yla. da yatmak istememiştim. Eğer birini öldürebilseydim Flaxford'u öldürebilirdim. Ama onun gibi bir şey yaptım. Ölümüne terk ettim onu."

"Ne demek istiyorsun?"

"Yataktaydık... ve kalp krizi gibi bir şey geçirdi. Birden soluğu kesildi ve yatağa düştü. Onun öldüğünü sandım. Korkunç bir şeydi bu. Ama aynı zamanda içimde büyük bir ferahlama vardı."

"Ama yaşıyordu. Yaşadığını biliyor muydun?"

Başını salladı. "Nabzına baktım, kalbi de atıyordu, sonra da soluk alıp verdiğini gördüm. Cankurtaranı ya da itfaiyeyi falan çağırmam gerektiğini biliyordum. Ama birden onun ölmesini istediğimi farkettim. Hatta soluk aldığını görünce kendimi aldatılmış hissettim ve yastığı yüzüne bastırıp onu öyle baygın yataarken boğmayı düşündüm. Ama yapamadım."

"Ve onu öylece bıraktın."

"Evet. Orada bıraktım. Aceleyle giyindim. Dolabında bir iki eşyam vardı, onları bir torbaya doldurup oradan çıktım. Cankurtaran çağırmayacaktım. Her şeyi kadere bırakmıştım."

"Nereye gittin?"

"Evime. Alt kattaki daireme."

"Saat kaçtı?"

"Tam olarak bilmiyorum. Yedi yedi buçuk olmalı."

"O kadar erken, ha?"

"Öyle olmalı. Giyinmeye başlamamıştık ve saat sekiz buçukta açılışa olacaktık."

Bir an düşündüm. "Pekâlâ" dedim. "Saat yedi yedi buçukta yatakta çıplak bir halde baygın yatıyordu. Sonra kendine geldi. Robdöşambrını giydi. Seni aradı ve gitmiş olduğunu gördü. Para neredeydi?"

"Ne parası?"

"Loren'in bulduğu elli bin dolar."

"O konuda hiçbir şey bilmiyorum. Ben yanındayken para falan yoktu. Ona parayı kimin getirdiğini ya da nereden bulduğunu bilmiyorum."

"Ama sen çıkarken kapıyı kilitlemiştin."

Bir an duraksadı, sonra başını salladı. "Kimsenin içeri girip onu kurtarmasını istemiyordum. Onu öldüremezdim ama ölmesini kolaylaştırabilirdim. Çok mu kötüyüm, Bernie?"

Soruyu yanıtlamadım. "Para herhalde daha önce gelmişti" dedim. "Senin gittiğini anladı, dolaba bakıp eşyalarını aldığını gördü ve Debus'un verdiği ya da Debus hesabına tahsil ettiği elli bin doları da almadığından emin olmak istedi. Parayı sakladığı yerde buldu, o sırada başı döndü ve paralar elinde olduğu halde yatağın üstüne oturdu. Belki kalkmaya çalışırken bir abajur falan devirdi ya da bağırdı, sonra yine bayıldı. Bu benim saat dokuzda gelişimden hemen önce olmuş olmalı. Ben masasını karıştırırken baygın yatıyordu. Loren içeri girip de paraları toplamaya başladığında normal uykuya geçmişti. Sonra gürültüden uyandı, Loren çığına dönüp copu kafasına indirdi ve Flaxford o gece üçüncü ve son kez olarak gözlerini kapattı. Loren de biz Ray'le dalaştıktan sonra gidip kül tablasıyla işini tamamladı."

"Tanrım!"

"Ama sen bir daha işe nasıl karıştın? Benim burada olduğumu nasıl bildin?"

"İçeri girdiğini gördüm."

"Nasıl? Benim taksimi izleyemezdin, zaten izlemen gerektiğini de bilemezdin. Ayrıca, sen o zaman buradaydın. Tamam, beni pencereden görmüş olabilirsin, dairen sokağa bakıyor. Ama beni nasıl tanıyabilirdin ki?"

"Seni orada gördüm, Bernie."

"Ne?"

"Geri döndüm. Bir süre evde oturdum, sonra Flaxford için kaygılanmaya başladım. Eğer ölmüşse ölmüştü. Ama ölmemişse o zaman bir şeyler yapmam gerekirdi. Bir taksiyle oraya döndüm. Ona telefon etmek ya da ne durumda olduğunu bilmeden cankurtaran göndermek istemiyordum. Ne yapacağımı bilemiyordum kısacası. Taksiyi gönderdim ve içeri girmek için cesaret toplamaya çalışarak apartmanın önünde yukarı aşağı yürüyordum. Anahtarım vardı, kapıcı da beni tanıdığı için içeri alırdı. Ama Fran'ın eğer iyileşmişse ve kendisini terk ettiğini anlamışsa bana kızacağını biliyordum ve ölüye de içeri girmek istemiyordum. Tanrım, ne yapacağımı bilemiyordum anlayacağın."

"Ve sonra benim binaya girdiğimi mi gördün? Ama beni tanımazdın ki?"

"Çok daha sonraydı. Senin apartmandan çıktığını gördüm. Işık hızıyla hareket ediyordun ve az daha bana çarpacaktın. Yanımdan koşarak geçtin, hemen ardından bir de polis fırladı, o zaman kapıcı da senin Bay Flaxford'un dairesine girmiş olan bir hırsız olduğunu söyledi."

"Sonra?"

"Birkaç dakika sonra öteki polis de indi, Fran'ın öldüğü ve onu senin öldürdüğün hakkında konuştular. Neler olduğunu bilemiyordum. Buraya döndüm. Polisin beni sorumlu tutacağından emindim. Sürekli pencereden bakıp polisleri bekliyordum. O sırada senin apartmana girdiğini görünce öleceğimi sandım. Senin kim olduğunu, beni nasıl bildiğini bilemiyordum ve beni öldürmeye geldiğinden emindim."

"Senin ardında ne işim vardı?"

"Ne bileyim ben? Yoksa apartmana niye gelmiş olabilirdin ki? Kapımı kilitledim ve bir yaprak gibi titreyerek senin yukarı çıkmanı bekledim. Dördüncü

kata çıktığında ölecek gibi olmuştum ama sonra beşinci kata çıkınca bir yanlışlık yaptığını ve geri döneceğini sandım. Geri dönmeyince de ne olduğunu anlayamadım. Sonunda yukarı çıkıp iki kapıya da kulak dayadım. Bu daireden sesler geldiğini duyunca Rod'un kent dışında olduğunu bildiğimden buraya girdiğini anladım. Ama burada ne işin olduğunu anlayamamıştım. Kendi evime dönerek bir uyku ilacı aldım. Sabah olup da gazeteler gelince neler olduğunu ve senin kim olduğunu anladım."

"Sonra Rod'a telefon edip anahtarlarını aldın."

"Onun seni tanıdığını da öğrendim o arada. Bernie Rhodenbarr adında birine rastladığımı, onun bir kere senden söz etmiş olduğunu hatırladığımı söyledim. Rod arada sırada bir iki el poker oynadığınızı söyledi. O zaman neden onun evini seçtiğini anladım." Ellie derin bir soluk aldı. "Sonra da yukarı çıkmaya karar verdim. Fran'ı senin öldürüp öldürmediğini bilemiyordum. Sen oraya gitmeden öldüğüne ve bunun da benim suçum olduğuna inanıyordum. Ama sonra o kül tablası olayı vardı ve onu belki de sen öldürmüş olabilirdin. Sonra seninle karşılaştık, senden hoşlandığımı anlamış olmalısın ve bu yüzden işe gereğinden çok karıştım. Ama aynı zamanda bir rol oynamam da gerekiyordu. Gerçekten katil olman olasılığı nedeniyle adımları ve adresimi vermek istemedim. Benim gerçek kimliğimi ve nerede oturduğumu bilmediğin takdirde bunun benim için daha iyi olacağını düşündüm. Ve polis seni yakaladığı takdirde beni de olayın içine sürükleyemeyecektin."

"Sonra yalanını yakalayacağımdan korkup bana adını söyledin."

"Başını salladı. "Hayır. Bana Ruth demene dayanamadım. Yattığımızda en kritik anlarda bana Ruth demen katlanılır gibi değildi. Gerçek adımları da nasıl olsa öğreneceğinden emindim. O sırada artık senin kimseyi öldürmediğini de anlamıştım. Zaten baştan beri bundan emindim ya..."

"Ünlü sezgilerin. Senin işe bir yerinden karışmış olman gerektiğini biliyordum, Ellie. Kimse sezgilerine o kadar güvenmez. Bunun için bir dayanağın olmalıydı."

"Her neyse, adımları nasıl olsa öğrenecektin. Günün birinde ortadan kaybolmadığım takdirde. Ve bunu yapmak istediğimden de pek emin değildim. Ondan sonra da her şey bir anda oluverdi."

"Doğru."

"Şimdi gerçeği biliyorsun işte. Az daha yanlış daireye girmek üzereyken bütün işi berbat ediyordum, değil mi?"

"Nasıl olsa sonunda anlayacaktım."

"Sanırım." Bir süre ikimiz de konuşmadık. Sonunda sessizliği bozan o oldu.

"Eh, son iyi geldi, değil mi?"

"Mali durum dışında. Sen temizsin, Darla temiz, ben de cinayetten aranmıyorum. Mükemmel bir sonuç diyebilirim."

"Ama benden nefret ediyor olmalısın."

"Nefret mi?" Buna gerçekten şaşırmıştım. "Senden neden nefret edeyim ki? Buraya merakından ve tehlikede olmadığından emin olmak için gelmiş olabilirsiniz ama sonra bana çok yardımcı oldun. Kuşkusuz, ilk başta gerçekleri anlatsaydın daha iyi olurdu ama, kişilerarası ilişkilerde dürüstlük bekleyen aptaldır, değil mi?"

"Bernie..."

"Hayır, gerçekten suçlamıyorum seni. Bir katil olabilecek ve zaten de sabıkalı biri olan birine neden açılacaktın ki? Ve bana çok yardımcı oldun. Senin yardımın olmasaydı olayları çözemezdim ve çözmeye de kalkışamazdım herhalde. Bir avukat bulup onun aracılığıyla Ray'le anlaşmaya çalışırdım. O yüzden senden nefret etmek için geri zekâlının biri olmam gerekir."

"Oh."

"Doğrusunu istersen senden biraz hoşlanmıyor değilim. Bence sen biraz da kaçıksın, ama kaçık olmayan var mı ki?"

"Flaxford'la ilişkim olduğunu biliyorsun."

"Ee?"

"O fotoğrafı da gördün."

"Ee?"

"Bu seni rahatsız etmedi mi?"

"Senin söylemek istediğin anlamda etmedi."

"Başka nasıl rahatsız etmiş olabilir?"

"Heyecana getirme, kızışma anlamında."

"Anlıyorum."

"Evet."

"Ya."

Çenesini kaldırıp uzun uzun öptüm. İçini çekerek kollarımın arasına sokuldu. "Şimdi ne olacak?" diye sordu.

"Her şey olduğu gibi devam edecek, yavrum. Sen artistliğine ben hırsızlığıma devam edeceğiz. İnsanlar değişmez. İkimizin de meslekleri pek matah olmayabilir ama meslek meslektir. Ve birbirimizi göreceğiz."

"Buna sevinirim."

Darla Sandoval'ı da görececek, kadına fark ettirmeden kocasının para koleksiyonunu yürütmeye çalışacaktım. Ve herhalde yine eski daireme yerleşecektim. Belki de komşular operasyonlarımı Doğu yakasının züppe zenginleriyle sınırlı tutmam yüzünden benim sözde mesleğimi görmezden gelirlerdi. Ve herhalde yine arada sırada poker oynayacak, bir iki beyzbol maçına gidecek ve gerektiği zaman işe çıkacaktım. Kusursuz olmayacaktı kuşkusuz ama kimin yaşamı kusursuzdu ki? Hepimiz kusurlu bir dünyada kusurlu yaşamlar sürdüren kusurlu kişileriz ve yalnızca elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışırız.

Bunların hepsini değilse de, bir kısmını Ellie'ye anlattım, birbirimize sokulduk ve ilk başlarda bundan çok keyif aldık. Ama işler o kadarla da kalmadı.

"Haydi yatalım" dedi Ellie.

Bunun iyi bir fikir olduğunu düşündüm. Ama önce gidip kapıların kilitli olup olmadıklarını kontrol ettim.

HIRSIZIN ORTAYA ÇIKIŞI

1976'nın Ocak ayında Alabama eyaletinin Mobile kenti dışında bir motelde bir kitap yazmaya çalışıyordum. Altı ay önce hurda bir Ford steysin otomobille California'ya gitmek üzere New York'tan yola çıkmıştım ve oraya varmak için hiç acelem de yoktu. Kötü bir dönemden geçmekteydim. Kitaplar yazmaya başlıyor ama kırk elli sayfa sonra karakterlerin devam etmeleri için bir neden bulamayarak bırakıyordum.

Mobile'da, kendini yıllar önce tutuklayan bir detektifle ilişkiye giren bir hırsız hakkında roman yazmaya başladım. Hırsız hapisten çıkmıştı, yine eski mesleğine dönmüştü ve bir talihsizlik sonunda bir cinayet mahallinde bulunmuş, hem zanlı hem de adalet kaçağı olmuştu. Detektiften kendini temize çıkarmasını istiyordu. İlk bölümü yazdım, yazdıklarımı dikkatle okudum, sonra yırtıp attım ve Mississippi'de Sardis'e doğru yolumu sürdürdüm. Nedenini sormayın.

İki ay sonra sonunda Los Angeles'e varmış ve Magic Motel diye bir yere yerleşmiştim. Yapacak iş bulamıyordum bir türlü. On beş yıldır geçimimi yazarak sağlıyordum ama artık onu da yapamaz duruma gelmiştim.

İçimden bir ses, gayri kanuni işleri tamamen defterden silme diyordu.

Suç işlemenin tavsiye edilecek pek çok yanı vardı, insanın özgeçmişini sunması ya da referans mektupları bulması gerekmezdi. Doldurulacak form yoktu, parandan vergi ve sosyal sigorta primi kesilmezdi. Parayı alıp kaçırdın, hepsi o kadar işte.

Ya yakalanırsan? Eh, Tanrı aşkına, o zaman da seni besler, giydirir, başının üstünde bir dam sağlarlardı. Bir insanın başına gelecek en kötü şey bu olamazdı, değil mi?

Hımmm.

Ama ben nasıl bir suç işleyebilirdim? Şiddete ilişkin bir şey değil herhalde. Birine canını acıtabileceğim ya da daha kötüsü, birinin benim canımı acıtabileceği bir şey değil herhalde. Öyle silahlı ya da keskin aletler olmayacak bir şey. Başkalarını aldatmayı içeren dolandırıcılık falan da değil. Hatta, başkalarıyla herhangi bir ilişkiyi gerektirmeyen bir şey. O sıralarda ilişkilerle de başım hoş değildi.

Hırsızlık, diye düşündüm. Kimse olmadığı zaman evlere gir, onlar dönmeden çık. Tek başına ve hoş mekânlarda çalışırsın. Ne de olsa Robin Hood zenginlerden çalarak sağduyu sahibi olduğunu göstermişti. İnsani ilişkilerden uzaksın. Kimseye ateş etmezsin ve kimse de sana ateş etmez.

Bu fikre ne kadar ciddi bakıyordum? Otel odamın kapısını anahtarsız açmayı denedim ve bu arada bir kredi kartını kullanılmaz hale getirdim. (Büyük bir kayıp değildi aslında. O kredi kartı benim için çoktandır hiçbir kapıyı açmıyordu.)

Sonra Mobile'da aklıma gelen o hikâyeyi hatırladım. Belki de detektifi bir yâna atıp hırsızın hikâyesini anlatırsam bir sonuca ulaşabilirdim.

Böylece neler olacağını merak ederek yazı makinemin başına oturdum.

Komik bir şey çıkacağı hiç aklıma gelmemişti. Kafamdaki fikir çok ciddiydi ama Bernie daha ilk sayfadan Zeus'un kaşından doğan Athena gibi bütün heybetiyle ortaya çıkıverdi. (Eh, belki Athena gibi değil. Ve belki de kaştan değil de, başka bir yerden...)

Üç dört bölüm yazıp bir taslak çiziktirdim. İş yalnızca bir ad seçmeye kalmıştı ve onu da yazdıklarımı denetlerken buldum. Bernie, "Hırsız, umduğunu değil bulduğunu yer" diye düşünmüştü. Birden şaşkın bir halde başımı kaldırdım: O satırı yazdığımı hatırlamıyordum ama doğrusu bir kitap adı olacağını görüyordum.

Dosyayı ajanıma gönderdim, o da Random House'da Lee Wright'a gönderdi, Lee Wright da bana imzalamam için bir kontrat gönderdi. Bunun üzerine kitabın üzerinde çalışmaya döndüm. Temmuz'da çocuklarım yazı benimle geçirmek üzere Los Angeles'e geldiler. Bir ay Magic Motel'de kaldık, sonra Ağustos ayında geri dönmek üzere yola koyulduk. Arada sırada birkaç gün bir yerde kalıyorduk, ben de oturup kitap üzerinde çalışıyordum. Durakladığımız yerlerden biri de Ohio'da Yellow Springs'ti. Orada arkadaşlarım Steve ve Nancy Schwerner ile kaldık. Onlara kitaptan söz ettim ve çözüm konusunda sorunlar olduğunu anlattım. "Orası kolay" diyen Steve bana kendince katilin kim olacağını söyledi. Haklı olduğuna karar verdim.

Kızları New York'ta annelerinin yanına bıraktım ve kitabı Güney Carolina'da Greenville'de tamamladım. (Nedenini sormayın ama.) Kitabın iyi karşılanmasından çok memnun olmuştum ama Bernie hakkında başka şeyler yazacağım da doğrusu aklımın ucundan bile geçmemişti.

Bu da işimi ne kadar bildiğimi gösterir işte.

Lawrence Block
Greenwich Village
Temmuz 1994